

Začetek sindikalne akcije

Člani v občini Velenje bodo storili vse, da bi bila stališča republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu kar najbolj dosledno uresničena — V drugi polovici junija bodo delavski sveti sprejemali akcijske programe za uresničevanje sindikalnih stališč

Zakon o združenem delu je opredelil tudi celovit sistem odnosov v družbeni reprodukciji. Tako je dana osnova za spre-

SREČANJE SLOVENSkih PIONIRJEV

Danes je v Ljubljani srečanje slovenskih pionirjev, ki se posebej zanimajo pri izvajanju solidarnosti otrokom dežel v razvoju. Tega srečanja se udeležuje tudi ekipa osnovne šole Karel Destovnik Kajuh iz Šoštanj.

Neskladje z resolucijskimi usmeritvami

V ponedeljek je bila 26. seja izvršnega sveta skupščine občine Velenje — O oceni gospodarjenja v prvem trimesečju letos

Člani izvršnega sveta skupščine občine Velenje so na ponedeljkovi seji največ pozornosti namenili informaciji o rezultatih gospodarjenja v prvem trimesečju letos v občini Velenje. Ker ocena, ki so jo pripravili, kaže na slabo stanje v gospodarstvu in na neizpolnjevanje nalog, ki so zapisane v resoluciji, je izvršni svet podrobno analiziral trimesečne pokazatelje gospodarjenja in o njih kritično razpravljali. Ti kazalci med drugim kažejo, da so v prvih treh mesecih letošnjega leta temejne in druge organizacije združenega dela s področja gospodarstva ustvarile 6.502.968 tisoč dinarjev celotnega prihodka, ali 53 odstotkov več kot lani. Pomembna sredstva so zrasla za 57 odstotkov, kar zmanjšuje ekonomičnost gospodarjenja v primerjavi z enakim obdobjem lani za 2 odstotka. Vzrok za takšno gibanje je predvsem neusklajena politika cen. Ekonomičnost poslovanja je torej manjša predvsem zaradi izrednega povečanja materialnih stroškov pa tudi zaradi drugih razlogov.

Gospodarstvo občine Velenje je v prvem trimesečju letos ustvarilo 1.204.439 tisoč dinarjev dohodka, kar pomeni 39 odstotkov več kot to obdobje lani. Razporejeni dohodek

minjanje družbenoekonomskega položaja delavcev ter za stalno materialno spodbujanje delavcev za boljše gospodarjenje, rast produktivnosti dela in dohodka. Zadnje cene uresničevanja vsebine zakona o združenem delu pa kažejo, da načela o pridobivanju in razporejanju dohodka ter o delitvi po delu še vse prepočasno uveljavljamo, da z doseženimi rezultati marsikje ne morejo biti zadovoljni in, ne nazadnje, da veljav-

ne rešitve v večini primerov še vedno ne odražajo spoznanj in izkušenj posameznih sredin.

Te dni začenejo tudi v občini Velenje z akcijo uresničevanja stališč republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu. Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Velenje je na svoji seji 25. maja že sprejelo program aktivnosti v tej zvezi in opozorilo osnovne organizacije zveze sindikatov na najpomembnejše naloge v tej zvezi. V ponedeljek, 28. maja, je bilo v Velenju že prvo posvetovanje s predstniki osnovnih organizacij sindikata, sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov, predstniki delavskih svetov in poslovnimi organi, na katerem so govorili o uresničevanju stališč zveze sindikatov o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu. V ospredju so bile zlasti naloge v zvezi z utrjevanjem družbenoekonomskega položaja delavcev, uresničevanjem načela za enako delo, enak osebni dohodek, spodbujanjem odgovornosti delavcev za gospodarjenje z družbenimi sredstvi, uresničevanjem družbenoekonomske politike in stabilizacijskimi prizadevanji. Takih posvetov bo v Šaleški dolini še pet.

Prve dni junija bodo razširjene seje izvršnih odborov osnovnih organizacij zveze sindikatov, na katerih bodo ocenjevali stanje pri pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načela delitve po delu. Razširjenim sestankom osnovnih organizacij zveze sindikatov bodo sedle seje

(nadaljevanje na 2. strani)

10. SEJA OK ZKS VELENJE

V torek, 29. maja je bila v Velenju 10. seja občinske konference zveze komunistov, na kateri so govorili o uresničevanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu ter obravnavali predloge za nove člane centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije in centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije. O seji bomo podrobneje poročali v prihodnji številki.

SEJA IS SO MOZIRJE

Konec prejšnjega tedna so se na 30. redni seji sestali člani izvršnega sveta skupščine občine Mozirje. Najprej so poglobljeno obravnavali analizo gospodarjenja v mozirski občini v prvem letošnjem trimesečju in se lotili še tehtne obravnave skladnosti gibanj vseh oblik porabe v zvezi z realno ugotovljeno rastjo družbenega proizvoda v lanskem letu. Na koncu so poslušali še informacijo o sanaciji izgube v občinski zdravstveni skupnosti in v občinski izobraževalni skupnosti ter sprejeli odlok o priznavalninah borcem.

Med slovesnim sprejemom

V ZK sprejeli 90 novih članov

Ob dnevu mladosti v Velenju sprejeli v Zvezo komunistov devetdeset novih članov — Na sprejemu novosprejetim članom spregovoril član CK ZKJ — Alojz Kikec

V počastitev 25. maja, dneva mladosti in rojstnega dne našega dragega maršala Tita je bila pretekli petek popoldne v skupščinski dvorani v Velenju prisrčna slovesnost pod naslovom Tito — radi te imamo. Na njej so sprejeli v vrste Zveze komunistov 90 novih članov, in sicer iz 38 osnovnih organizacij. V spomin na ta izjemen dogodek, je vsak izmed novosprejetih članov prejel rdeč nagelj in značko 60 let ŽKJ, statut Zveze komunistov, poleg tega pa še spominsko knjižno darilo. Novosprejetim komunistom je ob tem

svečanem trenutku spregovoril član CK ZKJ Alojz Kikec in obudil spomin na 60-letno prekaljeno delo naše partije ter še med drugim poudaril, da so sedaj pred novosprejetimi komunisti še večje naloge,

obenem pa tudi ponos, da so vstopili v vrste borcev za še boljši jutri.

Izredno lep priložnostni kulturni program pa so izvedli učenci z osnovne šole Veljko Vlahovič.

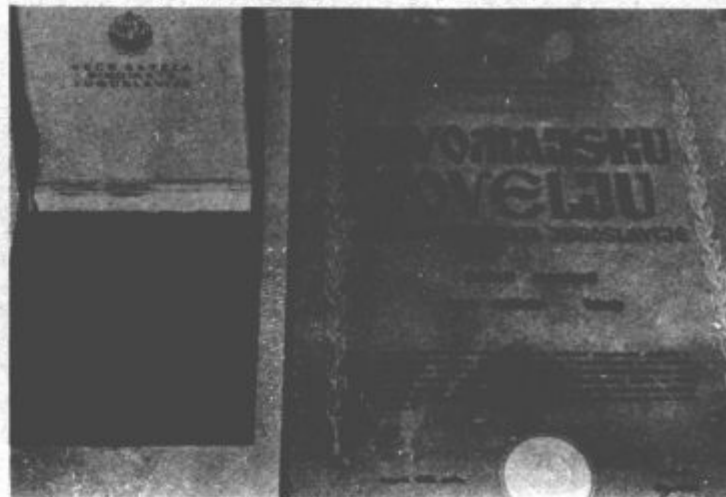
Priznanje za izjemne dosežke

Občinska organizacija Zveze sindikatov Slovenije Velenje so na slovesnosti v Beogradu izročili visoko priznanje

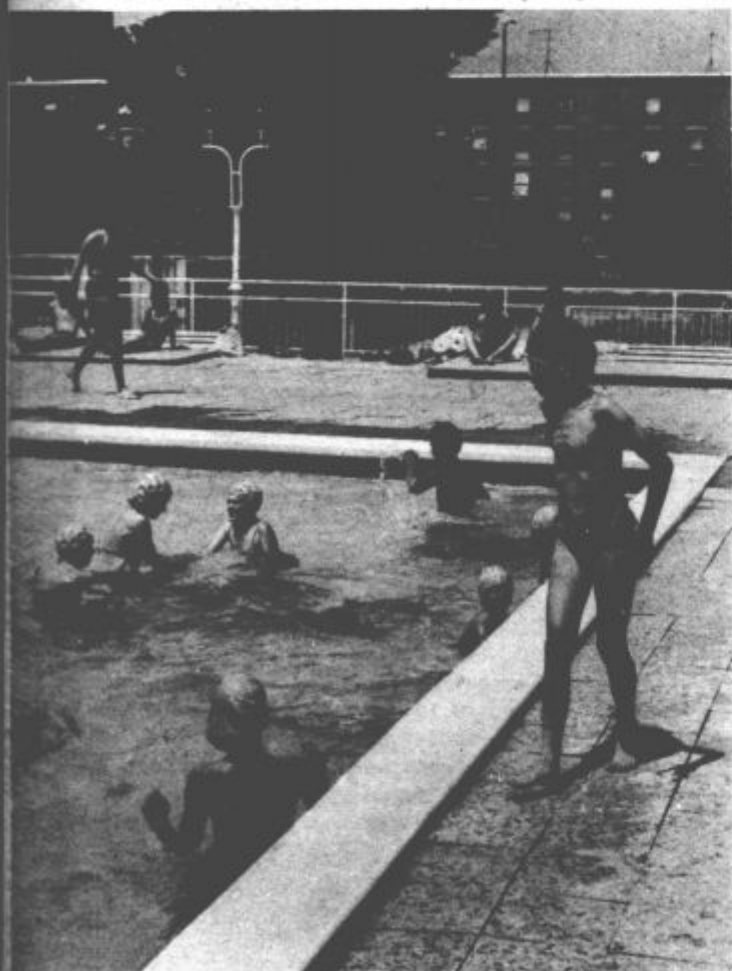
Občinska organizacija Zveze sindikatov Slovenije Velenje je, kot smo že poročali, ena izmed letošnjih dobitnic „Prvomajskega povelja Zveze sindikatov Jugoslavije“. To visoko priznanje so podelili 22. maja v Beogradu na posebni slovesnosti, delegacijo sindikalne organizacije občine Velenje, ki se je udeležila podelitve pa so sestavljali predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Velenje Marcel Medved, sekretar sveta Janez Pukl in predsednik medobčinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije za celjsko območje Ivan Kramer. V obrazložitvi k priznanju je med drugim zapisano:

„V občini Velenje, ki se naglo razvija, je bila občinska organizacija Zveze sindikatov pobudnik, organizator in nosilec vrste aktivnosti. Ni bilo vprašanja, katerega rešitve se ne bi lotila aktivno, resno in konkret-

no, tako v gospodarskih kot tudi negospodarskih dejavnostih. Vrline te občinske organizacije so doslednost in konkretizacija pri reševanju problemov. Njena aktivnost je večstranska, saj je aktivna pri urejanju odnosov v energetiki, zdravstvu, vzgoji in izobraževanju, stanovanjski izgradnji, delitvi osebnih dohodkov itd. Pri tem pa je posebej izrazito njeno prizadevanje za dosleden razvoj našega samoupravnega socialističnega sistema, kar se kaže predvsem v skrbi za delavca in njegove življenjske probleme. V Velenju, kjer danes deluje 156 osnovnih organizacij Zveze sindikatov, je občinska sindikalna organizacija dosegla velik napredek na področju samoupravne organiziranosti in integracije, kar je glede na posebnosti in velikost nekaterih organizacij združenega dela, težko doseči.“

Priznanje, ki ga je prejela Občinska organizacija Zveze sindikatov Slovenije Velenje.

Čeprav je do koledarskega začetka poletja še dobre tri tedne, pa že sedaj sonce tako inočno pripeka, kot da bi bili že sredi najhujšega poletja. In v teh vročih dneh se lahko najbolje ohladimo v naših bazenih. Velenjskega so odprli pred tednom dni, šoštanjskega pa naj bi predvidoma danes.

V drugi polovici tedna se bo nadaljevalo suho in toplo vreme, le občasno bodo ponekod zmerne pooblačitve.

Začetek sindikalne...

(Nadaljevanje s 1. strani)

delavskih svetov, na katerih bodo sprejemali akcijske programe za uresničevanje sindikalnih stališč, v katerih bodo morala najti svoje mesto še posebej prizadevanja za odpravo tistih slabosti, ki onemogočajo uveljavljanje načel delitve po delu.

V akcijo uresničevanja stališč zveze sindikatov o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načel delitve po delu se bosta kar najbolj aktivno vključila velenjski klub samoupravnih splošnih aktov občinske skupščine, ki bo pripravila oceno osnov in meril, zapisanih v samoupravne splošne akte organizacij združenega dela v zvezi z razporejanjem čistega dohodka in delitvijo sredstev za osebne dohodke. Komisija za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje pri velenjskem občinskem svetu zveze sindikatov pa bo s sodelovanjem izvršnega sveta skupščine

ne občine Velenje, podružnico službe družbenega knjigovodstva in družbenim pravobranilcem samoupravljanja pripravila program za spremljanje politike razporejanja čistega dohodka v organizacijah združenega dela. Občinski svet zveze sindikatov Velenje bo v mesecu juniju ustanovil svet za dohodkovne odnose in delitev po delu ter opredelil njegove naloge, do konca junija pa bo ocenil potek aktivnosti v zvezi z uresničevanjem stališč republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načel delitve po delu.

(Ma)

Vzgoja in izobraževanje predšolskih otrok sta izredno zahtevni, zato posvečajo v vzgojno varstvenem zavodu Velenje veliko skrb izobraževanju

Neskladje z resolucijskimi usmeritvami

(nadaljevanje s 1. strani)

Gospodarstvo občine Velenje je v prvih treh letošnjih mesecih ustvarilo za 17.027 dolarjev izvoza ali le za 4,5 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Tudi ta odstotek je prenizek, da bi izvoz lahko postal pospeševalec dinamične gospodarske rasti, kot je zapisano v občinski resoluciji. Vse to pa kaže na neizpolnjevanje bistvenih resolucijskih nalog: zaradi neustreznih stroškov poslovanja se slabša ekonomičnost poslovanja, neustrezna delitev dohodka in čistega dohodka vpliva na zmanjševanje materialne osnove dela, previsoka stopnja zaposlovanja povečuje sredstva za osebne dohodke, v razkoraku s sprejetimi usmeritvami pa stopa tudi izvozna dejavnost.

Člani izvršnega sveta so zato menili, da je analiza gospodarjenja po-

trebno še poglobiti in jo dopolniti s konkretnimi podatki za posamezne temeljne in druge organizacije združenega dela. Analizo bo obravnaval tudi koordinacijski odbor prav tako pa bodo o njej razpravljali na posvetu s poslovojnimi organi organizacij združenega dela. Za obravnavo analize v zborih skupščine občine pa bo izvršni svet pripravil tudi predlog ukrepov za izboljšanje stanja v gospodarstvu v skladu z občinsko in republiško resolucijo.

Na ponedeljkovi seji izvršnega sveta skupščine občine Velenje so potrdili še dogovor o usklajenem raziskovalnem in strokovnem delu v zvezi s pripravo planskih dokumentov v SR Sloveniji ter program usklajenih strokovnih aktivnosti v zvezi s tem in program dela izvršnega sveta v pripravi družbenega plana občine Velenje za obdobje 1981 do

1985 ter dolgoročnega plana občine Velenje za obdobje 1986 do 1995, za nekatera področja pa do leta 2000.

J. KRAJNC

Preprečiti nedovoljeno prodajo

V Gornji Savinjski dolini lani ni bilo zasedeno mesto gozdarskega inšpektorja – Kadrovske težave so povzročile vrsto težav – Precej kršitev določil zakona o gozdovih

O tem kaj in koliko pomenijo gozdovi za Gornjo Savinjsko dolino, za njen današnji in jutrišnji dan, ni treba posebej razglabljati, je pa zato toliko bolj nerazumljivo dejstvo, da v moziški občini precej časa niso imeli gozdarskega inšpektorja. Delo, ki ga seveda ne manjka, je bilo tako izredno oteženo, tekoče zadeve pa so uspeli pravočasno reševati s pomočjo tržnega in sanitarnega inšpektorja ter s sodelovanjem republiškega gozdarskega inšpektorja.

Takšne kadrovske težave so seveda vzrok za pomanjkljivo strokovno sodelovanje z gozdnim gospodarstvom, močno je bilo čutili pomanjkanje preventivnega dela na terenu, vse to pa je v veliki meri in negativno vplivalo na nedovoljen in nekontroliran promet z lesno surovino. Že dolgo je namreč jasno, da prav nedovoljena trgovina precej vpliva na nemoteno delo predelovalne industrije. Vse objekte na področju razširjene biološke reprodukcije, finančni vir zanje so posebna namenska sredstva samoupravne interesne skupnosti za gospodarstvo, je pregledal re-

Vzgojno varstveni zavod – Center za predšolsko vzgojo

Poleg rednega dela organizirajo tudi razne dejavnosti za otroke, ki redno ne obiskujejo vrtca

V vzgojno varstvenem zavodu Velenje si prizadevajo, da bi uresničili naloge s področja družbene skrbi za načrtno in hitrejšo izenačevanje pogojev za mnogostanski razvoj vseh otrok. Organizirali so tudi vrsto dejavnosti za otroke, ki niso vključeni v redno varstvo. Tako se je precej povečalo število otrok zajetih v 80-urni program za petletne otroke. Dodatna razširjena dejavnost jih močno obremenjuje, vendar so programi vsako leto popolnejši.

V zadnjem času se je tudi sodelovanje z drugimi dejavniki zelo poglobilo. Še posebno dobro je sodelovanje s telesno kulturno skupnostjo, ki je pomagala pri izvedbi aktivnosti za cicibanovo športno značko. Uspešnejše je tudi sodelovanje z osnovnimi šolami, vendar je ravno na tem področju storjenega še vedno premalo. Tako kaže praksa, da osnovna šola ne izkoristi vseh sposobnosti, ki si jih je otrok razvil v predšolski

dobi. Tu gre predvsem za estetsko, glasbeno in likovno področje, ter gibalno ritmične sposobnosti.

Vzgojno varstveni zavod naj bi bil center za predšolsko vzgojo. Da bi to vlogo čim prej uresničili, tesno sodelujejo s starši, delegati krajevnih skupnosti ter drugimi zainteresiranimi dejavniki pri upravljanju in organiziranju življenja in dela. Vse bolj se uveljavljajo sveti staršev. Starši sodelujejo tudi v samoupravnih organih vzgojno varstvene organizacije Velenje.

Zaradi hitrega naraščanja števila otrok in podaljšane poslovanja časa v vzgojno varstvenem zavodu prihaja do vse večjega razkoraka med dejanskimi potrebami po varstvenem osebjem in predpisanimi normativi. Ena vzgojiteljica in za polovičen čas zaposlena varuhinja lahko zadovoljita potrebe otrok enega oddelka, ki je odprt osem ur. Nikakor pa ne zadostujeta za oddelk, ki je odprt 9 ali celo več ur. Pomanjkanje varuhinj in pogosta odsotnost vzgojnega kadra, povzročata nadomeščanje, druženje skupin in s tem preutrujenost delavk in agresivnost otrok. Delo je težko organizirati tako, da varuhinja pomaga pri hranjenju, sprejemanju in oddajanju otrok, bdi nad njihovim spanjem in jih obvezno spremlja, kadar so na sprehodu. Poleg tega pa so vzgojiteljice zelo angažirane tudi v raznih dejavnostih za otroke, ki redno ne obiskujejo vrtca.

V vzgojno varstvenem zavodu Velenje pa se zavedajo, da kvantiteta in pogledu števila oddelkov, novih dejavnosti za redne varovance in druge otroke iz krajevnih skupnosti ni dovolj. Uvajajo nove oblike metode in sredstva ter posvečajo vso skrb kakovosti vzgojnega dela. Vzodbujajo otrokovo lastno aktivnost. Posebno skrb posvečajo vzgoji teljeve načrtovanju vzgojnega dela in operacionalizaciji vzgojnih smotrov, kar omogoča preverjanje zastavljenih nalog in s tem pregled na izpolnjevanjem začrtanih ciljev. Ustvarjanje temeljev za razvoj marksističnega pogleda na svet in razvoj pozitivnih lastnosti otrokove osebnosti. Še večjo pozornost bodo v prihodnje namenili načrtnemu sproščanju otrokovega govrata, bogatenju besednega zaklada in razvijanju sposobnosti za razumevanje govornice in brane besede.

Da bi vzgojno varstveni zavod zadostil zahtevam po nenehnem dvigu kvalitete imajo dobro vpeljana strokovno izpolnjevanje: medsebojne hospitacije, referate o novostih na didaktično metodičnem področju in predavanja z družbenopolitičnimi vsebinami.

Danes je mesto gozdarskega inšpektorja zasedeno, za njegovo resnično uspešno delo pa bo nujno potrebno še tesnejše sodelovanje z gozdarsko operativno, z delavci milice in ostalimi inšpekcijskimi službami, kajti le na ta način bo gozdarski inšpektor lahko kakovostno opravljal svoje delo, to pa bo pripomoglo k uresničitvi skupno zastavljenih ciljev na tem področju.

J. P.

Ne le varstvo, predvsem vzgoja

Vzgojno-varstveni zavod v občini Mozirje je bil ustanovljen 1. januarja letos in je še vedno v ustanavljanju – Številne potrebe in pomanjkljiva opremljenost vrtcev – Obetavni načrti

V Gornji Savinjski dolini so ob obravnavanju osnutka zakona o usmerjenem izobraževanju razpravljali o celotnem spletu problemov na področju vzgoje in izobraževanja. Navzlic temu je bila razprava več ali manj usmerjena le v obravnavo osnutka in je marsikaj ostalo še nedorečeno. Prav zato bodo v bližnji prihodnosti v moziški občini namenili veliko časa vsem odprtim vprašanjem s katerimi se srečujejo na področju šolstva, podružbljanja vzgoje in izobraževanja, usmerjenega izobraževanja in kadrovske politike, izobraževanja ob delu, materialnemu položaju vzgoje in izobraževanja in svobodni menjavi dela ter vzgoji predšolskih otrok.

Vzgojno-varstveni zavod je ustanovila skupščina občine 1. januarja letos in je še vedno v ustanavljanju. V svojih okvirih združuje vrtce v Mozirju, Nazarjah, Bočni, Gornjem gradu, na Rečici, na Ljubnem ter v Lučah. Zavod izvaja tudi celotni program male šole. V 13 oddelkih vrtcev je zajetih 234 otrok kar predstavlja 15 odstotkov vseh predšolskih otrok v moziški občini. Le oddelki v Nazarjah so „čisti“, povsod drugod pa nerazviti oddelki močno otežujejo delo vzgojiteljic. Zmogliivosti so prezadejene in ne zadostijo povpraševanju le v Mozirju in Nazarjah.

Vsi vrtci, razen nazarskega, so našli svoje prostore v osnovnih šolah, poleg tega pa so pomanjkljivo opremljeni z didaktičnimi sredstvi in drugimi vzgojnimi pripomočki. Pretežni del razpoložljivih sredstev je bil v zadnjem času namreč namenjen pridobivanju novih prostorov. Konec lanskega in v začetku letošnjega leta sta bila

odprta vrtca v Bočni in v Gornjem gradu, še letos pa bodo pričeli z izgradnjo novega osemoddelčnega vrtca v Mozirju, s katerim bodo pridobili 76 mest za vzgojo in varstvo in bodo v veliki meri pokrili potrebe na tem področju. Potrebe se kažejo tudi v Solčavi, kjer bodo prostor za en oddelk našli v osnovni šoli.

Do leta 1985 nameravajo pripraviti en oddelk še v Šmartnem ob Dreti in zgraditi vrtce s štirimi oddelki na Ljubnem, kjer potrebe hitro naraščajo. Do tega leta bi tako pridobili 10 novih oddelkov in bi v organizirano vzgojo in varstvo skupno vključili 400 otrok, kar bi takrat predstavljalo dobro četrtino vseh predšolskih otrok v občini. Danes na tem področju v organizirano varstvo in vzgojo ni vključenih 1134 predšolskih otrok. Nalog je torej več kot dovolj. Upoštevati namreč moramo še dejstvo, da so tudi v že obstoječih vrtcih urejene le igralnice, primanjkuje pa večnamenskih prostorov, igrišč ob vrtcih, ponekod pa moti neurejena okolica stavb.

Jeseni bodo v moziški občini pričeli tudi z 80-urnim programom za petletne otroke, ki niso vključeni v organizirano vzgojo in varstvo. Takšen program bodo izvajale vzgojiteljice v popoldanskem času in sicer v Mozirju, Nazarjah, Bočni, Šmartnem ob Dreti, Gornjem gradu, Novi Štifti, v Lučah in Solčavi, ter na Ljubnem in na Rečici ob Savinji. Ta načrt bodo uresničili, če bo program potrdila skupščina samoupravne interesne skupnosti za otroško varstvo in če bo zanj dovolj zanimanja med starši. V zimskem času namerava vzgojno-varstveni zavod pripraviti tudi ure pravljič, zopet ob dovolj

velikem zanimanju družbene skupnosti in staršev.

Morda se podatke, da malo šolo obiskuje 205 učencev in da 120-urni program izvajajo v popoldanskem času. V Gornji Savinjski dolini se torej zavedajo, da je vzgoja najmlajših skrb vseh in bi ji zato morali nameniti več pozornosti tudi v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih, v društvu prijateljev mladine in v različnih društvih. Samo varstvo ne zadostuje in takšno miselnost bo treba kaj kmalu preseči.

J. P.

Finančni pregled o zbranem samoprispevku za april 1979

Op.	Zap.kmet.	SKUPAJ OD 1.1. DO 30.4.79				APRIL 1979	
Op.	obart.in upok.	100 %	70 %	30 %	100 %	70 %	30 %
1. VELENJE-LEVI BREG	2563	1.537.800,00	1.076.460,00	461.340,00	406.491,80	284.544,25	121.947,55
2. VELENJE-DESNI BREG	3040	1.824.000,00	1.276.800,00	547.200,00	482.144,00	337.500,80	144.643,20
3. VELENJE-ŠMARTNO	793	475.800,00	333.060,00	142.740,00	125.769,80	88.038,85	37.730,95
4. ŠALEK - GORICA	1542	925.200,00	647.640,00	277.560,00	244.561,20	171.192,85	73.368,35
5. VELENJE-STARA VAS	380	228.000,00	159.600,00	68.400,00	60.268,00	42.187,60	18.080,40
6. PESJE	471	282.600,00	197.820,00	84.780,00	74.700,60	52.290,40	22.410,20
7. VELENJE-STARO VELENJE	543	325.800,00	228.060,00	97.740,00	86.119,80	60.283,85	25.835,95
8. KONOVO	395	237.000,00		237.000,00	62.647,00		62.647,00
9. ČIRKOVCE	65	39.000,00		39.000,00	10.309,00		10.309,00
10. PLEŠIVEC	96	57.600,00		57.600,00	15.225,60		15.225,60
11. PAKA	200	120.000,00		120.000,00	31.720,00		31.720,00
12. ŠENTILJ	442	265.200,00		265.200,00	70.101,20		70.101,20
13. ŠKALE	406	243.600,00		243.600,00	64.391,60		64.391,60
14. BEVČE	81	48.600,00		48.600,00	12.846,60		12.846,60
15. KAVČE - PODKRAJ	281	168.600,00		168.600,00	44.566,60		44.566,60
16. ŠOŠTANJ	1569	941.400,00		941.400,00	248.843,40		248.843,40
17. BELE VODE	109	65.400,00		65.400,00	42.287,40		17.287,40
18. SKORNO - FLORJAN	838	229.800,00		229.800,00	60.743,80		60.743,80
19. ZAVODNJA	124	74.400,00		74.400,00	19.666,40		19.666,40
20. RAVNE	445	267.000,00		267.000,00	70.577,00		70.577,00
21. DRUŽMIRJE - GABERKE	389	233.400,00		233.400,00	61.695,40		61.695,40
22. LOKOVICA	254	152.400,00		152.400,00	40.284,40		40.284,40
23. TOPOLŠICA	632	379.200,00		379.200,00	100.235,20		100.235,20
24. ŠMARTNO OB PAKI	573	343.800,00		343.800,00	90.877,80		90.877,80
25. GORENJE	326	195.600,00		195.600,00	51.703,60		51.703,60
SKUPAJ:	16102	3.919.440,00	3.919.440,00	5.741.760,00	2.553.777,20	1.036.038,60	1.517.738,60

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE – ODDELEK ZA FINANCE

Pripravljeni na usmerjeno izobraževanje

Obiskali smo tozdr Elektrokovinske šole RSC – Letos 1819 učencev – Naš sogovornik je bil direktor tozda Ciril Zdovc

Potrebe po ustreznem strokovnem in poklicnem izobraževanju so bile v Saleški dolini prisotne že v predvojni dobi. Najbolj pogosto tradicijo ima tu kmetijsko strokovno izobraževanje. Skopi podatki omenjajo kmetijski obrtni tečaj v Šoštanj, ki leta 1877. Sicer pa so na našem območju delovale še obrtno nadaljevalna šola v Velenju (l. 1925 – l. 1958 s prekinitvijo v času okupacije 1941 – 1945), obrtno nadaljevalna šola v Šoštanju (ustanovljena l. 1902), trgovsko nadaljevalna šola (l. 1919), strokovna šola za rudarje in profesoriste pri rudniku lignita (od l. 1929), ter zametki industrijske rudarske šole (1945 – 1951). Ta šola je bila po treh letih delovanja ukinjena, učenci pa so se preselili v Trbovlje. Takrat očitno čas še ni bil primeren za ustanovitev trajne rudarske vzgojno izobraževalne ustanove na našem področju. Do tega pa je prišlo avgusta 1958. leta, ko je delavski svet Rudnika lignita Velenje sprejel sklep o ustanovitvi lastne izobraževalne ustanove. Z delom je pričela industrijska rudarska šola, katere namen je bil korenita reorganizacija strokovnega izobraževanja za potrebe rudarstva.

Industrijska rudarska šola, ki danes nosi naziv Rudarski šolski center, je bila najprej šola pri delovni organizaciji. V njej so se prvotno šolali učenci za poklice rudarja, kovinarja in elektrikaarja in to predvsem za potrebe rudnika. V začetnem letu 1958 – 59 sta šoli obiskovala 102 učenca. Danes je ta številka bistveno drugačna, saj sedaj obiskuje Rudarski šolski center preko 2000 dijakov.

V prvem šolskem letu je bilo vpisanih v rudarsko usmeritev 70 učenec, v kovinarsko 16 in prav toliko tudi v elektro usmeritev. V začetku je delovala le ena šola s tremi usmeritvami na stopnji poklicne šole, danes pa deluje 13 šol v štirih osnovnih usmeritvah in na štirih stopnjah poklicnega izobraževanja ter dislocirane enote teh šol v Muti, Zrečah in Trbovljah.

Teoretični pouk je bil na začetku osredotočen v zgradbi sedanje gimnazije, ki so jo dokončno uredili v letu 1959. Ta zgradba je predstavljala eno prvih šolskih zgradb v moderni urbanistični zasnovi Velenja, namenjeni za šolsko cono. Praktični pouk rudarjev je takrat potekal po delovnih jame Vzhod.

Leta 1962 je sklenil šolski odbor, da se ustanovi tehniška srednja šola rudarske stroke, medtem, ko je bila višja poklicna rudarska šola (tako imenovana nadzorniška šola) ustanovljena že leta 1960. Z ustanovitvijo teh šol se je dejavnost tako

organizirala. Tako so že decembra 1973 oblikovali tri temeljne organizacije združenega dela in sicer pedagoška dejavnost, elektro obrti in rudarski praktični pouk. Vsi trije tozdi so se skupno z delovno skupnostjo skupnih služb povezovali v delovno organizacijo RSC Velenje.

V tem času smo pričeli tudi v večjem obsegu razvijati izobraževanje ob delu na stopnji poklicnega in srednjega izobraževanja v lastni delovni organizaciji, na stopnji višjega izobraževanja pa kot dislocirana enota univerze v Ljubljani in Mariboru.

Kdaj pa ste oblikovali tozdr elektrokovinske šole?

„Ta je bila ustanovljena leta 1978 in je nastala iz dela temeljne organizacije pedagoška dejavnost in dela temeljne organizacije elektrokovinarske obrti. V tem tozdu je združen teoretični in praktični pouk elektro in kovinarske usmeritve. V sestavi temeljne organizacije deluje šest šol in sicer poklicna kovinarska šola, poklicna elektro šola, šola za strojno strojno šola, tehniška elektro šola, šola za strojno elektro šola, šola za strojno elektro šola. Poklicna kovinarska šola pa ima tudi dislocirani enoti na Muti in v Zrečah. K naši temeljni organizaciji sodi tudi tiskarna, ki opravlja storitve za Rudarski šolski center in druge stranke.“

Med izobraževanjem pri praktičnem pouku, dijaki izdelujejo kvalitetne končne izdelke med katerimi so najpomembnejši hišni razdelilci električne energije, kabelski podaljški, rudarske lučke in še nekateri drugi zanimivi izdelki, previjajo pa tudi električne motorje.

V letošnjem šolskem letu se izobražuje v tozdu elektrokovinske šole skupno 1819 učenec, izobraževanje pa poteka v štirinajstih oddelkih. V dislociranih enotah se od tega števila šola 309 dijakov, 257 slušateljev je v oddelkih za odrasle in 106 slušateljev na višjih šolah. Število učenec v šolah za mladino v Velenju je po usmeritvah približno enakovredno. Tako je na elektro šoli 615 učenec in na kovinarskih 532 učenec.

Direktor tozda Elektrokovinske šole Ciril Zdovc je opozoril, da letošnji vpis kaže na premajhno zanimanje za deficitarne poklice, kot so kovinarski in elektro poklici jakega toka, da pa je kandidatov za poklicno elektro šolo šibki tok v primerjavi s potrebami gospodarstva občutno preveč.

In kako je organiziran pouk?

„V tozdu je zaposlenih 105 delavcev, od tega pa je 73 pedagoških delavcev, ki se ukvarjajo neposredno z izobraževanjem.“

Pouk se odvija v dveh izmenah, saj so zaradi velikega pomanjkanja šolskega prostora učilnice zasedene od 7. do 20. Prostorske težave pa so

še večje, ker primanjkuje tudi prostorov za praktični pouk.

Za učence tehniških šol se odvija teoretični pouk ves dan, praktični pa enkrat 14 dnevno ali v ciklusih po teden v ocenjevalnem obdobju. Učenci poklicnih šol pa se šolajo po celoletnem sistemu tako, da imajo v tednu tri dni teoretičnega in dva dni praktičnega pouka.

Praktični pouk imamo deloma v lastnih prostorih v industrijski coni (predvsem osnovni program), za strokovni del programa pa v zadnjem času navezujejo stike z delovnimi organizacijami v katerih organizirajo praktični pouk, predvsem za učence, ki jih sami štipendirajo. Ta oblika izobraževanja pa je tudi v skladu z novim zakonom o usmerjenem izobraževanju.

„Poudariti želim“, je dejal Ciril Zdovc, „da v delovnih organizacijah predvsem v zadnjem času naletimo na vse večje razumevanje za takšno obliko sodelovanja, saj se očitno zavedajo, da se v delovni proces lahko vključijo tisti, ki pozna zahtevana dela in naloge.“

Kaj pa usmerjeno izobraževanje?

„Izobraževanje na Rudarskem šolskem centru pravzaprav že vrsto let poteka tako, kot ga predvideva novi zakon o usmerjenem izobraževanju. Uresničena je povezava z združenim delom, šolanje poteka v tri osnovne smeri. Sedaj posodabljammo nekatere naše učilnice. Po najodobnejših kriterijih imamo opremljena dva fonolaboratorija. Eden je Philipsov, eden pa vzorčni Koertingov, ki je last Gorenja, pri nas pa v uporabi in stalni razstavi. Imamo dva sodobna elektrolaboratorija, fizikalni laboratorij, opremljamo tudi druge učilnice.“

V prihodnosti nameravamo, tako kot zahteva tudi zakon o usmerjenem izobraževanju, še večjo pozornost posvetiti izobraževanju odraslih. Pri tem upamo, da nam bodo delovne organizacije bolj kot doslej, nakazovale potrebe po določenih profilih.

Dejavnost tozda je raznolika, vendar je osnova za boljše pogoje izobraževanja in doseganja boljših rezultatov prav gotovo dobro zastavljena.

„Mlad človek“, je ob koncu našega razgovora dejal Ciril Zdovc, „ki zapušča vrata Rudarskega šolskega centra je iz fanta zrasel v človeka, ki se lahko zavestno in polno vključi v združeno delo kot delavec ali samoupravljalec ima pa tudi vse možnosti za pridobivanje večjih znanj na visokošolskih zavodih.“

Mi pa smo ob tem tudi humani šola, gojimo prijateljske, tovariške odnose med učitelji in dijaki in seveda med dijaki samimi. Skrbimo za samoupravno uveljavitev vsakogar, gojimo človečnost, v korist vseh nas in v skupno zadovoljstvo.“

B. Z.

S simpozija v Šoštanju

Skrb za strokovno izobraževanje

Med nalogami Društva energetikov Šoštanj je v ospredju skrb za strokovno izpopolnjevanje delavcev v energetiki – Uspešen simpozij v Šoštanju

S sedežem v šoštanski termoelektrarni že dolga leta deluje Društvo energetikov Šoštanj, ki letos pod okriljem Zveze energetikov Slovenije šteje že triindvajseto leto obstoja. Ustanovitev društva je leta 1956 narekoval razvoj energetskih objektov v Saleški dolini, sprva pa se je imenovalo Društvo strojnikov in kovačev. Članstvo v tem društvu se je nato kmalu razširilo tudi na druge poklice, vse tiste, ki delajo z energetskimi napravami in jih vzdržujejo. Skladno s tem je društvo dobilo novo ime, ki ga nosi tudi danes.

Tako je vse bolj rastlo število članov in se od prvotnih petnajst povzpelo na 135, kolikor jih je v društvu sedaj. V letih dosedanjega delovanja je društvo največ pozornosti posvečalo strokovnemu izpopolnjevanju svojih članov in ta skrb predstavlja temeljno programsko usmeritev tudi danes. V ta namen pripravljajo s pomočjo strokovnjakov iz Termoelektrarne Šoštanj številna predavanja z najrazličnejšimi temami in tako strokovno izobražujejo iz-

vajalce pogonskih in vzdrževalnih del v energetskih objektih. Tečaje, predavanja in podobno pripravljajo ne le za delavce šoštanskih termoelektrarn, marveč tudi za tovrstne potrebe celotne Slovenije. Društvo energetikov Šoštanj se zato najtesneje povezuje z ostalimi sorodnimi društvi v Sloveniji in drugih republikah. Še posebej pristne stike pa gojijo s pobratnim društvom iz Zagreba, s katerim izmenjajo strokovna mnenja predvsem s področja šolanja strokovnih kadrov. S tehnologijo drugih energetskih objektov se neposredno seznanjajo tudi na različnih strokovnih ekskurzijah, ki so prav tako redna oblika dela oziroma izobraževanja. Prav zaradi teh prizadevanj za redno strokovno izpopolnjevanje delavcev, ki v energetiki opravljajo zelo zahtevna dela, sodi Društvo energetikov Šoštanj po oceni republiškega odbora Zveze energetikov Slovenije med najbolj prizadevne, saj pri tem aktivno sodeluje na vseh področjih energetike z ostalimi društvi v Sloveniji in izven nje.

Društvo pa se vseskozi tesno povezuje tudi z zvezama energetikov Slovenije in Jugoslavije. Eden poglobitvenih smotrov takega sodelovanja so skupna prizadevanja za pridobitev statusa

energetika ter enotna in trajna rešitev izobraževanja kadrov v energetiki. Pri tem sodelujejo tudi z drugimi sorodnimi združenji in z družbenopolitičnimi organizacijami. Ena izmed njihovih želja pa je tudi benificirana staž za nekatera najzahtevnejša delovna mesta.

O prizadevanjih članov Društva energetikov Šoštanj priča tudi podatek, da so že dvakrat doslej pripravili simpozij delavcev v energetiki. Prvega so pod pokroviteljstvom Termoelektrarne Šoštanj organizirali pred dvema letoma v Celju, na njem pa je sodelovalo 60 udeležencev. Izkušnje so pokazale, da je taka delovna srečanja potrebno razširiti, zato je na letošnjem simpoziju sodelovalo preko 100 udeležencev iz različnih krajev Jugoslavije in tudi iz tujine. Simpozij so s pomočjo šoštanskih termoelektrarn pripravili od 18. do 20. aprila v dvorani kulturnega doma v Šoštanju. Tema letošnjega simpozija je bila tehnologija voda in izgorevanja v energetskih objektih, z razpravami pa so sodelovali domači in tuji strokovnjaki. Po končanem posvetu so izvedli tudi anketo, ki je pokazala, da so vsi udeleženci zadovoljni z izvedbo simpozija, da bi se ob podobnih priložnostih strokovnega izpopolnjevanja srečevali še pogosteje.

J. KRAJNC

Ciril Zdovc, direktor tozdr Elektrokovinske šole

razširila, da se ni mogla več odvijati v sestavi Rudnika lignita Velenje. K osamosvojitvi je prispevalo tudi dejstvo, da se je začel vzporedno s praktičnim poukom samostojen odstop premoga in proizvodnja nekaterih končnih izdelkov kovinarjev in elektrikaarjev. Tako je centralni delavski svet RLV leta 1962 sprejel sklep o preimenovanju šole v samostojno vzgojnoizobraževalni zavod RSC.

Potrebe po raznovrstnih profilih pa so v občini iz leta v leto narasle in zato je zrastle leta 1963–64 v Velenju ena najodobnejših šolskih zgradb v Sloveniji z 18 sodobno urejenimi učilnicami. Na nadaljnji razvoj, posebej po letu 1966, je močno vplival porast kadrovskih potreb kovinske in elektro predelovalne industrije. Tako se je težnja po vzgojnoizobraževalnem delu na RSC vedno bolj prenašala na kovinsko in elektro usmeritev. Z delom so pričele nove šole: leta 1970 tehniška elektro šola šibki tok, poklicna šola za tehniške risarje in poklicna elektro šola šibki tok, leta 1972 tehniška elektro šola jaki tok, leta 1973 pa tehniška strojna šola.

Ob vsem tem je izrednega pomena, da je dobila delovna organizacija v šolskem letu 1968–69 prvič v svojem obstoju za izvajanje vzgojnoizobraževalnega procesa sredstva od celotne družbene skupnosti.

Zaradi razširitev programov je v letu 1973 zrastle še ena šolska zgradba, v industrijski coni sta bili zgrajeni novi proizvodni hali, zrasel pa je tudi nov Dom učenec.

Kot je omenil Ciril Zdovc so se šole tudi ustrezno samoupravno

Manj izgub v gospodarstvu

Gospodarstvo mozirske občine je v prvem tromesečju letos ustvarilo za 23 odstotkov več celotnega prihodka kot v enakem obdobju lani – Lani pet, letos le dve temeljni organizaciji v izgubi

Izvršni svet skupščine občine Mozirje se je minuli petek sestel na 30. redni seji. Člani sveta so med drugim obravnavali analizo gospodarjenja za prvo letošnje trimesečje in pri tem ugotovili, da je sestavljanje takšne analize dokaj zahtevno delo. Zlasti zaradi tega, ker je v precejšnji meri vprašljiva primerljivost podatkov z enakim obdobjem lani.

Vzrok temu so številne spremembe, ki so v tem času nastale v sestavi kontnega plana. Kljub temu nekaj osnovnih podatkov o rezultatih gospodarstva mozirske občine v prvih treh mesecih letošnjega leta ne bo odveč.

V Gornji Savinjski dolini je bilo v prvih treh mesecih zaposlenih 2910 delavcev, ali dva odstotka več kot v enakem obdobju lani, ustvarili pa so za 23 odstotkov več celotnega prihodka. V prvih letošnjih treh mesecih so organizacije združenega dela pri ustvarjanju celotnega prihodka porabile za 19 odstotkov več sredstev, porabljena sredstva pa za ustvarjenim prihodkom zaostajajo za četrtino, kar vsekakor kaže na slabše izkoriščanje zmogljivosti. Večji

sta tudi amortizacija po predpisanih stopnjah in skupna obračunana amortizacija, to pa nad predpisano stopnjo obračunavajo le Gorenje – Lesna industrija Glin Nazarje, Modna konfekcija Elkoj in temeljna organizacija Ostreša na Ljubnem ob Savinji. Dohodek je porasel za 31 indeksnih točk in je negativen le v nazarski iverki in v gozdnem gozdarstvu Luče. Lani je z izgubo v prvem trimesečju poslovalo pet temeljnih organizacij. Največji problem je še vedno tovarna ivernih plošč, čeprav je njena izguba v letošnjem primerjalnem obdobju za dve tretjini manjša od lanske. Izguba v temeljni organizaciji združenega dela Gozdnega gospodarstva

Nazarje v Lučah je sezonskega značaja, saj so pogoji dela v prvih mesecih leta na tem področju skoraj nemogoči. Pričakujejo, da bodo v naslednjih mesecih izgubo zmanjšali in odpravili.

Ob porastu zaposlenih za dva odstotka se je produktivnost povečala za 26 odstotkov, povečala pa so se tudi obveznosti do dobaviteljev in sicer za 139 odstotkov, kar gre na račun novih vlaganj konec lanskega in v začetku letošnjega leta. Ob tem ni odveč podatek, da so obveznosti za 27 odstotkov večje od terjatev in tako gospodarstvo Gorenje Savinjske doline kreditira svoje dobavitelje. Posledica tega je izredno hiter porast kreditov za obratna sredstva.

Osební dohodki na zaposlenega so se povečali za 21 odstotkov in so v prvih treh mesecih znašali povprečno nekaj manj kot 5.500 dinarjev, na pogojno ne kvalificiranega delavca pa 3.117 dinarjev. Osební dohodki zaposlenih v gospodarstvu mozirske občine torej zaostajajo za republiškim povprečjem za 15 odstotkov.

J. P.

Čimprej tudi rezultati

Akcija zveze sindikatov Slovenije pomeni nadaljevanje prizadevanj za uresničevanje vsebine zakona o združenem delu, za uveljavljanje načel družbenega planiranja ter tudi za uresničevanje stabilizacijskih hotenj – Priprave na akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“

Predsedstvo občinske konference SZDL Velenje je na svoji 2. seji 25. maja razpravljalo o akciji republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načel delitve po delu.

Razpravljalci so poudarili, da ne gre za novo akcijo, pač pa za nadaljevanje akcije za uresničevanje vsebine zakona o združenem delu, za uveljavljanje načel družbenega planiranja in, ne nazadnje, tudi za uresničevanje stabilizacijskih hotenj. Sindikalna akcija o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načel delitve po delu pa bodo v Saleški dolini povezali še z obravnavo ocene gibanj osebnih dohodkov v občini v preteklem letu in v prvih mesecih letošnjega leta, saj je mogoče ugotovljati, da so na področju delitve osebnih dohodkov v posameznih sredinah dokajšnje slabosti.

Sprejetje akcijskih programov za uresničevanje stališč zveze sindikatov o pridobivanju in razporejanju dohodka in uveljavljanju načel delitve po delu pa predstavlja razumljivo šele začetek prizadevanj za spreminjanje stanja, prizadevanja pa se morajo že v kratkem času odražati v večjem dohodku in čistem dohodku temeljnih in drugih organizacij združenega dela. Zdajšnja akcija pa pomeni v Saleški dolini tudi uresničevanje sklepov, ki jih je sprejela za boljše in racionalnejše gospodarjenje na zadnjih sejah občinske konference zveze komunistov.

Na 2. seji se je predsedstvo občinske konference SZDL Velenje seznanilo s pripravami na akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“ ter potrdilo razširjeni sestav koordinacijskega odbora za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozagotitev ter imenovalo njegov sekretariat.

(Ma)

Med pripadniki teritorialne obrambe v Kokarjah

V ranih jutranjih urah sobotnega dne je bilo na parkirnem prostoru pred Rdečo dvorano v Velenju izredno živahno. Tu so se zbrali pripadniki enot teritorialne obrambe Velenje in se nato odpeljali v Center obrambne vzgoje Kokarje na 7-dnevno vajo, ki sodi v sklop uresničevanja rednega letnega programa teritorialne obrambe.

Med pripadniki enot je en sam cilj - kot so zapisali v svoje glasilo **TERITORIALEC**, ki so ga takoj po prihodu v Kokarje izdali: kar najbolj se usposobiti za naloge, ki jih bodo morali izpolnjevati ob morebitni obrambi naše domovine.

Seveda pa to ne bo njihov glavni cilj. V tem času bodo obnavljali tudi znanje

in vojaške veščine, katere so pridobili med rednim služenjem vojaškega roka v JLA ter še bogatili znanja, ki so potrebna za kar največjo učinkovitost posameznikov kot tudi enote kot celote. Enako pomembno pa bo tudi nadaljnje razvijanje in krepitev moralno političnih vrednot.

V ponedeljek zjutraj smo skupaj s predstavnikom občinskega štaba TO Velenje Jožetom Melanškom obiskali center v Kokarjah. Ob našem prihodu je bil center izredno lepo urejen - skratka vse je bilo na svojem mestu, kot je treba. Pred vhodom je bil stražar, pri katerem pa seveda nismo imeli težav, zaradi našega spremstva.

Ob prihodu so se vojaki ravno zbirali v zbore, in

kmalu nato odšli pod vodstvom komandirjev vsak na svojo stran - na izpolnjevanje posameznih nalog. Mimogrede je našo pozornost vzbudil tudi „Stenčas“, in prepričali smo se, da imajo teritorialci precejšen smisel za humor, saj so v karikaturi lepo prikazali del življenja prvih dveh dni.

Tudi mi smo se odpravili za vojaki. Ker so imeli ob času našega obiska tudi streljanje, smo se seveda odpravili najprej na strelišče. Streljanje so opravili v največji disciplini, pa tudi rezultati so bili zelo dobri.

Dobrih rezultatov, na katerem koli področju, se vsakdo razveseli. Pripadniki teritorialne obrambe pa so bili uspešnega streljanja še zlasti veseli, ker sta prišla v pravem trenutku opravljaja

nja te naloge k njim na obisk predstavnika republiškega štaba teritorialne obrambe.

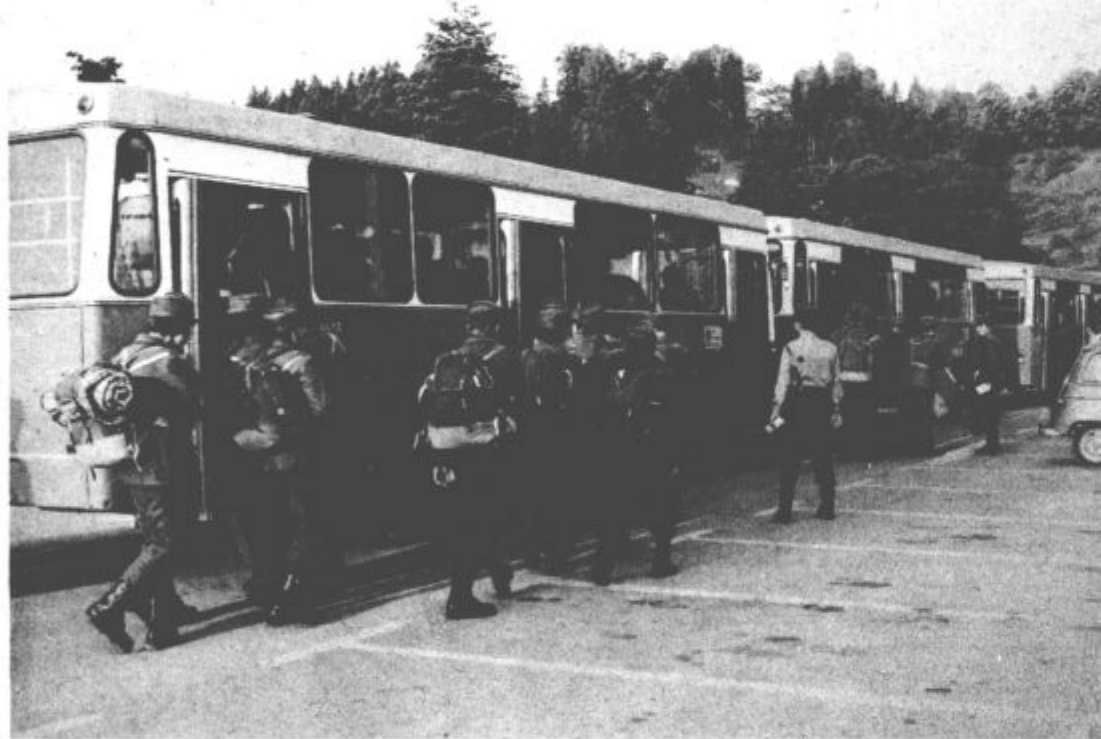
Pouk imajo v dopoldanskem in popoldanskem času, in to v samem centru ali pa v okolici. Večdnevno bivanje pa ni namenjeno zgolj pridobivanju vojaških veščin, ampak tudi ustvarjanju skupnega vojaškega življenja, graditvi moralne politične zavesti. Zgraditi moramo, poudarjajo takšen kolektiv, ki bo z enako zavzetostjo sodeloval tudi v drugih aktivnostih, ki so prav tako potrebne v naši ljudski obrambi. Prav zato so v centru poskrbeli za športno rekreacijsko življenje. Tako pripadniki v prostem času igrajo mali nogomet, odbojko, šah ali pa tekmujejo v streljanju z zračno puško itd. Za raz-

vedrilo lahko poslušajo glasbo prek razglasne postaje, v taboru pa imajo tudi barvni televizijski sprejemnik, da bodo tudi v dneh bivanja v Kokarjah čimbolj seznanjeni z dogajanjem doma in v svetu. Ne zapostavljajo tudi kulturno življenje, sestavili so pevski zbor. V sredo zvečer so center obrambne vzgoje v Kokarjah obiskali predstavniki družbenopolitičnega življenja velenjske občine ter člani rudarske godbe, ki so jim pripravili krajši kulturni program, pripadniki teritorialne obrambe pa so zakurili taborni ogenj.

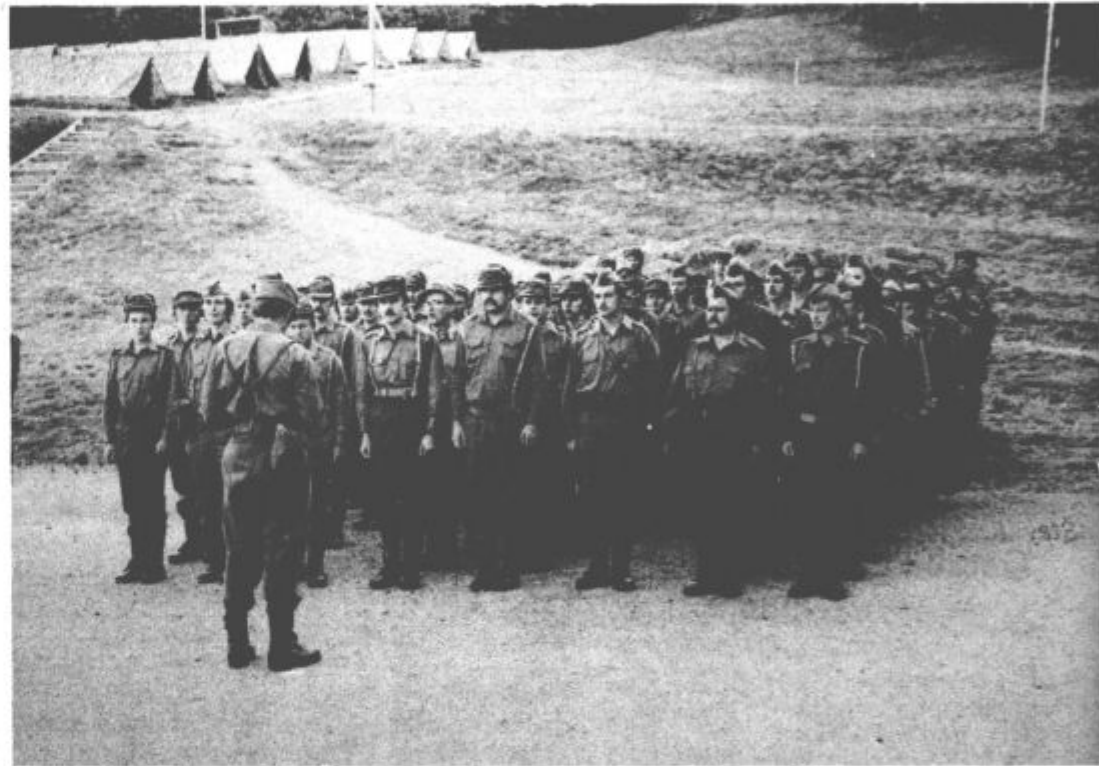
Skratka, njihov program pouka je zelo pester in obsežen, vendar bodo zaradi dobre organiziranosti in dobre volje vsakega pripadnika za izvrševanje vseh nalog vse stvari izvedli tako, kot je treba. Tudi red

in disciplina v taboru sta takšna, kot morata biti in sta odraz zavesti ljudi, ki so tu, ne pa vsiljene discipline. Pripadniki izpolnjujejo zadane naloge izredno disciplinirano, vse v želji, da bi resnično kar najbolj obogatili svoje znanje in svojo sposobnost za obrambo pridobitev naše revolucije. Med enotami vlada pravi tekmovalni duh, zato so vsak dan na programu tudi javne pohvale vseh tistih, ki so posamezno nalogo opravili zelo uspešno.

V enotah delujejo tudi aktivni zveze komunistov, ki prav tako spremljajo delo posameznikov in gotovo bodo kasneje nekaj najbolj vzornih pripadnikov predlagali za sprejem v zvezo komunistov, za pohvale, nagrade pa tudi za napredovanje.

V soboto v ranih jutranjih urah

Pred odhodom na izpolnjevanje še zadnja navodila

Odhod iz tabora na urjenje

Posadka netrajnega topa je pripravljena

Urjenje specialistov

Pehotna enota med opravljanjem naloge

V ponedeljek sta prišla na obisk v center tudi predstavnika republiškega odbora TO

NAŠI OSMOŠOLCI V ŠOLSKEM LETU 1978-79

8. a OSNOVNA ŠOLA GUSTAV ŠILIH VELENJE

Od leve proti desni: čepijo: Borut Bedrač, Bojan Bračič, Rajko Bračič, Darko Cvikel, Igor Rednak, Iztok Grebenšek, Branko Mastnak, Tini Rajter, Bojan Vohar, Marko Ovniček. Prva vrsta: Samar Al Sayegh, Katja Zibert, Sabina Knavs, Nada Fras, Sanja Salmič, Danica Bolšec, Sonja Pavlovič, Irena Avberšek, Cvetka Beliš, Marija Pačnik, Marija Jan, Marija Felicijan, Janko Jurko. Tretja vrsta: Davor Lovrakovič, Uroš Ocvirk, Cvetko Grabner, Marjan Lampe, Stojan Praprotnik, Jože Avberšek. Razredničarka Marija Savor

8.a OSNOVNA ŠOLA VELJKO VLAHOVIČ VELENJE

Od leve proti desni: Sandra Tkavc, Miran Grobelnik, Marjan Kolar, razredničarka Cirila Ušen, Mojca Svolfšak, Bernarda Lukič, Tanja Grasselli, Metka Koprivc, učiteljica Rožica Napotnik. Druga vrsta: Germana Oštir, Anica Kovač, Zdenka Krk, Sonja Uršej, Tatjana Sablatnik, Zvonko Hranjec, Maks Cigale, Toni Gričar, Tatjana Prosenjak. Tretja vrsta: Renata Valenci, Ljuoica Krznar, Lora Kostovič, Marina Lipnikar, Samo Gorišek, Dušan Risterski, Rudi Cvikel, Brančo Jamnik, Boris Oblišar in Matjaž Šentjunc.

8.b OSNOVNA ŠOLA GUSTAV ŠILIH VELENJE

Od leve proti desni: čepijo: Alenka Pustinek, Jožica Plaznik, Andreja Stramec, Jelena Ficzo, Judita Zager, Mojca Šuk, Robi Mravljak, Smiljan Dolinšek, Milan Tratnik, Igor Čestnik. Prva vrsta: Edi Kuhar, Brigita Nečemer, Darko Kralj, Dragica Verdev, Stojan Jezernik, Matjaž Ostrožnik, Brigita Očepek, Tomi Praprotnik, Miran Cvikel, Branko Sredenšek, Miran Sedovnik, Marko Žigon. Druga vrsta: Karmen Šuman, Nevenka Glišek, Milojka Vranjek, Marjana Hostnik, Renato Vovk, Slavko Glišek, Sandi Potočnik, Drago Tratnik. Razredničarka Ana Poličnik

8.b OSNOVNA ŠOLA VELJKO VLAHOVIČ

Od leve proti desni: Prva vrsta: Milvina Kasesnik, Brigita Povh, Romana Vrčkovnik, Zdenka Slatinek, razredničarka Ana Osojnik, Jožica Teržan, Bojan Požun, Vesna Holžan, Alanka Kramar, učitelj Zvone Debeljak. Druga vrsta: Slenka Koprivnik, Cveta Javornik, Milena Grabner, Angela Avberšek, Milan Kmetec, Ludvik Jelen, Nada Vejnovič, Albina Pirnat, Vita Kolšek, Vera Potrč, Rafko Goršek. Tretja vrsta: Nada Sušec, Marija Sitar, Iztok Oblak, Robert Veler, Tomo Dvoršak, Stanko Odlazek, Franjo Marko, Judita Lamat, Sonja Vrhovnik in Igor Ježovnik. Manjkala sta Aleš Uranjek in Jani Osojnik.

8. c OSNOVNA ŠOLA GUSTAV ŠILIH VELENJE

Od leve proti desni: čepijo: Mladen Petrovski, Andrej Sušec, Jani Koren, Leonard Andročec, Uroš Kovačič, Sandi Trupej. Prva vrsta: Alenka Kočnik, Vesna Sovinc, Marjana Verdev, Nevenka Borovnik, Katja Mirnik, Romana Kaš, Romana Kolar, Melita Plečko, Alenka Brinovec, Miran Levč, Darko Kalarik, Dani Mežnar. Druga vrsta: Joži Lesjak, Alenka Skaza, Tanja Dobnik, Gordjan Pal, Zdenko Gorišek, Ivan Hriberšek, Robert Lesjak, Miran Vrečar, Davorin Zajc. Razredničarka Vera Terglav.

8.a OSNOVNA ŠOLA ANTON AŠKERC

Prva vrsta: Zdravko Kočevar, Aleš Grnič, Franjo Klavžer, Tonček Zidar, Roman Klavčič, Zdenko Koradej, Miran Knez, Zvonka Povh. Druga vrsta: Olga Rebenjak, Maja Meh, Anica Bevc, Marjan Čmak, Igor Lipnik, Mirko Pogorelec, Karmen Košir, Ivanka Hranjec, Karmen Stropnik, Marinka Zapušek. Tretja vrsta: Dragica Jurkič, Dragica Kričaj, Polonca Meh, Matjaž Kovač, Marija Šaloven, Tatjana Ramšak, tovarišica Nada Zore Naglič in Cveta Stropnik.

Naše uredništvo na obisku v krajevni skupnosti Velenje Center – desni breg

Krajevna skupnost Velenje – Desni breg je po svoji velikosti med največjimi v velenjski občini. To je tudi krajevna skupnost, kjer je začelo nastajati novo Velenje, kar pa ima danes dobre pa tudi slabe strani, kot so dejali predstavniki skupnosti med pogovorom o delu in življenjskem utripu na njihovem območju. Pa pogledimo najprej dobre strani. Te se kažejo predvsem v tem, da je prvotni stari del skupnosti

Krajevna skupnost Velenje – Center desni breg ima svoje prostore v Domu starejših občanov ob Kidričevi cesti. Uvedli so tudi uradne ure, in sicer vsak ponedeljek in sredo od 14.30 do 17.30.

Meja krajevne skupnosti poteka na severu po Stanetovi cesti, na zahodu jo omejujejo Askerčeva, Koroška in Celjska cesta, na spodnjem delu reka Pako, na vzhodu pa Kidričeva cesta.

bolj bogat s prostorom, saj so stanovanjske zgradbe manjše – na začetku so v glavnem gradili četvorke in petorčke. Tu je tudi več zelenja in še bi lahko kakšno stvar navedli kot dobro. Seveda tudi to, da na tem območju živijo ljudje, ki sodijo med pionirje-graditelje novega Vele-

Ljubo Supić

nja, ki so z udarniškim delom pomagali graditi novo in sodobno mesto, kakršno je danes. In prav ti so čestokrat nezadovoljni, ko vidijo, kako danes mnogi uničujejo zelenice, nasade – skratka, vse to, kar je bilo narejeno s tisočimi žulji, s tisočimi udarniški urami.

Razvoj je neizbežno tekkel naprej, rastla so nova stanovanja, še sodobnejša s centralnim ogrevanjem. Razumljivo je, da so v krajevni skupnosti začeli razmišljati, da je treba storiti vse, da bi tudi v teh najstarejših objektih dobili toplovodno ogrevanje, saj so si ga konec koncev ti ljudje – v glavnem rudarji tudi najbolj zaslužili. Vendar želje in volje ljudi ni bilo močeno kar čez noč uresničiti. Za to je bilo potrebno seveda najprej veliko denarja.

MNOGO TEŽAV

Krajevna skupnost Velenje – Center desni breg ima okrog 8 tisoč prebivalcev. Ker je to mestna skupnost, je seveda veliko občanov zaposlenih. Če bi upoštevali število zaposlenih, bi lahko rekli, da je krajevna skupnost bogata, ker dobi razmeroma veliko denarja od temeljnih organizacij združenega dela na zaposlenega. Seveda takšna ugotovitev ne velja. Tu so kar trije samski domovi Rek Velenje in samski dom, v katerem živijo Gradisovi delavci. Le-ti pa so v Velenju v glavnem prijavljeni samo začasno, zato po zakonu prispevkov ne odvajajo krajevni skupnosti, v kateri živijo, ampak v občino oziroma kraj, kjer je njihovo stalno prebivališče.

Ceste v krajevni skupnosti že zdavnaj ne ustrezajo več sedanjemu razvoju. Zgrajene so bile v času, ko se zdalec ni bilo na njih toliko motornih vozil kot danes, zato so sedaj predvsem preozke, pa tudi ne najbolj varne.

Na območju te krajevne skupnosti so kar štiri osnovne šole od petih v Velenju. Pravijo, da z njimi dobro sodelujejo. To sodelovanje se v glavnem kaže na prostovoljni medsebojni pomoči, ko gre za urejanje in čiščenje okolja, manj pa lahko krajevna skupnost materialno

pomaga šolam, ker pač nima na voljo toliko sredstev kot bi jih potrebovala. Pri tem menijo, da so sedanje šole že zdavnaj prenatrpane, da se kažejo potrebe po novih oddelkih, vendar jih šole ne bodo mogle odpirati, ker pač enostavno nimajo več prostora. To pa pomeni, da bodo morali učenci imeti troizemski pouk. Želja staršev, otrok in učiteljev pa je sodobna šola z enozemskim poukom. Zato v krajevni skupnosti opozarjajo odgovorne v občini, da je še skrajni čas, da začnemo z gradnjo pete osnovne šole.

VELIKA KRAJEVNA SKUPNOST

Ko so naši sogovorniki govorili o meji krajevne skupnosti so posebej poudarili, da se ne strinjajo z razmišljanji, da bi del njihove krajevne skupnosti priključili drugi krajevni skupnosti. Dejali so, da so bili predlogi za odcepitev prav dela krajevne skupnosti, kjer so novejša zgradbe, ki so toplicirane in v katerih živijo predvsem mlade družine. „Če ta del krajevne skupnosti zgubi, nam ostane le območje, ki ni toplicirano oziroma, katerega sedaj topliciramo“, pravijo. Poleg tega bi se odcepitvi dela krajevne skupnosti izgubili tudi pomemben vir dohodkov krajevne skupnosti, saj je na tem območju zelo gosta naseljenost. Kaj bi to pomenilo, pa menda ni treba posebej poudarjati, so dejali. Zato pravijo, da odcepitev sploh ne bi smela priti v poštev. S tem, ko bi krajevno skupnost nekako zmanjšali, se ljudje ne bi nič bolj vključili v delo skupnosti kot sedaj. K delu jih je treba pritegniti drugače, ne pa tako.

Te besede so nas spodbudile k vprašanju, kako pa se ljudje sploh vključujejo v delo v krajevni skupnosti, kakšen je njihov odnos do reševanja skupnih zadev, ali sodelujejo pri oblikovanju in uresničevanju nadaljnjega razvoja krajevne skupnosti, ali so samo pasivni opazovalci in čakajo, da bo nekdo drug delal namesto njih?

Takole se je glasil odgovor: Spriznati se moramo s tem, da je povsod enaka pesem. Mnogo so „zajadrali“ v lagodno življenje, otepaajo se prostovoljnega

Največja pridobitev petkelega štiriletnega obdobja – toplifikacija

dela pa tudi raznih odgovornih funkcij. Vsledli so se v novo stanovanje, do katerega vodijo asfaltirane poti, za drugo se pa ne zmenijo. Na drugi strani pa imamo krajevne skupnosti – okoliške, kjer ljudje prav tako plačujejo krajevni samoprisevek, poleg tega pa se odločajo za še dodatni prispevek in odredajo prostemu času, da bi si asfaltirali ceste, uredili vodovod ipd. Narobe bi bilo, so takoj pristavili, če bi to posploševali. Nekaj ljudi vendarle dela, se pa pogostokrat dušijo pod bremenom dela, ki ga morajo opraviti sami, in tudi namesto drugih.

NEKATERI STOJE OB STRANI

Najbolj jih boli, ker se ljudje niso pripravili vključevati v delo tudi takrat ne, ko gre za reševanje njihovih neposrednih vprašanj, kot je urejanje toplifikacije, otroškega varstva itd.

Ob teh razmišljanjih s spominom radi sežemo v leta, ko so z udarniškim delom gradili Velenje, ko ljudje po napornem delu niti za trenutke niso pomislili na počitek, ampak so vzeli v roke krampe in lopate in do poznih večernih ur delali še udarniško. Tega danes ni, čeprav se zavedajo, da so drugačne razmere. Vendar ni opravičila za to, da čisti okolico bloka, ki ima na primer več kot sto stanovanj, le peščica ljudi.

Da besede krajanov o neaktivnosti posameznikov niso iz trte zvite, najbolj zgovorno potrjuje dejstvo, da v krajevni skupnosti še vedno nimajo ustanovljenih vseh komisij in svetov.

NOVA SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

Vendar so prepričani, da jim nova samoupravna organiziranost omogoča, da bodo vendarle ljudi spodbudili k večjemu delu. Krajevno skupnost so namreč razdelili na šest sosesk. Poleg sveta krajevne skupnosti, ki ima pnatraj članov, so oblikovali tudi 60-člansko skupščino krajevne skupnosti. V soseskah pa imajo še odbore sosesk. Vsak odbor si je izbral svojega predsednika, ki zastopa sosesko v svetu ali skupščini krajevne skupnosti.

Pomembno vlogo naj bi pri nadaljnjem razvoju krajevne skupnosti odigrala tudi krajevna

Takšnele je bila udeležba na zadnji seji skupščine krajevne skupnosti

konferenca SZDL – Sestavlja jo šestdeset delegatov, poleg tega pa so oblikovali tudi 12-člansko predsedstvo in 9-članski izvršni odbor. Konferenca je že tudi izdelala svoj delovni program, ki med svoje naloge seveda vključuje vsa vprašanja, ki so značilna za to krajevno skupnost. Ena izmed njihovih pomembnih nalog bo seveda skrb, da bi kar najhitreje in čimbolj zažvelo delo v posameznih soseskah. Posebno skrb bodo namenili tudi nadaljnjemu izobraževanju delegatov, saj menijo, da doslej na tem področju ni bilo dovolj narejenega. Menijo, da bi morali v soseskah posebno pozornost nameniti razvijanju tovarniških odnosov in spoznavanju med ljudmi, zato naj bi v njih, še posebej pa prek hišnih svetov spodbudili družabno življenje. Novo vodstvo krajevne konference SZDL poudarja, da bo treba v tem letu veliko narediti na področju obrambnih priprav, zlasti glede akcije treba v tem letu veliko narediti na področju obrambnih priprav, zlasti glede akcije Nič nas ne sme presenetiti. Prizadevali si bodo tudi za tesnejšo povezanost z organizacijami združenega dela, v katerih so zaposleni njihovi krajanji, še posebej pa, da bi organizacije združenega dela uresničevale dosledno pod-

Franjo Tamše

pisani samoupravni sporazum o finančnih obveznostih do krajevne skupnosti.

VELIKO NAREDILI

V Krajevni skupnosti Velenje – Center desni breg so v preteklem štiriletnem obdobju veliko naredili. Toplicirali so nad 300 stanovanj, zgradili nov vrtec s kuhinjo, v kateri lahko pripravijo 500 obrokov, obnovili so stari vrtec, ob vrtcu zgradili zaklonske, pomagali

vsem šolam pri zasiditvi območja, enako kolektivno Domu starejših občanov ob Kidričevi cesti, sofinancirali so tudi ure tečajev razsvetljave ob Askerčevi in Slandrovi cesti. Prejeto vodstvo si za opravljeno delo zasluži vse priznanje, je eden izmed naših sogovornikov. Prav zato se tudi novo vodstvo bo spriznalo s trditvijo, da ljudje nočejo delati. Nasproti

Karel Koželj

vse bodo storili, da bi jih čim več pritegnili k skupnemu reševanju zadev, da bo življenje krajevni skupnosti še boljše oziroma prijetnejše. Novo načelo bo: če vsakdo med osem tisoč krajanov, ki kor jih je, pobere samo kosček papirja, bo njihova okolica čista.

USPEŠNO SODELOVANJE S SOLAMI

Predstavniki krajevne skupnosti zelo tesno sodelujejo s solami. Vse osnovni solam na hovem območju in jim po njih močeh pomagajo, enakole nim. Sad tega uspešnega sodelovanja je izredno lepo vena okolica okrog šol, ki lahko za vzor mnogim. In na so ponosni okoli. Ko so ureli okoličnice okrog šol in starših občanov, je krajevna skupnost poskrbela za sad material, pomagali pa so tudi delom. Ob tem pa ne pozabipovedati, da so se tudi učitelji in učitelji kot tudi zaposleni oziroma stanovanjci doma redno zavzeto lotili urejanja okolice, enako priznanje, pa sedaj skrbijo zanj. pogled na tako urejeno okolje je lahko resnično mnogim zgled. Krajevna skupnost je

možnostih prislunila tudi potrebam drugih, kot na primer osnovni šoli Gustav Šilih, ki je prav tako na njihovem območju. Tudi njim so pomagali z določenimi sredstvi, katere so na šoli – kot so dejali – silno koristno uporabili. Lepši VIDEZ so želeli dati tudi Jenkovi cesti. Zato so na obeh straneh ceste zasadili drene bo spriznalo s trditvijo, da zasluži vse priznanje, je eden izmed naših sogovornikov. Prav zato se tudi novo vodstvo bo spriznalo s trditvijo, da ljudje nočejo delati. Nasproti

KAJ, ČE NAM OSTANE ?

Naši sogovorniki so imeli veliko pripomb glede slabe založenosti trgovin. To nas je spodbudilo, da smo se odločili za naslednjo akcijo. Okrog polnočje ure popoldan, torej tedaj, ko se delavci vračajo z dela, smo se napotili v Trzinco po kruh in žemlje. Imeli smo „srečo“, kruha takrat ni bilo, prodajalka pa je odgovorila, da ga bodo vsak čas ponovno pripeljali. In zakaj ga niste prej, da bi ga lahko zaposleni spota kupili, smo vprašali. Lahko dobimo žemlje, smo naprej vtrjali. Jih tudi ni več. Boste tudi žemlje še dobili, smo nato vprašali. Ne, saj jih vsak dan naročimo osemsto. In zakaj jih ne naročite nekaj več, če je po njih povpraševanje, smo se hoteli vedeti. Kaj pa če nam ostanejo, je že vsa rdeča odgovorila prodajalka. Seveda nas takšen odgovor ni potešil. Velikokrat smo spravedali po žemljah v popoldanskem času, vendar se nam skorajda nikoli ni nasmehnila sreča. Torej številka osemsto le ne more biti tako magično število. Vsaj glede žemlj ne. Samo več iznajdlivosti ali dobre volje je treba, ni rečemo. Sicer pa, kaj bi se jezili zaradi izbire kruha, nas je tolažilo prijatelj, ko smo malce jezni prišli iz trgovine. „Saj je ponudba kar pestra. Imajo druge bele, polbelega, mešanega, domačega...“

Naši sogovorniki so bili: LJUBO SUPIC, predsednik skupščine krajevne skupnosti, FRANJO TAMŠE, predsednik sveta krajevne skupnosti, FRANC TREBŠE, predsednik krajevne konference SZDL in predsednik posameznih delegacij KAREL URANJEK, KAREL KOŽELJ, BRANKO BIRSA, med našimi sogovorniki pa je bila tudi ANGELA VUTKOVIČ, ki je bila v pretekli mandatu dobi predsednica zbora delegatov krajevne skupnosti, ter JOLANKA VIVOD, delegatka iz soseske 5.

like, ampak bo treba storiti na tem področju še veliko, veliko več.

PROMETNI VOZLI

Novo vodstvo krajevne skupnosti tudi v prihodnjem obdobju čakajo pomembne naloge.

Branko Birs

Tako morajo dokončati toplifikacijo, katero so začeli pred tremi leti. Predvidevajo, da bo celotno območje nad Kidričevoceto toplificirano do sredine julija letos. Veliko težav imajo tudi s prometom. Ceste so natrpane z osebnimi avtomobili in avtobusi in zlasti ob konicah nastajajo marsikje pravi prometni vozi. Na območju krajevne skupnosti ni nekaj pravih postajališč, ampak morajo ljudje čakati avtobuse kar na prostem, pa naj bo to v dežju, snegu ali hudi pripeki. Poleg tega ni urejenih posebnih prostorov, kjer naj bi avtobusi mestnega ali medkrajevnega prometa ustavljali, da ne bi pri tem ovirali prometa. Tako morajo šoferji svoje vozilo ustavljati kar na cesti, za njimi pa se v trenutku vrsti dolga kolona nejevoljnih voznikov, ki n-orajo čakati, da potniki izstopijo ali vstopijo. Najhuje je to ob konicah pred

Jolanka Vivod

Med našim nekaj več kot dveurnim pogovorom so naši sogovorniki nekajkrat omenili tudi delavce (v glavnem so iz drugih republik), ki živijo v samskih domovih na njihovem območju. Teh je nekaj nad 1.300. Gre za to, so poudarili, da ti ljudje ob prostem času razen v kino ali na nogometno tekmo, skorajda nimajo kam iti. Zato se običajno zbirajo v parku in v medsebojnih klepetih preživljajo proste sobotne ali nedeljske popoldneve. Saj končno vsi tudi ne hodijo na nogometna srečanja ali v kino. Toda, kaj če ne bi bilo parka. potem bi bili prikrajšani tudi za to zabavo. V krajevni skupnosti menijo, da ni dovolj, da smo imeli dale delo, da od časa do časa organiziramo gostovanje takšne skupine iz druge repub-

Karel Umanjek

stano trzinco, saj se pogostokrat zgodi, da avtobusa, ki vozita vsak v svojo smer, ustavita vzporedno vsak na svoji strani ceste ter tako povsem zapreta za kakšno minuto promet.

In če k temu dodamo še nediscipliniranost pešcev, potem ni čudno, da je bilo prav na tem delu ceste v preteklosti že veliko nesreč. Še bolj preče je na križišču Tomšičeve in Jenkove ceste, pa na križišču Tomšičeve in Koroške, kjer se cesta zoži in se ob konicah avtomobilski skupaj s pešci komajda prebijejo naprej. Enaka ugotovitev velja tudi za začetek Tomšičeve ceste – to je na križišču s Kidričevoceto. V krajevni skupnosti so zelo ponosni – seveda v slabem pomenu besede, ker imajo le eno trgovino in pol, kot pravijo. To sta Trzinca ob Kidričevi cesti in pa mesnica ob Tomšičevi. Kajti kioski so po njihovem mnenju samo začasna rešitev.

Tudi otroških igrišč praktično ni. Lep primer so bloki ob Šercerjevi cesti, kjer je nad 500 stanovanj, na otroška igrišča pa so projektanti kot kaže pozabili. Zato se v krajevni skupnosti upravičeno sprašujejo, kdo je

Angela Vutkovič

kriv, da smo otroke prikrajšali za njihovo otroštvo. Če pa si otroci izberejo za igro zelenico, pa seveda spet ni prav. Nezadovoljni so tudi lastniki motornih vozil, saj je ob blokih z motornimi stanovanji prostora le za nekaj deset vozil.

Čeprav so v preteklem obdobju obnovili stari otroški vrtec in zgradili novega – seveda skupaj s skupnostjo otroškega varstva – se že sedaj kažejo potrebe po novem tovrstnem objektu. Glede na to, da so v novih stanovanjskih blokih predvsem mlade družine pa bi morali nujno urediti tudi otroške jasi.

Ob koncu našega pogovora so se dotaknili še denarja, ki se zbira v obliki samoprisevka. Menili so, da sedanja razdelitev sredstev (70:30) ni najboljša,

ker krajevni skupnosti ostane premalo sredstev za njeno delo. Zato poudarjajo, da bo treba prihodnje leto, če se bomo odločali za novi samoprisevek – sodeč po sedanjih izkušnjah pa je to nujnost – najti še boljše porazdelitev denarja zbranega s samoprisevkom, kajti zavedajo se, da lahko objekte kot so šole, vrtni itd, gradimo le s skupnimi močmi, pa tudi organizacije združenega dela – to so še posebej naglasili – bi morale bolj dosledno spoštovati sprejeti samoupravni sporazum o finančnih obveznostih do krajevne skupnosti.

Posnetek smo naredili predteli četrti, ko niso smela voziti vozila z lihimimi številkami, torej je ob „navadnih dneh“ pred trzinco še enkrat večja gneča

Ni otroških igrišč

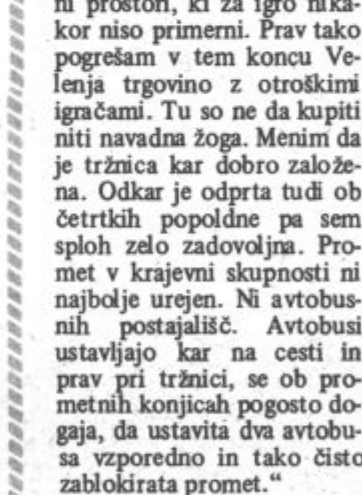
Tudi obisk v krajevni skupnosti Velenje – Center desni breg smo zaključili s krajšim sprehodom po njej. Mimoidoče smo povprašali, kako so zadovoljni z življenjem v svojem kraju, kaj jim je všeč in kaj jih moti.

JANA SEVER: „Krajevna skupnost Velenje – Center desni breg, kjer živim mi ugaja. Okolje je lepo. Tu

Jana Sever

živim od rojstva, torej že 25 let. Pogrešam otroška igrišča, ki jih praktično ni. Otroci se zadržujejo na dvoriščih, kjer pa so tudi parkirni prostori, ki za igro nikakor niso primerni. Prav tako pogrešam v tem koncu Velenja trgovino z otroškimi igračami. Tu so ne da kupiti niti navadna žoga. Menim da je trzinca kar dobro založena. Odkar je odprta tudi ob četrtih popoldne pa sem sploh zelo zadovoljna. Promet v krajevni skupnosti ni najbolje urejen. Ni avtobusnih postajališč. Avtobusi ustavljajo kar na cesti in prav pri trzinici, se ob prometnih konicah pogosto dogaja, da ustavita dva avtobusa vzporedno in tako čisto zablokirata promet.“

Ivan Košan

FANIKA ZAPONŠEK (Šercerjeva): „Svojo krajevno skupnost imam zelo rada.

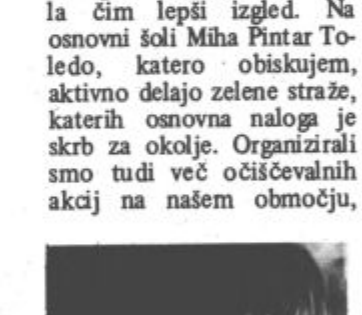

Fanika Zaponšek

Na ta del Velenja smo se navadili, dobro se poznamo med seboj in včasih organiziramo tudi še kakšno prostovoljno delovno akcijo. Vselej sem, da gredu tudi naši mladinci po tej poti. Velenje je bilo zgrajeno s prostovolji-

nim delom. Vsi smo veliko udarniško delali, zdaj pa je to delo že skoraj zamrlo. Vendar v naši soseski prav gotovo ne. Mladi se pogosto organizirajo in pripravijo razne akcije, kot na primer čiščenje okolja. Zelo aktiven je pri nas hišni svet. Vsi se v razne akcije radi vključujemo. Moja velika želja je, da bi tudi naš blok, Šercerjeva 14 čimprej toplificirali. Svo namreč ena redkih hiš v Velenju kjer se vedno kurimo na trdo gorivo. Morda bi bilo dobro, da bi imeli v naši krajevni skupnosti še kakšno trgovino. Imamo namreč samo trzinco, ki pa je za toliko ljudi resnično premalo.“

IVAN KOŠAN (Kersnikova): „Krajevna skupnost Velenje – Center desni breg je sicer lepo urejena. Tudi mladi si prizadevamo, da bi imela čim lepši izgled. Na osnovni šoli Miha Pintar Toleda, katero obiskujem, aktivno delajo zelene straže, katerih osnovna naloga je skrb za okolje. Organizirali smo tudi več očiščevalnih akcij na našem območju,

Jože Ržek

ne zavrana in je ne poseje s travo. Bolje bi bilo, če bi tudi sedaj sami skrbeli za svojo okolico. Zelo me moti tudi poškodovano otroško igrišče ob vrtcu. Igrišče je bilo pred nedavnim lepo urejeno, sedaj pa so igrala čisto polomljena, nihče pa tega ne popravi.“

Franc Činkole

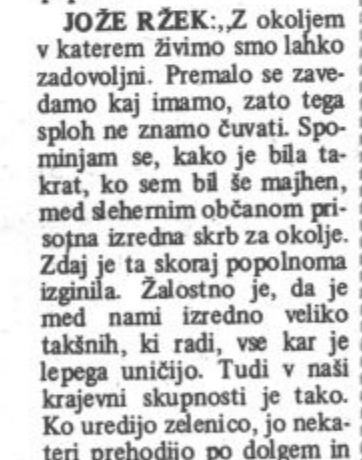
JOŽE RŽEK: „Z okoljem v katerem živimo smo lahko zadovoljni. Premalo se zavedamo kaj imamo, zato tega sploh ne znamo čuvati. Spominjam se, kako je bila takrat, ko sem bil še majhen, med slehernim občanom prisotna izredna skrb za okolje. Zdaj je ta skoraj popolnoma izginila. Žalostno je, da je med nami izredno veliko takšnih, ki radi, vse kar je lepega uničijo. Tudi v naši krajevni skupnosti je tako. Ko uredijo zelenico, jo nekateri prehodijo po dolgem in

urejena, čeprav, smo včasih bolj skrbeli za svoje okolje kot danes. Urejali smo ga s prostovoljnimi delom. Danes plačujemo za urejanje okolja prispevek, vendar lahko vsi ugotovimo, da je slabše urejeno, kot je bilo včasih. Kadar se kaj gradi, ostaja to samo na pol urejeno. Naprimer položijo cevi, za silo zasujejo jarke, potem pa tako ostane. Nihče površine

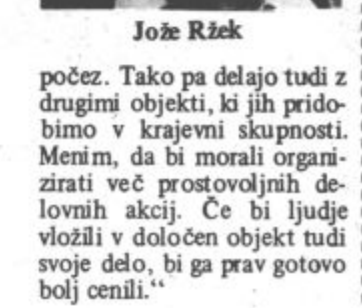
Franc Činkole

ne zavrana in je ne poseje s travo. Bolje bi bilo, če bi tudi sedaj sami skrbeli za svojo okolico. Zelo me moti tudi poškodovano otroško igrišče ob vrtcu. Igrišče je bilo pred nedavnim lepo urejeno, sedaj pa so igrala čisto polomljena, nihče pa tega ne popravi.“

Jože Ržek

počez. Tako pa delajo tudi z drugimi objekti, ki jih pridobimo v krajevni skupnosti. Menim, da bi morali organizirati več prostovoljnih delovnih akcij. Če bi ljudje vložili v določen objekt tudi svoje delo, bi ga prav gotovo bolj cenili.“

Franc Činkole

PRAZNIK OBČINE SLOVENJ GRADEC 1979

ŠPORED PRIREDITEV v počastitev praznika občine Slovenj Gradec od 25. maja do 10. junija 1979

PETEK, 1. junija 1979

Ob 10. uri položitev temeljnega kamna za izgradnjo proizvodne hale TOZD NTU Slovenj Gradec
ob 12. uri nastop mladinskega pevskega zbora slovenske gimnazije iz Celovca na šolskem centru
ob 18. uri kegljaški četverboj ŠD „INVALID“ na kegljišču v Slovenj Gradcu
ob 20. uri koncert slovenjegradskega pihalnega orkestra v Umetnostnem paviljonu

SOBOTA, 2. junija 1979

ob 9. uri srečanje delavcev vzgoje in izobraževanja občine Slovenj Gradec v Podgorju
ob 10. uri otvoritev razstave likovnih del cicibanov VVZ Slovenj Gradec v otroškem vrtcu Slovenj Gradec
ob 11. uri srečanje borcev Zidanske brigade na Partizanskem domu
ob 15. uri srečanje osebja in ranjencev SUPB Pohorje pri obnovljeni Pavčkovici bolnici Trška gora
ob 15. uri tradicionalno medobčinsko tekmovalno srečanje v streljanju z MK puško na strelišču v Slovenj Gradcu
ob 19.30 uri gostovanje SNG „DRAMA“ iz Ljubljane (Molière: „Skapinove zvijače“) v Podgorju

NEDELJA, 3. junija 1979

Trim pohod na Kremžarico
ob 9. uri medobčinski šahovski turnir v kavarni hotela Korotan
ob 10. uri razvitje prapora krajevne organizacije ZZB NOV v Dovžah
ob 15. uri nastop moških pevskih zborov iz Mislinje, Podgorja in Šmiklavža v osnovni šoli v Šmiklavžu
ob 16. uri srečanje članov kulturnih društev Sele in Stari trg s skupnim kulturnim programom na Selah

PONEDELJEK, 4. junija 1979

ob 15. uri odbojkaški turnir v Pamečah
ob 19. uri literarni večer v glasbeni šoli Slovenj Gradec

TOREK, 5. junija 1979

ob 8. uri recital dijakov šolskega centra „ZA KAR SEM UMRL, BI HOTEL ŠE ENKRAT UMRETI“ na osnovni šoli v Šmartnem
ob 10. uri ponovitev recitala na osnovni šoli Mislinja
ob 15. uri tekmovalna članov strlških druščin v streljanju z zračno puško v domu telesne kulture

SREDA, 6. junija 1979

ob 11. uri otvoritev proizvodne hale HP Kolinske, TOZD Slovenj Gradec
ob 16. uri nogometna tekma NK Rudar Velenje: NK Partizan Slovenj Gradec
ob 18. uri otvoritev razstave slovenske grafike in literarni večer v Mladinski knjigi

PETEK, 8. junija 1978

ob 11. uri otvoritev novih proizvodnih prostorov DO Gorenje-Fecro Slovenj Gradec
ob 17. uri otvoritev mostu čez Mislinjo v Pamečah
ob 19.30 revija pevskih zborov iz KS Mislinja v dvorani v Šentilju

SOBOTA, 9. junija 1979

ob 9. uri rokometni turnir v domu telesne kulture
ob 10. uri otvoritev novih prostorov LESNE - TOZD Tovarna pohištva Pameče
ob 17. uri občinska revija folklornih skupin s sodelovanjem gostov iz Gornjega Milanovca na šolskem centru
ob 18. uri otvoritev razstave častnega občana Božidarja Jakca ob njegovi 80-letnici v Umetnostnem paviljonu
ob 19. uri telcvadna akademija TVD Partizan v domu telesne kulture

NEDELJA, 10. junija 1979

ob 9. uri mimohod gasilskih enot iz občine Slovenj Gradec v Podgorju
ob 10. uri svečana seja občinske skupščine v Podgorju
ob 13.30 otvoritev letališča z letalskim programom v Turški vasi

ŠE ZA MESTO NIŽJE

V 28. kolu druge zvezne nogometne lige so doživeli nogometaši Rudarja nov poraz, tokrat v Bugojnem, kjer so srečanje s Iskro izgubili z rezultatom 1 : 0. Dva kola pred koncem prvenstva so Velenjčani na 12. mestu in spadajo med tista moštva, ki so med najresnejšimi kandidati za izpad iz lige, še zlasti zato, ker jih v zadnjih dveh kolih čaka izredno težka nasprotnika: v nedeljo na domačem igrišču moštvo Maribora, v zadnjem kolu pa bodo gostovali v Vinkovcih. Upati je, da se bo nogometašem Rudarja v teh dveh kolih vendarle nasmehnila sreča in da jim bomo – seveda ob boljši igri; tudi v naslednji sezoni spremljali v drugi zvezni nogometni ligi.

SAMO TOČKA

V 6. kolu nadaljevanja prvenstva v Slovenski nogometni ligi – vzhod so nogometaši selekcije iz Šmartnega ob Paki razočarali svoje privržence, saj so na domačem igrišču z Litijo igrali le neodločeno 1:1/0:1/. V zadnji minuti prvega dela so gostje uspeli doseči zadetek iz enega redkih nasprotnih napadov. Kljub naporom domačih nogometašev, da srečanje čimprej odločijo sebi v prid, je vse do zadnjih minut kazalo, da bodo gostje dosegli nepričakovano zmago. Po številnih priložnostih domačih napadalcev pa je tri minute pred zaključkom srečanja Kopušar z glavo preusmeril predložek Podgoriške v mrežo in selekcija Šmartnega zagotovila točko. Selekcija Šmartnega bo v naslednjem kolu igrala z Železničarjem v Mariboru.

ZA PRVO MESTO S PREDDVOROM

Rokometašice Velenja so osvojile prvo mesto v vzhodni skupini slovenske rokometne lige in si tako priborile možnost za uvrstitev v drugo zvezno ligo. Kdo bo novi drugoligaš bo znano po dveh srečanjih, ki jih bo ekipa Velenja odigrala v Preddvoru, povratno pa čez teden dni v Velenju. Velenjčanke so v zadnjem srečanju na domačih tleh premagale ekipo Polane kar z 32:12/16:5/ in tako znova potrdile, da v vzhodni skupini niso imele pravega tekmeca. Z odgovorno in učinkovito igro so napolnile mrežo Polane in pokazale, da so pred odločilnimi kvalifikacijskimi boji za vstop v drugo zvezno ligo, dobro pripravljene. VELENJE: N.Kmetič, C.Kmetič 1, Podbregar 4, Špoljar

6, Džordžević 2, Zemljak 5, Jan 7, Bovha 6, Krofi 1, Koprivšek.

ZANESLJIVA ZMAGA

Rokometašice Šmartnega so v zadnjem prvenstvenem srečanju dosegle zanesljivo zmago in tako v vzhodni skupini Slovenske rokometne lige zasedle 5. mesto. Na domačem igrišču so premagale selekcijo Brežic z rezultatom 21:8/10:5/ in si s tem priborile možnost, da v srečanju s petouvrščeno ekipo zahodne skupine v končni skupni razvrstitvi zasedejo 9. mesto. Igralke Brežic so v Šmartno pripotovale s šestimi igralkami, zato domačinke niso imele težkega dela in so zlasti z učinkovitimi protinapadi vztrajno polnile njihovo mrežo. Njihova premoč je prišla do polne veljave zlasti v drugem delu, ko so dosegle enajst zadetkov, gostje iz Brežic pa le tri. ŠMARTNO: Tajnšek, Gril 2, Šmerc 4, Meh 6, Krevzel 4, Kolenc 5, Tajnik, Jeraj, Verbič.

VELENJSKI ATLETI ČETRTI

V Celju je bilo preteklo soboto, in v nedeljo finalno tekmovalno za atletski pokal SRS. Velik uspeh so dosegli atleti Velenja, saj so prvič pristali na četrtem mestu; to je za atleti Kladivarja, Gorice in Olimpije, pred Triglavom, Novim mestom, Mariborom...

Vsi finalisti Velenja so dosegli izredno lepe rezultate, posebej so se odlikovali Peter Svet, pa Miklavžina, Samu, Salamova, Režek, Makovšek...

Prvi dan tekmovalja je med moškimi Svet pretekel razdaljo 1500 m v času 3:51,3 in dosegel četrto mesto. Samu je bil v teku na 10.000 m tretji z rezultatom 31,14,8. Stafeta 4 x 100 m je bila peta s časom 44,8. V daljavi je Režek bil drugi s skokom 720 cm. Med ženskami je prvi dan dosegla Salamova tretje mesto v teku 100 m ovire, v daljavi pa prav tako tretje mesto (544 cm).

Drugi dan tekmovalja je prinesel še več pomembnih mest atletom Velenja. Popetru je bil tretji v teku na 800 m s časom 1:54,7. Svet je nastopil v teku na 5000 m in bil drugi s časom 14,15,2. Miklavžina pa šesti s časom 14,56,6. V teku 3000 m zapreke sta Anič in Samu dosegla četrto in peto mesto (9:17,4 in 9:19,1). V stafeti 4 x 400 m so Velenjčani bili peti (3:30,5). V hoji na 20 km je bil Makovšek drugi (1:49:18), Dragoljevič tretji, Lemež četrti in Krajnc šesti. V troskoku je bil Režek četrti (14,15). V disku je bil Rošer peti (43,86). Med ženskami lahko omenimo še Salamovno, ki je drugi dan tekmovalja dosegla peto mesto v metu krogla (10,62) in Pečovnikovo, ki je bila peta v skoku v višino (1,55).

H.J.

VZPONI PAKLENICI IN KLEKU

Medtem, ko imamo v dolini pravo poletje, so gore pokrite z debelo odejo snega, ki ga je bilo letošnje zimo na pretek. Sonce počasi greje ledena nederja sten, sneg se topi in po žlebovih in grabnih gorah neprestano drvi plazovi. Gore počasi dobivajo poletno podobo. Za alpiniste je to čas „mrtve“ plezalne sezone, toda počitka ni, svojo plezalsko žilico krotijo v kopnih stenah Paklenice in Kleka. Tako so alpinisti Saleškega alpinističnega oddelka med prvomajskimi prazniki plezali v čudovitih stenah kanjona Paklenice

Velebit. Opravili so preko 70 vzponov vseh težavnostnih stopenj. Med pomembnejšimi ponovitvami naj omenimo Klin (VI A2) – Culk, Lesjak, Velebitaška (VI A1) – Avberšek, Prelog, Ljubljanska (VI A1) – Jošt, Prelog, Fanikina (VI A1) – Prelog, Cerjak in Lihtinger, Vovk. Pred tednom dni pa sta Culk in Avberšek plezala v steni Kleka (Gorski Kotor). Ponovila sta Brankovo (VI A1), HPD 90 (VI A1), in Tjanstveno (VI A2).

ZMAGA ANGELA

V športnem parku na Ravnah na Koroškem je bilo v nedeljo, 2. maja republiško terminsko tekmovalje v atletskem mnogoboju. Invidi se bodo štikrat srečali terminskih tekmovalnih, najboljši rezultati pa bodo služili za sestavo republiške reprezentance za državno prvenstvo.

Tekmovalja na Ravnah se je udeležil tudi član Društva invalidov Velenja Jože Angelo. V disciplinah peterboja je dosegel dobre rezultate in tudi zmago. V posameznih disciplinah je dosegel naslednje rezultate: vsa prva mesta v tekih: na 60 m (8,4), na 100 m (13,0), 400 m (1:01,3); skok v daljino 4,99 m, met kopja v cilj, 24 točk – 3. mesto! Skupaj je dosegel 3.864 točk in prepričljivo zmago!

H.J.

YSI NA KOLO

Komisija za šport in rekreacijo pri občinski Zvezi telesno kulturnih organizacij Velenje bo organizirala v nedeljo 3. junija trim kolesarjenje. Start bo pred Rdečo dvorano in sicer med 8. in 10. uro. Glede na to, da bo v nedeljo veljala prepoved vožnje za voznike z avtomobili, ki imajo parno registersko številko, organizator pričakuje veliko udeležbo. Seveda tudi tokrat vsakega čaka trim značka in lepa nalepka.

OBVESTILO ENOTE TEMELJNEGA JAVNEGA TOŽILSTVA VELENJE

Enota Velenje temeljnega javnega tožilstva Celje nas je obvestila, da je pri temeljnem sodišču Celje – enoti Velenju vložila obtožni predlog za per Jožeta Leskovška, vodja čistilne naprave v TGO Gorenje ter Rado Milosavljeviča in Franca Centriha, strojnika v čistilni xnapravi v TGO Gorenje Velenje. Imenovani so stoli kaznivno dejanje onesnaženja in uničevanja človekovega živga okolja.

Tako Jože Leskovšek ni poskrbel za brezhibno delovanje čistilne naprave in ni ravnal po predpisih. Rado Milosavljevič in Franc Centrih pa nista ravnala po predpisih in internih tehničnih pravilnikih. Zato so od 24. do 29. decembra 1976 nerazstrupljeni cianidi, ki so znatno presegli najvišjo dovoljeno koncentracijo, odtekali v Pako in naprej v Savinjo, zaradi česar je prišlo do pogina rib in uničenja drugih živih organizmov od tovarne v Velenju do Celja. Pri tem so ribiške družine Soštanj, Šempeter v Savinjski dolini ter Celje utrpeli skupno škodo 1.190.000 dinarjev.

Vsem delovnim ljudem in občanom občine Slovenj Gradec čestitam o občinski praznik 2. junij in jim želimo tudi v prihodnje novih delovnih zmag

Skupščina občine Slovenj Gradec
Izvršni svet skupščine občine Slovenj Gradec
Občinska konferenca SZDL Slovenj Gradec
Občinska konferenca ZKS Slovenj Gradec
Občinski svet ZSS Slovenj Gradec
Občinski odbor ZZB NOV Slovenj Gradec
Občinska konferenca ZSMS Slovenj Gradec
Občinska konferenca ZRVS Slovenj Gradec

TOVARNA USNJA SLOVENJ GRADEC z o.o.

S svojimi

TOZD - Usnjarna in tehnična konfekcija „UTEKS“
TOZD - Tovarna gumirane žime in penastih mas „NTU“
TOZD - Industrija delovnih zaščitnih sredstev, športne in avtokonfekcije „PREVENT“
TOZD - Kokos - sisal blazine „KO-SI“

in delovno skupnostjo skupnih služb

čestita ob občinskem prazniku vsem občanom in delovnim ljudem občine Slovenj Gradec.

Naše bogastvo in lepote

Nepozabna je lepota, nepozaben je doživljaj, videti srno, kako se pase, videti srnjaka, kako ponosno dvigne glavo iz pomladanske paze.

V maju srne poležejo. To bo nova generacija te lepote. A ne samo lepote. To bo bogastvo. Bogastvo, ki bi ga vsaka dežela morala ljubosumno čuvati.

Srnjad je ena od naših prvih lovnih divjadi, ki tudi v ekonomskem pogledu nekaj pomeni. In bi ob morebitni sovražni agresiji predstavljala še veliko večji atribut v našem splošnem ljudskem odporu. To je rezervna, ki bi bila nam, ki svojo domovino poznamo, mnogo bolj dostopna, kot pa sovražnemu agresorju (ki bi ob morebitnem zalezovanju divjadi po skritih stečinah prišel točno v roke naših teritorialcev).

Torej ni le naša moralna dolžnost, da čuvamo ta sestavni del našega naravnega okolja, marveč je to tudi naša državljanska dolžnost.

Zakaj te besede? Na žalost niso bili preveč redki primeri, ki so ljudje v gozdu ali na polju pobirali mlado srnico in jo prinesli domov. Kaj zdaj? Lovcev: Čim je človek plozil svojo roko na divjad, je ta izgubljena.

Srna takega mladiča ne sprejme več. Odgovoriti ga morajo ljudje. Toda ko tak mladič doraste, ni sposoben

za izpust, saj ni pripravljen za trdo življenje v naravi, ker ni odradl v naravnem okolju. Pri ljudeh je v stalni nevarnosti, da pride v krepilje sosedovemu psu, ki ga bo neizprosno raztrgal. In če doraslega mladiča ne izpustijo, kaj potem? Čigav je?

Petdeseti člen „Zakona o varstvu gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč“ jasno pove na koncu prvega odstavka: „Prepovedano je prijemanje in prilascanje mladičev divjadi“. Tu ni potrebno nobeno dodatno pojasnjevanje. Zakon predvideva tudi ustrezne kazenske sankcije za kršitelje tega člena.

So primeri, ko se je mladič znašel v obori (z mrežo ograjenem prostoru). Ali je to prav?

Naša lovska družina je zavzela do tega problema takšno stališče: Tudi če ne raziskujemo, kako je ta mladič prišel v oboro (prej omenjeni 50. člen jasno pove, da se to ne more zgoditi), ostane dejstvo, da srna v ograjenem prostoru nima možnosti naravne obrambe pred nevarnostmi, ki ji pretijo. Da je temu res tako, žalostno dokazuje primer v Lazah, kjer sta dva psa vdrla v oboro in pokončala odraslega srnjaka in dve srni.

Da ni bila ta srnjad v obori, bi se danes krasila našo zeleno domovino in bi se naprej predstavljala železno rezervo za namene obrambe

Naj sklenemo teh nekaj misli s mo z nekaj opozorili:

Maja poležejo srne svoje mladiče. Če vidimo mladiča, kako ždi skriti gozdni podrasti, moramo vedeti, da ni izgubljen, da to ni zapuščen sirota. Da njegova mati ve za njega in da bo prišla ponj. Pustimo ga na miru. Le tako bo preživel. Če ga primemo, je izgubljen.

Mnogo mladičev konča pod kosilnico. Začni šteti, koliko mladičev si prihranil tak konec, koliko si jih rešil, kakšna vrednost je to. Pri omenjeni Zakon (člen 49) prepoveduje požiganje trave, grmišč in živih meja in podobnih površin, ki nudijo zavetišče divjadi. Predvidene so tudi kazni za kršitelje.

Lastniki psov lahko dosti naredijo v smislu čuvanja divjadi, če izpolnjujejo splošno znano zahtevo, da mora biti njihov čuvaj vedno pod kontrolo in da se sam ne sme prosti gibati (v zadnjem času pa poleg tega imamo kontumac, po kateri je to še strožje - preberite v Našem času z dne 25.5.1979!)

Ko se soočimo z divjadjo v naravi, se moramo zavedati, da leta predstavlja bogastvo, ki ga moramo mi vsi čuvati, gosnodarjenje z njo ne prepušči lovski družini, ki za to zadolžena in kvalificirana.

M.S.

GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA r.o.

s svojimi tozdi vam nudi

- vse vrste gozdnih asortimentov
- turistične usluge
- prevozne usluge
- žagan les iglavcev
- ladijski pod
- iverne plošče, navadne in oplemenitene

- oblazinjeno pohištvo
- stavbno pohištvo

- sumo vrata
- intro okna
- izolir okna
- izolacijske šipe
- rolete za okna

- klasična okna
- stenske in stropne obloge
- ogrodja za kavče
- izvajamo : gojitvena dela gradbena dela izgradnja cest

Vsem delovnim ljudem in občanom občine Slovenj Gradec čestitam o občinski praznik.

počastitev dneva mladosti je organizirala Občinska zveza prijateljev mladine Velenje likovno akcijo risanje na asfalt na temo bi vladali otroci. Te manifestacije so se udeležili učenci vseh trdnih šol v občini Velenje ter podružničnih šol Pesje, Šentilj in Poljske, sodelovali pa so tudi mladi iz Splita, ki se te dni mudijo na obisku pri prijateljih z osnovne šole Anton Aškerc. Mladim je na veselnosti spregovorila podpredsednica občinske konference ZDL Velenje Vera Zupančič o pomenu mednarodnega leta otroka. Mladi so risali izredno lepe motive, še posebej pa so obojevali skupinsko sliko, ki jo je risala ekipa osnovne šole širinjaste divizije.

Pridobivam delovne navade

Hitro je prišel čas, ko sem morala kolo. Dan za dnem sem hodila v vi razred, kjer nas je tovarišica malu naučila brati, pisati in računati. Delo me je zelo veselilo. Sedem let sem morala sitnariti, da mi sestra prebrala kakšno pravljico. Maj berem sama. Joj, kako je to no!

Dnevi so minevali hitro in leto se bližalo koncu. Kar z nekakšno ljubeznijo sem morala zapustiti tovarstvo in razred. Toda prišlo je drugo leto. Dobila sem majhno zeleno kurtko, v kateri je bilo plačilo za moj trud. Z mano se je zelo veselila mama. Da bi me čimbolj pridobila k nadaljnjemu delu, mi kupila lepo knjigo, ki sem jo v čitnicah z veseljem prelistavala. To je bilo treba zopet v šolo. Čenja doma, ki ga je imela starejša sestra čez glavo, skoraj nisem poznala, saj sem učno snov v šoli hitro dojemala. Ker pa je sestra pogosto sedela doma pri knjigah, mi ji velikokrat očitala, da je lena.

Toda čas je hitel dalje. Kmalu sem spoznala, da ne bo šlo vse tako lahko. Treba se je bilo učiti. Sedaj sem morala tudi jaz več časa predsedati ob knjigah, da ni bilo v šoli polomije. Tako sem si pričela pridobivati delovne navade. Vem, da me iz leta v leto čaka več snovi in da bo to zahtevalo od mene čedalje več truda. Zato vedno poprijemam za delo, kajti človek je srečen in zadovoljen le ob poštenem delu. Zavedam se, da bom v življenju srečna le, če si bom s pridnim učenjem pridobila čimveč znanja ter dobro delo. K takšnim mislim nas spodbujajo skupaj s starši tudi tovariši učitelji. Vendar kljub temu nekateri učenci ne pokažejo nobenega zanimanja za vestno delo. To se jim bo v prihodnosti, ko bodo začeli samostojno življenje, pošteno maščevalo.

ANDREJA KOLAR
6. a razred
OŠ Bratov Letonje Šmartno
ob Paki

o opravljenem delu sem srečna

Skozi okno silijo prvi jutranji žarki in mehko preplavijo sobo. Peljivo me vabijo s seboj v mlad, a vendar ostanem, zatrem zadnji vabljivi odmev v meni in se svetim nalogam. Zakaj? Kaj je tega, kot odpraviti se v mlad, toč dan, vzeti kolo iz stare potarnice na dvorišču in se peljati novim dogodivščinam naproti? Marsikoga bi ob tem zlomilo, da bi kasneje opravil to presneto delo, in že bo odbrzel na prišče. Nekoga pa bo ugnala neka tematična naloga — jezen bo pri zvezek in odšel.

Toda — ali je tak človek zadovoljen? Ali je res vsa sreča skrita v

zabavah in veseljačenju? Ne. Zame je pravo, pristno tisto veselje, ki nastopi po napornem, včasih tudi nezanimivem delu, saj se zavedam, da se trudim za to, da bom nekoč srečna.

Sreča... Marsikdo ne razume prav tega velikega, v delu skritega, a vendar vsakomur dosegljivega pojma. Misel o sreči je včasih kot majhen, trepetajoč, prijeten plamen v srcu, ki se boječe razširja, a kmalu postane velik, kot naloga, ki ti prav nič ne diši, pa jo kljub temu dobro opraviš.

VALČI KRICEJ 8. a.
OŠ Miha Pintar — Tolado
Velenje

RAZVOJ IN DELOVANJE KOMUNISTIČNE ORGANIZACIJE V ŠALEŠKI DOLINI

Komunistična organizacija in njene akcije od 1931 do 1941

Piše: Dr. MILAN ŽEVART

Na protikomunističnem procesu pred državnim sodiščem za zaščito države v Beogradu je bil Polanc obsojen na eno leto strogega zapor, a je večino kazni do izreka sodbje že prestal v priporu in v preiskovalnem zaporu. Tone Mravljak je bil v Beogradu obsojen na deset mesecev strogega zapor; celotno kazen je do izreka sodbje že odslužil. Na procesu pred deželnim sodiščem v Ljubljani od 27. aprila do 2. maja 1931 je bil od aretiranih Šalečanov obsojen le Alojz Stropnik na štiri mesece strogega zapor. Drugi člani velenjske organizacije KPJ Leopold Kališnik, Josip Lekš, Anton Ule in Ivan Viher so bili oproščeni. Oproščen je bil tudi Ivan Sevcnikar, ki je pomagal Tonetu Mravljaku prenašati ilegalno literaturo iz Guštanja v Pesje. Večina aretirancev iz Šaleške doline je bila torej oproščena, ostali pa so bili obsojeni na sorazmerno nizke kazni.

Obtožnici z navedenih procesov sta vsebovali v glavnem točne podatke o dejavnosti šaleških komunistov. Pri sojenju Polancu je sodišče upoštevalo njegovo priznanje, deželno sodišče v Ljubljani pa velik del obtožbe zaradi pomanjkanja dokazov ni upoštevalo. Alojz Stropnik je bil obsojen še maja 1932 na protikomunističnem procesu pred okrožnim sodiščem v Celju, ker je Vinku Dečku, ki se je novembra 1931 preselil iz Šoštanja v Celje, predal okoli 8 kg komunistične ilegalne literature. To literaturo so spomladi 1930 pri Stropniku pustili člani centralnega komiteja KPJ. Deček, ki je bil obsojen na dve leti robije, je komunistično literaturo razširjal v Celju. Upoštevač jo kazni, ki jo je prisodilo deželno sodišče v Ljubljani, je bil Stropnik obsojen na enotno kazen šest mesecev strogega zapor.

Pokrajinsko vodstvo KPJ za Slovenijo je velenjsko partijsko organizacijo, ki je delovala od 1926. do 1930. leta, zelo cenilo. O tem priča že dejstvo, da se je v Šaleško dolino zatekel del vodstva KPJ. France Klopčič je velenjsko partijsko organizacijo ocenil takole: „Ta celica je bila ena najbolj delovnih in sposobnih v partijski organizaciji Slovenije.“ Sekretar okrožja Sever Lovro Kuhar pa je v prispevku, ki ga je napisal 1948. leta, med drugim povedal: „Tudi v Velenju je takrat organizacija propadla. Ta organizacija je bila brez dvoma ena najboljših v okrožju Sever.“ Kuharjeva ocena je še zlasti zanimiva, ker velenjski komunisti v času okrožja Sever niso dosegali tako vidnih uspehov kot guštanski. Ob teh dobrih ocenah velenjske partijske organizacije pa moramo le omeniti tudi sodbo nepodpisane avtorja prispevka „Razvoj in borba delavskega razreda v Šaleški dolini.“ Ta je zapisal, da so se v dvajsetih letih komunisti v Šaleški dolini le težko uveljavljali, ker so vodilni med njimi iskali lastne koristi in da je njihovo zadržanje po aretaciji zelo slabo vplivalo na delavsko mladino. Vir te trditve so vsekakor avtorjevi osebni spomini.

Zaključimo lahko, da je velenjska partijska organizacija bila v drugi polovici dvajsetih let zelo pomembna. Komunistično gibanje v Šaleški dolini pa je bilo še vedno omejeno na razmeroma ozek krog in zato po njegovem razbitju nekaj časa v Šaleški dolini ni bilo komunistične dejavnosti. V nadaljnjem razvoju komunističnega gibanja v Šaleški dolini so bili po 1930. letu aktivni le še redki posamezniki, ki so bili včlanjeni v ilegalno partijsko celico od 1926. do 1930. leta. Navedena generacija komunistov ob začetku vstaje ni imela kake vidnejše vloge, kljub temu pa so se nekateri že v začetku vključili v narodnoosvobodilno gibanje.

Potem ko je bila maja 1930 razbita velenjska partijska organizacija, do leta 1934 ni bilo več organizirane komunistične dejavnosti v Šaleški dolini. Vsi komunisti sicer niso bili aretirani, večina aretiranih se je kmalu vrnila iz zaporov, vendar pa svoje ilegalne organizacije niso obnovili.

V letih 1931 do 1932 sta delovala med kmeti in še predvsem med kmečko mladino Jože Lampret in Rudi Koren iz Šoštanja. Opozicijsko gibanje med kmeti je sicer nastopalo kot krščansko socialistično, a je bilo močno komunistično usmerjeno. Proti koncu 1932 je to gibanje zamrlo, a je vendar zapustilo nekaj

oporišč za kasnejše delovanje komunistov, potem ko je bila njihova organizacija v Šaleški dolini obnovljena.

V drugi polovici leta 1934 in v začetku 1935. leta je prišlo do obnove komunistične organizacije v Šaleški dolini. Bolj je šlo proti koncu stare Jugoslavije, močnejša je bila partijska organizacija. Prav v letih pred napadom na Jugoslavijo je bilo komunistično gibanje v času stare Jugoslavije najmočnejše. Ob začetku ponovnega vzpona komunističnega gibanja je postal Šoštanj najvažnejše središče Komunistične dejavnosti v Šaleški dolini in je ostal do konca stare Jugoslavije. Drugo središče je bilo v Pesju.

Pri ponovni vzpostavitvi partijske organizacije je imel pomembno vlogo učitelj Martin Mencej, ki je 1934. leta nastopil službo v Šoštanju. Pred prihodom v Šoštanj je bil od 1932. leta sekretar partijske organizacije v zasavskih revirjih in od 12. maja do konca avgusta 1933 v preiskovalnem zaporu okrožnega sodišča v Ljubljani. Poleg njega je bil v času obnove partijske organizacije najbolj aktiven komunist v Šoštanju Rudi Koren—Renko, ki je izšel iz vrst krščanskih socialistov. V Pesju je postal glavni organizator obnovljenega revolucionarnega gibanja Janko Ulrih, ki je bil zaposlen v velenjski termoelektrani, kjer je bil tudi obratni delavski zaupnik.

Konec 1934. in v začetku 1935. leta je bilo sprejetih v KPJ nekaj novih članov in nato je bil spomladi 1935 ustanovljen partijski komite za Šaleško dolino. Sekretar tega komiteja je bil Martin Mencej, člani pa Rudi Koren iz Šoštanja, Janko Ulrih iz Pesja, Martinšek iz Prelog ter Franc Skornšek, delavec iz Gaberka pri Šoštanju.

Na novo ustanovljeni komite si je za svojo glavno nalogo postavil: krepiti partijsko organizacijo z novimi člani in povečati njen vpliv med delavci. Pri pridobivanju novih članov je bil komite kar uspešen. Število članov se je povečalo, čedalje širši je bil krog sodelavcev in simpatizerjev partije. Leta 1936 sta v Šoštanju že delovali dve partijski celici, tretja pa je nastala v Pesju. Ni pa komiteju uspelo, da bi v večjem številu vključil v partijske vrste rudarje in delavce iz Woschnaggove tovarne. Vendar je obnovljena aktivnost komunistov kmalu prišla do izraza tudi med delavci. Komunisti so bili pobudniki dveh stavk, in sicer stavke v šoštanski tovarni usnja in stavke sezonskih delavcev, ki so bili zaposleni pri gradnji ceste Šoštanj—Šentvid—Črna. Glavni organizator stavke graditeljev ceste proti Črni je bil komunist Drago Mlakar, tedaj dijak srednje tehniške šole, ki se je v počitnicah zaposlil pri gradnji banovinske ceste. Okoli 80 delavcev je avgusta 1935 nekaj dni stavkalo in doseglo, da je delodajalec ugodil njihovim zahtevam.

V Woschnaggovi tovarni se je že pred julijem 1935 pričelo mezdno gibanje. Delavci so zahtevali zvišanje plač za 15 %, za nadurno delo pa za 50 % večjo mezdno. Zahtevali so tudi sklenitev kolektivne pogodbe. Uprava podjetja je zahteve delavcev zavrnila. Pristala ni niti na manjšo zahtevo delavcev, naj bo vsaj obstoječe stanje priznано s kolektivno pogodbo. Sekretar komiteja KPS za Šaleško dolino Martin Mencej je pred stavko po dogovoru s pokrajinskim komitejem KPS za Slovenijo napisal besedilo za letak, ki naj bi javnost pripravil na stavko. Letak so natisnili v Ljubljani. Dne 6. julija 1935 je pričelo nad 300 delavcev stavkati. Stavko je skušala uprava podjetja zlomiti s stavkokazi, a ji to ni uspelo. Stavkajočim delavcem so pomagali kmetje in obrtniki, proti stavkokazom so nastopili delavska mladina ter dijaki in študentje. Slovenec, ki je dvakrat poročal o stavki, je 12. julija 1935 zapisal: „Reči moramo, da je s šoštanskim prebivalstvom vred vsa bližnja in daljna okolica s simpatijami in s sočutjem spremljala borbo delavstva, ki se je borilo za najosnovnejše človeške pravice mezdne delavca. V ponedeljek so trgovci v znak solidarnosti zaprli svoje lokale. Ljudje so se v množicah zbirali vse dni na trgu pred tovarno.“

Na zahtevo banske uprave so se četrty dan stavke pričela pogajanja med predstavniki delavcev in podjetja, ki so se končala s kompromisom. Sporazum so podpisali zastopniki delavcev, podjetja, banske uprave, delavske zbornice ter okrajni načelnik.

(Se nadaljuje)

VELIKA POLOMIJA

Piše: Milan Zrinski
Riše: Jelko Peternelj

13. Kaj kmalu je tudi opazil, da na prtljažniku ni več potovalke ne neznanke. V kupeju je za njo ostal le vonj parfema španskega kralja... Stanko je odprl okno, da bi svež jutranji hlad napolnil kupe. Pogledal je vzdolž perona, da bi morda zagledal neznano potnico, ki ga je pred nekaj urami tako vznemirila. Vendar pa na peronu ni bilo dekleta, podobnega neznanki...

14. Sedel je k oknu. Prava reč, če je ni več, si je mislil. Pretegnil se je, da ga je prijetno začelo v sklepih. Hkrati je začutil, da ga nekaj tišči v notranjem žepu suknjice. Segel je po denarnici. Kar streslo ga je, ko je ugotovil, da ni postavljena tako, kakor jo je sam vedno spravljal v žep. Mrzlično jo je izvlekel, jo odprl in ostrel... Med dinarji je bil v denarnici šop nemških mark!

15. Stanko je še lep čas debele gledal in prestavljal marke iz roke v roko. Naenkrat je med denarjem zagledal listek. „Zaradi denarja se ne vznemirjaj, saj ga boš zlahka porabil. Poišči si delo, če pa ti bo potrebna pomoč se oglasi in poišči Črna Joca. Nasvidenje! Mira.“ Priložen je bil tudi naslov. Stanko je bil še bolj presenečen. Vse je bilo tako, kot bi gledal napeto kriminalko...

Šmartno: Mlačva še živi

Folklorna skupina iz Šmartnega ob Paki je uspešno predstavila star kmečki običaj

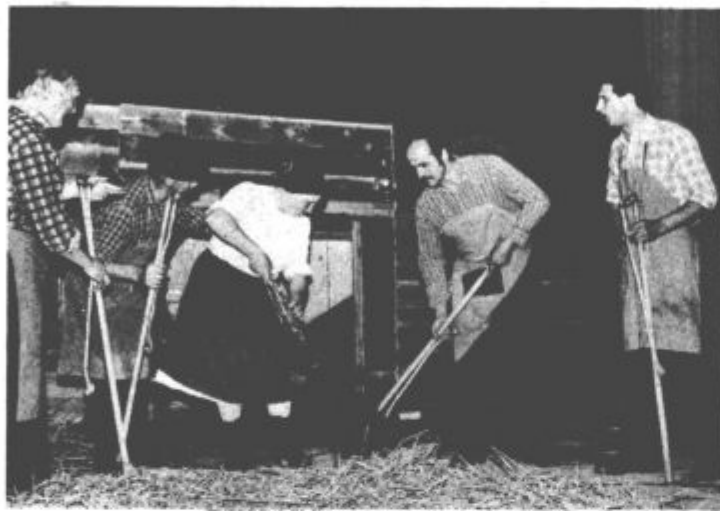
Člani folklorne skupine Oljka kulturnega društva iz Šmartnega ob Paki so minulo soboto poskrbeli za nadvse zanimiv in prijeten večer. Na domačem odru so se prvič predstavili s samostojno celovečerno uprizoritvijo, ki so jo poimenovali Mlačva in ki predstavlja dobrodošlo ter razmeroma redko tovrstno obliko oživljanja in ohranjanja starih kmečkih običajev. Folklorno skupino Oljka so v Šmartnem ustanovili pred tremi leti predvsem z namenom, da razišče še nedotaknjeno zakladnico bogatih folklornih izročil teh krajev. Z izdatno pomočjo najstarejših krajanov so začeli oživljati stare plese, pesmi in običaje ter jih prikazovali na različnih kulturnih prireditvah doma in drugod. Zbirali so tudi starine in pripravili zelo zanimivo razstavo. Mlačva pa predstavlja zadnji dosežek prizadevanj, da nekoč živi kmečki običaji in vse, kar se je dogajalo v zvezi z njimi, ne utonejo v pozabo. S to predstavo so hoteli prikazati delo na kmetiji pred približno sto leti in manj. Da bi to opravilo tudi danes izvenelo kar najbolj pristno, je vodja skupine Ema Goršek obiskala najstarejše krajanke in po njihovem pripovedovanju zbrala ter uredila pesmi, plese in besedilo. Tako je nastala Mlačva, ki jo je režirala Karla Podvratnik, v njej pa sodeluje osemnajst plesalcev, igralcev in pevcev. Na domiselni sceni je zaživel prikaz kmečkega običaja od ranih jutranjih ur, ko se je na „podu“ prva pojavila deklica pa do veselega zaključka. Mlatiči so prišli ob prvem svitu in brž, ko so se okrepčali, so pričeli spretno obračati cepce. Še prej pa so jih morali poiskati, kajti večkrat se je zgodilo, da jih je skrtil sosed, ki je mlatil stočasno in je hotel z delom prej končati. Čeprav je bilo delo silno naporno, je vmes padla tudi marsikatera okrogla

pa tudi šal z gospodarjevimi hčerkami in dekle je bilo dovolj. Toda gospodar jih ne da kar tako. Najprej se je treba domeniti za poroko. Dekleta pomagajo pri mlačvi z velikim rešetom — redosejo, s katero ločijo zrnje od slame. Delo so zaključili s pomlačevanjem, ko so mlatiči s hitrimi zamahi cepcev izluščili iz klasja še zadnje zrnje. Vmes priteče še sosedov mlatič in jim vrže metlo. To je znak, da so pri njih mlačvo že zaključili. Vsi se poženejo za njim in ga ujamejo še pred gospodarjevo mejo, do kamor smejo. Delo so uspešno opravili in prične se „likof“. Za polno mizo sedijo domači, mlatiči, pride še godec in sosed pa tudi

drugi ne zamudijo tega veselja. Ob zvoku harmonike se zapraši pod nogami prešernih plesalk in plesalcev, pesem se prepleta z veselimi šalami in anekdotami.

Delo so uspešno opravili, napor in utrujenost sta pozabljena, čas je za veselje. S tem se je zaključila tudi predstava, ki so jo starejši in mlajši obiskovalci v polni dvorani kulturnega doma v Šmartnem ob Paki pozdravili z navdušenim ploskanjem. To pa je najboljši dokaz, da jim je bila vseč in hkrati spodbudno napotilo šmarski folklorni skupini, da s tovrstno dejavnostjo nadaljujejo tako uspešno, kos so začeli.

J. KRAJNC

Mlatiči se pripravljajo za delo.

REK VELENJE

DO ELEKTRO STROJNA OPREMA DSSS

Komisija za medsebojna delovna razmerja DSSS DO ESO

OBJAVLJA

prosta delovna mesta in naloge:

1. Tajnika organov upravljanja

Pogoji:

- srednja ali višja izobrazba družboslovne smeri
- zaželeno delovne izkušnje
- moralno politične kvalitete

2. Knjigovodja OS in prometnega davka

Pogoji:

- ekonomska ali administrativna srednja šola
- zaželeno delovne izkušnje

Rok prijave je 15 dni od objave.

Kandidati bodo obveščeni 30 dni po opravljeni izbiri.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Vloge z dokazili sprejema kadrovske splošni sektor DO Elektrostrojna oprema Preloge b. št. Velenje.

SREČNO!

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI ZAVOD VELENJE TOZD OŠ MIHA PINTAR — TOLEDO

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

proste naloge in opravila:

1. dveh učiteljev razrednega pouka, PRU ali U za nedoločen čas. Stanovanja ni.
2. učitelja slovenskega jezika, PRU za določen čas (šol. l. 1979/80). Stanovanja ni.
3. hišnika za nedoločen čas. Stanovanje v šoli.

Pogoji: končana poklicna šola kovinske ali lesne stroke, 5-letna praksa v stroki, smisel za delo z ljudmi; trimesečno poskusno delo.

Vsi delavci začnejo z delom 1. 9. 1979.

Prijave in drugo dokumentacijo sprejemamo 15 dni po objavi.

rudarsko
elektroenergetski
kombinat
Velenje
Kadrovske-socialni sektor

Razpisuje za šolsko leto 1979/80 naslednje
KADROVSKE ŠTIPENDIJE:

DO RUDNIK LIGNITA VELENJE

1. Na visokih šolah:

- rudarska fakulteta, 6 štipendij
- elektro fakulteta jaki tok, 3 štipendije
- elektro fakulteta šibki tok, 2 štipendiji
- strojna fakulteta, 3 štipendije
- ekonomska fakulteta, 2 štipendiji
- pravna fakulteta, 1 štipendija
- FSPN — sociolog, 1 štipendija

2. Na višjih šolah:

- elektro jaki tok, 1 štipendija
- elektro šibki tok, 1 štipendija
- strojna, 1 štipendija

Ob delu:

- elektro jaki tok, 1 šolnina
- elektro šibki tok, 1 šolnina
- strojna, 4 šolnine
- organizacija dela, 1 šolnina

3. Na srednjih šolah:

- rudarska, 10 štipendij
- elektro jaki tok, 7 štipendij
- elektro šibki tok, 4 štipendije
- strojna, 10 štipendij
- ekonomska, 3 štipendije
- administrativna, 2 štipendiji

Ob delu:

- elektro jaki tok, 3 šolnine
- elektro šibki tok, 2 šolnini
- strojna, 5 šolnin
- lesarska, 2 šolnini

4. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- električar jaki tok, 40 štipendij
- ključavničar, 40 štipendij
- vodovodni inštalater, 5 štipendij
- mizar, 5 štipendij
- črkošlikar, 1 štipendija
- tehnični risar, 3 štipendije

DO TERMOELEKTRARNA ŠOŠTANJ

1. Na visokih šolah:

- elektro fakulteta, 1 štipendija
- elektro fakulteta šibki tok, 1 štipendija
- strojna fakulteta, 2 štipendiji
- gradbena fakulteta, 2 štipendiji
- fakulteta za kemijo, 1 štipendija
- ekonomska fakulteta, 2 štipendiji
- pravna fakulteta, 1 štipendija

Ob delu:

- elektro fakulteta, 1 šolnina
- strojna fakulteta, 1 šolnina
- ekonomska fakulteta, 1 šolnina

2. Na višjih šolah:

- elektro jaki tok, 1 štipendija
- elektro šibki tok, 1 štipendija
- strojna, 2 štipendiji
- gradbena, 2 štipendiji
- ekonomska, 1 štipendija
- pravna, 1 štipendija

Ob delu:

- elektro, 1 šolnina
- strojna, 1 šolnina
- gradbena, 1 šolnina
- za varstvo pri delu, 1 šolnina
- ekonomska, 1 šolnina

3. Na srednjih šolah:

- elektro jaki tok, 1 štipendija
- elektro šibki tok, 1 štipendija
- strojna, 2 štipendiji
- gradbena, 1 štipendija
- ekonomska, 2 štipendiji
- administrativna, 1 štipendija

Ob delu:

- elektro jaki tok, 1 šolnina
- strojna, 1 šolnina
- strojna delovodska, 1 šolnina
- vse smeri delovodske za zainteresirane delavce

4. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- električar jaki tok, 3 štipendije
- električar šibki tok, 3 štipendije
- ključavničar, 10 štipendij
- rezkalec, 1 štipendija
- strugar, 1 štipendija
- orodjar, 1 štipendija
- vodovodni inštalater, 2 štipendiji

Opomba: Za študij ob delu se lahko prijavi samo delavci REK-a.

Kandidati za kadrovske štipendije naj oddajo vlogo na obrazcu DZ 1,65 do 30. 6. 1979. K vlogi priložite fotokopijo spričevala zadnje končane šole ter potrdilo o vpisu.

Prijave sprejema kadrovska služba REK Velenje, Rudarska 6 — oddelek za izobraževanje.

- avtomehanik, 1 štipendija
- natakar, 1 štipendija
- kuhar, 1 štipendija
- tehnični risar, 1 štipendija

DO ELEKTRO STROJNA OPREMA

1. Na visokih šolah:

- strojna fakulteta, 2 štipendiji

2. Na višjih šolah:

- strojna, 1 štipendija

Ob delu:

- strojna, 2 šolnini

3. Na srednjih šolah:

- strojna, 3 štipendije

4. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- elektro inštalater, 3 štipendije
- obratovni električar, 2 štipendiji
- ključavničar, 20 štipendij
- rezkalec, 6 štipendij
- strugar, 3 štipendije
- klepar, 5 štipendij
- vodovodni inštalater, 2 štipendiji
- inštalater centralne kurjave, 8 štipendij
- inštalater izolacij in prezračevanja, 2 štipendiji
- monter izolater, 1 štipendija

DO PLASTIKA

1. Na visokih šolah:

- elektro fakulteta — elektronika, 1 štipendija
- strojna fakulteta, 1 štipendija
- ekonomska fakulteta, 1 štipendija
- filozofska fakulteta — psiholog, 1 štipendija

Ob delu:

- strojna fakulteta, 2 šolnini
- elektro fakulteta — elektronika, 1 šolnina

2. Na višjih šolah:

Ob delu:

- strojna, 1 šolnina
- upravna, 1 šolnina

3. Na srednjih šolah:

- strojna, 1 štipendija
- administrativna, 2 štipendiji

Ob delu:

- strojna delovodska, 1 šolnina

4. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- električar šibki tok, 3 štipendije
- ključavničar, 2 štipendiji
- rezkalec, 4 štipendije
- strugar, 5 štipendij
- orodjar, 4 štipendije
- brusilec, 2 štipendiji

DO TISKARNA:

1. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- offset tiskar, 2 štipendiji
- knjigovez, 1 štipendija
- montažerka, 1 štipendija

DO AVTOPARK:

1. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- avtomehanik, 8 štipendij

DELOVNA SKUPNOST DRUŽBENI STANDARD

1. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- natakarice, 3 štipendije

DO EFE

1. Na višjih šolah:

Ob delu:

- ekonomska, 1 šolnina

2. Potrebe po učencih v gospodarstvu:

- električar jaki tok, 1 štipendija
- ključavničar, 1 štipendija

DSSS REK Velenje

1. Na visokih šolah:

- pravna fakulteta, 1 štipendija
- FSPN — sociolog, 1 štipendija
- novinar, 1 štipendija

Pohod lovcev ob dnevu mladosti

Ko so lovci lovske družine „Smrekovec“ sestavljali načrt za dela in akcije v letošnjem letu, so med drugim tudi zapisali, da v okviru akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ in proslavitev dneva mladosti organizirajo pohod ob meji lovišča.

V soboto, 26. 5. jutraj so se zbrali, dobro opremljeni in kondicijsko pripravljeni, na dogovorjenem zbornem mestu v Lokovici. Tu se je začela približno 55 km dolga pot čez drn in strm. Meje med lovišči so večina naravne, zato je bilo treba pešati ne samo po cesti, marveč tudi ob potokih, grapah in celo po gozdnih drčah. Pot jih je vodila iz Lokovice preko Škornega, Visoškega in Ljubiji, skozi Zaloko, Kal na Smrekovec, kjer je bil predviden počitek. Po desetih urah hoje je bil prvi cilj dosežen. Kmalu po prihodu v koč, se je pričela razlagati pesem in bili so vsi veseli in ponosni, da zmorejo tak napor. Naslednji dan so nadaljevali pot od Smrekovca, preko Slemen do Lajš pri Šoštanju. Po osmih urah je bil tudi drugi cilj dosežen. V gostilni „Pri Janezu“ so se izmučeni posadili za mizo in si „privežali dušo“, po napornem pohodu.

Mnogo lepih besed je bilo zrečenih in navdušenja dolgo ni bilo konec. Preden so se razšli so se dogovorili, da bodo vsako leto proslavili dan mladosti na podoben način.

J. F.

vaš
obveščevalec

koledar

1. junij - Justin
2. junij - Evgenij
3. junij - Karel
4. junij - Francišek
5. junij - Bonifacij
6. junij - Zdenka
7. junij - Robert

DEŽURSTVA:

DRAVSTVENI DOM VELENJE:

6. 1979 od 7. do 20. ure dr. Aleksandra Žuber
6. 1979 od 20. dr. Dušan
6. 1979 od 7. ure dr. Dušan
6. 1979 od 7. dr. Peter
6. 1979 od 7. ure dr. Peter
6. 1979 od 7. do 20. ure dr.
6. 1979 od 20. dr. Pavle
6. 1979 od 7. ure dr. Pavle

mali oglasi

NUDIM poceni elektrostaterska dela v novih in starih zgradbah. Peter Kolar 2304, Dobrna 34.

UGODNO prodam novo klimatsko napravo Super klima 5, ki zrak filtrira, hladi, greje in uravnava konstantno temperaturo v stanovanju. Naslov v redništvu Našega časa.

MOŠKI išče žensko za večratno svidenje. Ponudbe poslane na upravo lista pod šifro Zasluzek.

VRSTNO HIŠO v Kopru (Sedela) 4 sobe, kuhinja, sanita, klet, garaža, prodamo. Informacije po 15. uri na telefon 66-23-229.

FOTO PAJK Velenje OBVEŠČA, da bo v nedeljo 10. junija dan fotografiral samo v fototeljeju. Priporoča se vsem tankam, ki želijo kvalitetne barvne ali črno bele fotografije po solidni ceni, da ga obiščejo, imajo edino garancijo pri mačem fotografu.

UGODNO PRODRAM osebnostno PEUGEOT 504 - GI, let 1976, prevoženih 40.000 km. Informacije po tel. št. 2-36-562.

ZELO UGODNO PRODRAM ranjen kamp šotor za 4 osebe, tuje proizvodnje, z vsemi priključki. Naslov v redništvu.

DRUŽBENI PRAVOBRANILEC SAMOUPRAVLJANJA VELENJE SPOROČA,

da se je preselil iz prostorov v stavbi sodišča Velenje, Prešernova 1, v prostore „Delavske univerze Velenje“, Titov trg 2 (drugo nadstropje - bivši prostori uprave časopisa „Naš čas“). Telefonska številka ostane nespremenjena.

RAZPRODAJAMO 1 letne kokoši, nesnice, bele težke, rjave ter grahaste plimstke. Hranjene so z domačo hrano. Valilnica Vinter, Lopata 55, Celje. UGODNO PRODRAM zelo dobro ohranjeno motorno kolo znamke NSU PRETIS 175 cm. Vprašajte Tekavčeva 5, Šostanj.

kino

REDNI KINO VELENJE

1. 6. - petek ob 18. in 20. uri ROMANTIKA V POSTELJI - danska sexi komedija
2. 6. - sobota ob 16., 18. in 20. uri DIVJA DIRKA - ameriški akcijski. Režija: Chuc Bail. Igrajo: Michael Samraiz, Norman Burton
3. 6. - nedelja ob 16., 18. in 20. uri DIVJA DIRKA - ameriški akcijski
4. 6. - ponedeljek ob 18. in 20. uri POLNEŽNO POL GROBO - ameriški. Režija: Michael Eitche. Igrajo: Ivan Kujončič, Dragan Bjelogrič, Ljubiša Samardžić
5. 6. - torek ob 18. in 20. uri BOŠKO BUHA - najnovejši domači vojni film. Režija: Branko Bauer. Igrajo: Ivan Kujončič, Dragan Bjelogrič, Ljubiša Samardžić
6. 6. - sredo ob 18. in 20. uri ALEJA PREKLETSTVA - ameriški znanstvenofantastični film. Režija: Jack Smight. Igrajo: Jean Michael Vincent, George Peppard
7. 6. - četrtek ob 18. in 20. uri Z MEČEM V ROKI - nemški avanturistični. Režija: Bernhard Stephen. Igrajo: Alois Svehlik, Margit Tenner

KINO DOM KULTURE VELENJE

4. 6. - ponedeljek ob 20. uri BOŠKO BUHA - najnovejši domači vojni film FILMSKO GLEDALIŠČE

KINO ŠOSTANJ

2. 6. - sobota ob 17.30 BOŠKO BUHA - najnovejši domači vojni film

3. 6. - nedelja ob 17.30 in 19.30 ROMANTIKA V POSTELJI - danska sexi komedija
4. 6. - ponedeljek ob 19.30 DIVJA DIRKA - ameriški akcijski
5. 6. - sredo ob 19.30 ALEJA PREKLETSTVA - ameriški znanstvenofantastični film

KINO ŠMARTNO

1. 6. - petek ob 20 uri DIVJA DIRKA - ameriški akcijski
5. 6. - torek ob 20 uri ROMANTIKA V POSTELJI - danska sexi komedija

KINO TOPOLŠICA

od 1. 6. do 31. 8. 1979 se filmi ne bodo predvajali

prireditve

1. 6. 1979

Otvoritev likovne razstave

V galeriji Kulturnega centra „Ivan Napotnik“ Velenje bodo dr. 17. uri odprli likovno razstavo učenec pobratenih osnovnih šol „Bruno Ivanovič“ Split in „Anton Aškerc“ Velenje ter drugih šol občine Velenje. Kulturni program, ki ga je pripravila osnovna šola „Anton Aškerc“ Velenje, je posvečen mednarodnemu letu otroka. Razstava bo odprta do 12. junija 1979.

Petkov kulturni večer

Dr. 19. uri bo v knjižnici Velenje „literarni večer“, ki ga je pripravil odbor za literarno dejavnost pri Zvezi kulturnih organizacij Velenje.

Koncert pevcev iz Krakowa

Dr. 20. uri bo v domu kulture Velenje koncert Dekliškega pevskega zbora iz Krakowa, ki sodeluje na letošnjem Mladinskem pevskem festivalu v Celju. Vstopnine ni!

ZAHVALA

ob boleči in nenadni nena-domestljivi izgubi drage žene, mame in stare mame

PEPCE OBLAK

rojene Ledinek,

ki nas je zapustila v 51. letu starosti, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna hvala tudi G.D. Škale, gojornikom in duhovniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: mož, hčerka Manja z družino in sin Gusti ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

2. junija 1979 minevata dve leti grenke bolečine, kar je kruta usoda pretrgala življenjski krog ljubljene mu možu in očetu

IVANU DREVU

iz Tavčarjeve ulice v Velenju

Ne solze, ne čas ne morejo nas potolažiti. Praznina je boleča, pogrešamo te. Vendar spomin nate ne bo nikoli ugasnil. Hvala vsem, ki se ga spominjate ali stojite ob njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

INICIATIVNI ODBOR ZA USTANOVITEV SAMOUPRAVNE INTERESNE STAVBNE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI OBČINE VELENJE

Številka: 352/A - 1/77-02/4
Datum: 15. 5. 1979

Na podlagi 49. čl. zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljiščem (Ur. list SRS št. 7/1977) in sklepa skupščine občine Velenje z dne 17. 3. 1978 o imenovanju iniciativnega odbora za ustanovitev samoupravne interesne stavbne zemljiške skupnosti občine Velenje

SKLICUJEM

1. sejo skupščine samoupravne stavbne zemljiške skupnosti občine Velenje, ki bo

v sredo, dne 13. 6. 1979 ob 16.00 uri

v sejni dvorani skupščine občine Velenje.

Za sejo predlagam naslednji dnevni red:

1. Izvolitev komisij za verifikacijo pooblastil delegatov zbora uporabnikov in zbora izvajalcev
2. Sprejetje dnevnega reda
3. Informacija o dosedanjem izvajanju dejavnosti urejanja in oddajanja stavbnih zemljišč na območju občine Velenje in verifikacija samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne stavbne zemljiške skupnosti občine Velenje
4. Konstituiranje stavbne zemljiške skupnosti:
 - izvolitev predsednika in namestnika predsednika skupščine
 - izvolitev predsednikov in namestnikov predsednikov obeh zborov
 - izvolitev izvršilnega odbora skupnosti in predsednika izvršilnega odbora ter njegovega namestnika
5. Obravnava in sprejem samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih ter odgovornostih med samoupravno stavbno zemljiško skupnostjo občine Velenje in delovno skupnostjo samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje in imenovanje v. d. vodje delovne skupnosti.
6. Obravnava in sprejem sistematizacije delovnih mest strokovne službe stavbne zemljiške skupnosti v okviru delovne skupnosti samoupravne stanovanjske skupnosti.
7. Imenovanje organa za pripravo plana za urejanje stavbnega zemljišča za obdobje 1981 - 1985.
8. Vprašanje delegatov
9. Razno

Predsednik iniciativnega

odbora
VLADIMIR BAŠKOVIČ, s. r.

PRIPRAVE NA USTANOVITEV SAMOUPRAVNE STAVBNE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI OBČINE VLENJE

UREJANJE IN ODDAJANJE STAVBNIH ZEMLJIŠČ DOSLEJ

Dejavnost urejanja in oddajanja stavbnih zemljišč se je pred izdajo zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljiščem (Ur. list SRS št. 7/1977) izvajala na podlagi zakona o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč (Ur. list SRS št. 42/68) in na podlagi občinskega odloka iz leta 1972.

Za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč je bil najprej zadolžen oddelek za gospodarstvo SO Velenje, nato pa je bil z občinskim odlokom z dne 29. aprila zadolžen za izvajanje te dejavnosti Komunalno obrtni center Velenje. Občinska skupščina je z odlokom z dne 24. 2. 1972 ustanovila sklad za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč. Sklad je za izvajanje vseh opravil na področju urejanja in oddajanja stavbnih zemljišč sklenil pogodbo z Zavodom za urbanizem Velenje.

Dejavnost urejanja in oddajanja stavbnih zemljišč se je po ukinitvi sklada za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč s sklepom občinske skupščine prenesla na samoupravno interesno komunalno skupnost občine Velenje. Skupščina samoupravne komunalne skupnosti je za področje urejanja in oddajanja stavbnega zemljišča imenovala odbor za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč, ki je za izvajanje vseh opravil na področju urejanja in oddajanja stavbnih zemljišč sklenil pogodbo z Zavodom za urbanizem Velenje.

STOPNJE UREJENOSTI STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Urejanje stavbnega zemljišča v mestih in drugih naseljih, ki se urejajo z urbanističnimi ali zazidalnimi načrti, se izvaja po določbah zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljiščem (Ur. list SRS št. 7/77). Stavbno zemljišče se po tem zakonu glede na stopnjo urejenosti šteje:

- a) za urejeno stavbno zemljišče: zemljišče, za katero je izvršena priprava in je opremljeno z vsemi komunalnimi objekti in napravami, kot jih določa urbanistični ali zazidalni načrt;
- b) za delno urejeno stavbno zemljišče: zemljišče, za katero je izvršena priprava, ni pa opremljeno z vsemi komunalnimi objekti in napravami, kot jih določa urbanistični ali zazidalni načrt;
- c) za neurejeno stavbno zemljišče: zemljišče, za katero je izvršena priprava, ni pa opremljeno z nobenim komunalnim objektom ali napravo.

Urejanje stavbnega zemljišča obsega pripravo in opremo stavbnega zemljišča. Priprava stavbnega zemljišča obsega: geološke, geomehanske in mikroselzične raziskave, izdelavo temeljnih topografskih načrtov, izdelavo parcelacijskih načrtov, izdelavo zazidalnega načrta, pridobitev stavbnega zemljišča ali plačilo odkodnine ter drugih stroškov v zvezi s prenosom pravice na nepremičnin, sanacijska dela na stavbnem zemljišču, odstranitev obstoječih objektov in izgradnjo nadomestnih prostorov.

Opremljanje stavbnega zemljišča obsega gradbeno pripravljalna dela, ki se nanašajo na komunalne objekte in naprave ter izdelavo tehnične dokumentacije in izgradnjo komunalnih objektov in naprav za individualno in skupno rabo.

Komunalni objekti in naprave se razvrščajo po pomenu, ki ga imajo za naselje ali širše območje na:

- sekundarno omrežje, ki je namenjeno oskrbi določenega obstoječega in predvidenega stanovanjskega ali drugega območja
- primarno omrežje, ki je namenjeno oskrbi dveh ali več obstoječih ali predvidenih stanovanjskih in drugih območij
- magistralno omrežje, ki je namenjeno oskrbi vsega mesta ali širšega območja.

Glede na rabo so komunalni objekti in naprave skupne in individualne rabe.

Komunalni objekti in naprave, pri katerih raba ni individualno določljiva in izmerljiva, so komunalni objekti in naprave skupne rabe. Med te objekte in naprave se štejejo:

- ulice in ceste, trgi, hodniki, pešpoti, dovozne poti v naseljih ter javna parkirišča za katere uporabo se ne plačuje odkodnine;
- javni parki in nasadi, drevoredi, zelenice, zelene površine v stanovanjskih naseljih in javna otroška igrišča;
- omrežja javne razsvetljave,
- objekti in naprave za odpravo atmosferskih voda.

Komunalni objekti in naprave, pri katerih je raba individualno določljiva in izmerljiva, so komunalni objekti in naprave individualne rabe. Med te objekte in naprave se štejejo objekti in naprave za odpravo odpadnih voda, če ne gre za priključke stanovanjskih in drugih posameznih objektov na sekundarno oziroma primarno omrežje komunalnih objektov in naprav.

NOVA SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST UPRAVLJANJA S STAVBNIMI ZEMLJIŠČI

Osnove za podružbljanje tega področja je bila podana z ustavo, normativno pa ga ureja zakon o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljiščem (Ur. list SRS št. 7/77), ki v drugem poglavju opredeljuje in nalaga samoupravno organizirano upravljanje s stavbnimi zemljišči. Na osnovi predmetnega zakona bi morale biti enote komunalnih skupnosti za upravljanje s stavbnimi zemljišči oziroma stavbne zemljiške skupnosti ustanovljene do 31. 12. 1977 s tem, da morajo občinske skupščine predhodno imenovati iniciativni odbor za pripravo in izvedbo ustanovitve teh enot oziroma skupnosti.

Izvršni svet skupščine občine Velenje je na podlagi sklepa seje vseh zborov SO Velenje z dne 17. 3. 1978 imenoval s sklepom št. 025-6/78-1 z dne 21. 4. 1978 iniciativni odbor za ustanovitev enote komunalne skupnosti odnosno stavbno zemljiško skupnost in sicer Vladimira Baškoviča, Antona Venka, Erna Rahten, Muharema Bolica, Harolda Karnerja, Alojza Batiča in Alojza Sajeta. Iniciativni odbor je najprej podrobno proučil obe varianti t.j. ali ustanovitev samoupravne enote komunalne skupnosti za upravljanje s stavbnimi zemljiščem ali ustanovitev interesne samoupravne stavbne zemljiške skupnosti za upravljanje s stavbnimi zemljiščem. Glede na to, da bi morala imeti tudi samoupravna enota komunalne skupnosti svojo skupščino in organe, kakor ča bi ustanovili novo interesno skupnost in z ozirom na izredno pomembno vlogo upravljanja s stavbnimi zemljiščem, ne samo na področju družbeno usmerjene stanovanjske gradnje, ampak tudi na področju upravljanja s stavbnimi zemljiščem za gradnjo industrijskih, obrtnih, enodružinskih hiš, vekaendov in drugih objektov na območju občine ter na zelo pomembno vlogo planiranja in programiranja urejanja stavbnega zemljišča na območju občine in glede na novi sistem financiranja urejanja stavbnega zemljišča se je iniciativni odbor odločil, da predlaga temeljni in drugim organizacijam združenega dela in krajevnim skupnostim, da se ustanovi interesna samoupravna stavbna zemljiška skupnost za upravljanje s stavbnimi zemljiščem, ne pa samo samoupravna enota komunalne skupnosti za upravljanje s stavbnimi zemljiščem.

Predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne stavbne zemljiške skupnosti občine Velenje je bil dan v javno obravnavo ter ga je sprejela večina temeljnih in drugih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti.

Potek razprave o samoupravnih družbenoekonomskih odnosih v stanovanjskem gospodarstvu v občini Velenje

Temeljno gradivo za javno razpravo v rubriki Našega časa „Preobrazba stanovanjskega gospodarstva“ 1. 6. 1979.

Razprava poteka po vseh KS in TOZD v dveh fazah:

I. faza: do 4. 6. 1979

– si morajo vsi, ki sodelujejo v javni razpravi zagotoviti gradivo objavljeno v rubriki Našega časa „Preobrazba stanovanjskega gospodarstva“

– takoj po prejemu gradiva so dolžni predsedniki OO ZS v TOZD in predsedniki krajevnih konferenc SZDL v krajevnih skupnostih organizirati razpravo o tem gradivu

V razpravi morajo sodelovati :

1. v TOZD in DSS

– delavski svet, delegacija za samoupravno interesno stanovanjsko skupnost, delegacija za zbor združenega dela in izvršni odbor OO ZS.

– na tem sestanku sodelujejo še: sekretar OK ZK, predsednik OO ZSMS in individualni poslovodni organ

2. v krajevni skupnosti

– predsedstvo KK SZDL in svet KS, delegacija za samoupravno interesno stanovanjsko skupnost, delegacija za zbor KS

II. faza:

Po končanih razpravah v KS in TOZD bo organizirana in sklicana razprava po skupinah:

I. skupina 12. 6. ob 17.00 uri:

RSC, TOZD RPP, TOZD PD, DSSS, Gimnazija, VIZ Velenje, OŠ AA, OŠ MPT, OŠ VV, OŠ GS, OŠ XIV. divizije, OŠ Bratov Letonje, OŠ KDK, OŠ Biba Roeck, Glasbena šola, VVZ Velenje, VVZ Šoštanj, Kulturni center, Kino Velenje, ZZZ Rdeča dvorana, Delavska univerza, Center za informiranje . . . , občinska uprava, delovna skupnost DPO, občinsko sodišče, občinsko javno tožilstvo

V razpravi sodelujejo: predsednik DS, predsednik OO ZS, sekretar ZK, individualni poslovodni organ, predsednik delegacije za samoupravno interesno stanovanjsko skupnost in predsednik delegacije za ZZD

Razpravo v skupini vodi Ivo KOLAR, podpredsednik izvršnega sveta občinske skupščine.

II. skupina 14. 6. 1979 ob 17.00 uri:

KRAJEVNE SKUPNOSTI

V razpravi sodelujejo: predsednik KK SZDL, predsednik skupščine KS, predsednik sveta KS, sekretar OO ZK, predsednik delegacije za samoupravno interesno stanovanjsko skupnost in zbor KS

Razpravo vodi Tone ŠELIGA, predsednik OK SZDL Velenje

III. skupina 15. 6. 1979 ob 16.00 uri

KOC, Toplovod, Zavod za urbanizem, Projektivni biro, DOM, Modni salon, Dimnikarstvo, Združenje zasebnih obrtnikov, Toper Šoštanj, TOZD PTT, Sekcija za vleko in prometna sekcija, Interevropa, Brivnice in česalnice, Zdravstveni dom, Bolnica Topolšica, Sanatorij Ravne, Lekarne Velenje, Skupnost za zaposlovanje

Razpravo vodi Janez ŽIVKO, namestnik sekretarja OK ZKS Velenje

IV. skupina 18. 5. 1979 ob 17.00 uri

ERA, NAMA, Planika, Alpina, Borovo, Peko, Slavonija, Varteks, Zarja, Kolinska, Elektrotehna, KK Ptuj, Avtomotor, Slovenija avto, Petrol, Dinos, Tobak, Dalmacija vino, Birostroj, Semenarna, KK Škofja Loka, Mladinska knjiga, Hmežad, DES, Steklar, ABA, El Niš, Loterijski zavod, Vinko Š/Paki, Tehnomerkator Š/P, Merx Šoštanj, Tehnomerkator Šoštanj, Peko, Borovo, Merx pekarne, Grosist Šoštanj, Petrol Šoštanj, Koloniale, GP Paka Velenje, GP Pod Gradom, SDK, Ljubljanska banka

Razpravo vodi Teodor JELEN, predsednik sveta za stanovanjsko-komunalno gradnjo pri OS ZSS Velenje

V. skupina 20. 6. 1979 ob 17.00 uri

REK – vsi TOZD in DSSS

Razpravo vodi Janez ŽIVKO

VI. skupina 21. 6. 1979 ob 17.00 uri

Gorenje TGO – vsi TOZD in DSS

DSSS SOZD, Vegrad, (vsi TOZD in DSSS)

Razpravo vodi Teodor JELEN.

Na teh specialnih razpravah po skupinah bo razprava o naslednjih problemskih področjih:

1. Planiranje in financiranje stanovanjske izgradnje (uvodničarja Janko VOVK, Andrej NARALOČNIK),

2. Stanarine, socialna varnost in subvencioniranje (uvodničarja Miha URANJEK, Amalija BIŠCAN),

3. Samoupravna organiziranost samoupravne interesne stanovanjske skupnosti in družbeno usmerjene stanovanjske izgradnje (uvodničarji: Alojz BATIČ, Stoja KUKAVICA, Vladimir BAŠKOVIC)

PREOBRAZBA STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

Rubrika Našega časa

Številka 1

Velenje, 1. 6. 1979

Pred začetkom javne razprave o samoupravnih družbenoekonomskih odnosih v stanovanjskem gospodarstvu v občini Velenje

Celotna naša družba in še posebej zveza komunistov je glede na pomen stanovanja, socialno varnost delavcev in glede na ekonomsko razredno bistvo stanovanjskega vprašanja le temu posvečala v vseh fazah povojnega razvoja veliko pozornost. Tako je to vprašanje dobilo pomembno mesto tudi v dokumentih 8. kongresa ZKS in 11. kongresa ZKJ ter v resoluciji, ki sta jo oba kongresa sprejela.

S sprejetjem ustave in zakona o združenem delu so bili ustvarjeni pogoji, da delovni ljudje in občani zadovoljujejo svoje interese in potrebe, za katere združujejo sredstva v okviru samoupravnih interesnih skupnosti. Na tak način naj bi tudi praktično pričeli vplivati in odločati o razreševanju problemov na posameznih interesnih področjih. Prehod iz dosedanjih oblik reševanja pomembnih življenjskih vprašanj na nova, hitrejša, jasnejša in perspektivno učinkovitejša pota, v katerih bo delovni človek neposredno izražal svoj interes in na ta način povezoval uspešnost in učinkovitost svojega dela na delovnem mestu z zadovoljevanjem svojih potreb, pa je pomenil tudi spopad s starimi navadami in metodami dela. Le-te so bile marsikje in v marsičem tuje interesom, željam in potrebam delovnih ljudi.

Ne glede na uspehe, dosežene tako v stanovanjski gradnji kakor tudi v upravljanju in vzdrževanju stanovanjskih zgradb, pa je vendarle prevladala družbena ocena, da vprašanja na teh področjih še veliko prepočasi in premalo uspešno rešujemo. Zato ni slučaj, da je predsedstvo CK ZKS takoj po kongresu dalo temu vprašanju poseben poudarek. V juniju in juliju lanskega leta so bili na pobudo organov centralnega komiteja ZKS organizirani v vseh občinah posveti, na katerih smo poglobili oceno stanja pri uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva. Na teh posvetih so komunisti sprejeli sklepe in dogovore za pospešeno uresničevanje stališč in sklepov 8. kongresa ZKS.

Tudi v naši občini je bil 28. junija 1978 posvet, ki ga je sklical komite občinske konference ZKS Velenje, na katerem so bile izpostavljene ugotovitve o odprtih vprašanjih ter sprejeti sklepi v tej smeri. Primerjava takrat sprejetih dokumentov z današnjim stanjem nam dokazuje, da se stvari niso oz. da so se zanemarljivo malo spremenile. Očitno je marsikdo takrat, kot tudi danes, še vedno mislil, da gre za enkratno, kampanjsko akcijo zveze komunistov, ki jo je mogoče prezreti, prebroditi in nato delati naprej po starem. Premajhen vpliv delavcev in pričakovalcev stanovanj na urejanje odnosov v stanovanjskem gospodarstvu, nezadostno uveljavljena vloga uporabnikov v samoupravnih interesnih skupnostih, reševanje posameznih vprašanj izven dogovorjenih institucij, neracionalno trošenje sredstev in, ne nazadnje,

vedno manjši in manj spodbudni rezultati v stanovanjski izgradnji so bili povod, da je občinska konferenca zveze komunistov Velenje na svoji 10. seji obravnavala uresničevanje sprejetih dogovorov. O tej problematiki pa je tudi spregovorila seja občinskega sveta ZSS Velenje.

Javna razprava, ki bo stekla v naslednjih dneh v naši občini in bo trajala predvidoma do konca junija, mora izoblikovati oceno stanja na področju stanovanjskega gospodarstva in sprejeti konkretne naloge posameznih nosilcev na tem področju na skupni seji vseh treh zborov skupščine občine Velenje v prvih dneh julija. Razprava o osnutku stališč, sklepov in priporočil skupščine SRS za nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v sleherni temeljni organizaciji in krajevni skupnosti mora izpostaviti najbistvenejše probleme in težave, s katerimi se srečujejo delovni ljudje in občani na tem področju. Ob tem se moramo zavedati, da lahko le konkretna poglobljena ocena stanja v svoji sredini prispeva k oblikovanju kar najrealnejše ocene stanja v stanovanjskem gospodarstvu v naši občini, na osnovi katere bodo lahko delegati skupščine občine sprejeli smernice in naloge za hitrejšo preobrazbo odnosov na tem področju in s tem seveda boljše rezultate.

Koordinacijski odbor za spremljanje in vodenje javne razprave pri OK SZDL Velenje

Iz vsebine

- Pred začetkom javne razprave o samoupravnih družbenoekonomskih odnosih v stanovanjskem gospodarstvu v občini Velenje
- Osnutek stališč, sklepov in priporočil Skupščine SR Slovenije za nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v SR Sloveniji
- Potek razprave o samoupravnih družbenoekonomskih odnosih v stanovanjskem gospodarstvu v občini Velenje

Osnutek stališč, sklepov in priporočil Skupščine SR Slovenije nadaljnji samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu v SR Sloveniji

Z namenom, da bi temeljna vprašanja uveljavljanja samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva na novih osnovah hitreje in uspešneje razreševali, je Skupščina SR Slovenije sprejela naslednja

Stališča:

1. Temeljni nosilci vseh odločitev v stanovanjskem gospodarstvu so delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih v občinah.

Stanovanjska politika mora postati izraz potreb in interesov delovnega človeka, ki mora biti v položaju, da rešuje svoje stanovanjske probleme v skladu s svojimi dejanskimi potrebami in interesi, da gospodari s stanovanji v družbeni lastnini in da ohranja realno vrednost sklada stanovanjskih hiš in to ne glede na lastništvo.

Stanovanje moramo uveljaviti kot ekonomsko dobrino dolgoročne porabe s posebnimi socialnimi značilnostmi, stanovanjsko gospodarstvo pa kot del družbene reprodukcije, o kateri celovito odločajo in z njo gospodarijo delavci.

Uveljaviti moramo načelo, da mora vsakdo v skladu s svojimi možnostmi prispevati lastna sredstva za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja ne glede na to ali pridobiva pravico uporabe na družbenem stanovanju ali v zasebni lastnini.

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih ugotavljajo potrebe po stanovanjih, sprejemajo programe razreševanja stanovanjskih vprašanj delavcev temeljnih organizacij združenega dela in programe urejanja sosesk, in zagotavljajo izvajanje teh programov s plani temeljne organizacije združenega dela sprejetimi na podlagi elementov za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti. Svoje stanovanjske potrebe oziroma programe pa lahko realizirajo tudi v drugi občini, če je iz vidika temeljne organizacije združenega dela to smotno. V planih temeljne organizacije združenega dela bodo delavci določali višino potrebnih sredstev, razmerje med družbeno in zasebno gradnjo, vrsto, velikost in kvaliteto stanovanj, pogoje za lastno udeležbo bodočih stanovalcev bodisi za družbeno ali zasebno gradnjo stanovanj in druge pravice in obveznosti delavcev temeljnih organizacij združenega dela na področju pridobivanja in gospodarjenja s stanovanji.

Delavci temeljnih organizacij združenega dela uresničujejo svoje interese na stanovanjskem področju v krajevnih skupnostih, kjer prebivajo, oziroma, kjer pridobivajo stanovanja in v tisti občini, v kateri uresničujejo te interese. Zato morajo izvirati plani krajevnih skupnosti in samoupravnih stanovanjskih skupnosti iz plana tistih temeljnih organizacij združenega dela, ki v njih uresničujejo svoje interese na področju pridobivanja in gradnje ter vzdrževanja stanovanj. Medsebojne pravice in obveznosti ter skupne razvojne cilje in usmeritve prevzemajo delavci temeljnih organizacij združenega dela s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov ter skupnosti. V teh sporazumih bodo delovni ljudje in občani določali politiko izgradnje stanovanj in sosesk, določali vrsto in obseg stanovanjske gradnje in kar najboljše pogoje bivanja v soseski upoštevaje pri tem materialne možnosti temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti družbenih in gospodarskih dejavnosti.

Z dogovorom o temeljih plana občine pa udeleženci dogovora opredeljujejo medsebojno solidarnost, vzajemnost in obveznost pri uresničevanju stanovanjske politike v občini.

Na področju stanovanjskega gospodarstva bomo prešli na izdelavo in sprejemanje desetletnih planov stanovanjske graditve, v kar bomo zajeli pripravo urbanistične in druge dokumentacije, pridobivanje zemljišč in njihovo komunalno opremljanje ter planiranje izgradnje zaključnih sosesk.

2. Delovni ljudje in občani uresničujejo svoje potrebe in interese pri pridobivanju oziroma graditvi stanovanj ter pri uporabi stanovanj v samoupravnih stanovanjskih skupnostih oziroma del svojih interesov na tem področju v zbornih stanovalcev ter v enotah ali temeljnih skupnostih v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti. V ta namen na osnovi samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne stanovanjske skupnosti združujejo vsa sredstva za stanovanjsko gradnjo ter sredstva amortizacije ter del sredstev za vzdrževanje in upravljanje v samoupravnih stanovanjskih skupnostih in v te namene združujejo tudi lastna sredstva.

V bodoče bodo glavni viri sredstev za izgradnjo stanovanj amortizacija, združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela in skupnosti iz čistega dohodka, sredstva iz pokojnin, lastna sredstva občanov, bančna sredstva in v manjšem obsegu tudi sredstva za solidarnostno gradnjo stanovanj oblikovana iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela in skupnosti.

Združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela bodo izključno namenska in se bodo uporabljala za gradnjo družbenih stanovanj ter za kreditiranje nakupa etažnih stanovanj ter individualne stanovanjske gradnje. Poleg tega pa se bodo ta sredstva lahko uporabljala tudi za revitalizacijo obstoječega družbenega stanovanjskega sklada in za vračilo lastne udeležbe za pridobitev pravice uporabe na družbenih stanovanjih in za premiranje namenskega varčevanja. Višina za stanovanjsko gradnjo namenjenih sredstev temeljnih organizacij združenega dela bo določena na osnovi planov temeljnih organizacij združenega dela, združevanje sredstev pa bo določeno s samoupravnimi sporazumi in planov temeljnih samoupravnih stanovanjskih skupnosti.

Nadalje je potrebno zagotavljati možnosti za razreševanje stanovanjskih potreb invalidov, borcev, starejših občanov in občanov in družin z nizkimi dohodki in za delo nesposobnih ljudi, ki sami ne morejo prispevati lastne udeležbe za pridobitev stanovanj in ki ne morejo rešiti stanovanjskega vprašanja v temeljnih organizacijah združenega dela. Sredstva za te namene se bodo oblikovala iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela skupno z drugimi sredstvi solidarnosti, ki bodo potrebna za subvencioniranje stanarin.

3. Z novim sistemom financiranja stanovanjske gradnje bomo uvedli obvezno lastno udeležbo za pridobitev družbenega stanovanja, za prenavo obstoječega stanovanja, za nakup etažnega stanovanja in za graditev stanovanjske hiše. Višina lastne udeležbe bo odvisna od ekonomskega in socialnega položaja občana in njegove družine in od politike ter potreb združenega dela, to pa pomeni, da bo z zakonom določena samo najnižja lastna udeležba. Praviloma mora občan zagotoviti lastno udeležbo iz osebnih sredstev oziroma iz privarčevanih sredstev in posojila banke, ki ga pridobi občan na osnovi namenskega varčevanja.

Lastno udeležbo za pridobitev družbenega stanovanja dobi občan vrnjeno po preteku določene dobe s pribitkom minimalne obrestne mere. Lastno udeležbo za pridobitev družbenega stanovanja bodo delovni ljudje in občani urejali s samoupravnimi sporazumi v samoupravnih stanovanjskih skupnostih v občini.

Praviloma bo moral vsak občan, ki pridobi stanovanjsko pravico na družbenem stanovanju, plačati udeležbo lastno pred vselitvijo v novo stanovanje oziroma ob vsaki vselitvi. Izjema so tiste mlade družine, ki lastne udeležbe ne bodo mogle plačati pred vselitvijo in bodo lahko prispevale lastno udeležbo po vselitvi v stanovanje s tem, da bodo z administrativno prepovedjo na osebne dohodke garantirale, da bodo v določeni dobi vplačale sredstva lastne udeležbe.

4. Stanarina je bistven element družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu in osnova za dejansko krepitev odločanja delovnih ljudi in občanov na tem področju. Stanarina je materialna osnova za samoupravno dogovarjanje in odločanje pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini. Z uveljavljanjem ekonomske stanarine bo bistveno spremenjen odnos do vzdrževanja stanovanjskih hiš in stanovanj in zaustavljeno propadanje stanovanjskega sklada. Ekonomska stanarina mora zagotavljati najmanj amortizacijo stanovanjskih hiš in stanovanj v višini 1 % od revalorizirane vrednosti stanovanjske hiše in stanovanja oziroma cene stanovanja in stanovanjske hiše, določene na podlagi Družbenega dogovora o oblikovanju cen stanovanjske graditve v SR Sloveniji, nadalje sredstva za vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj v takem obsegu, da se zagotavlja vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj ter zamenjava dotrajanih elementov, instalacij in opreme v skladu s sprejetimi normativi in standardi ter sredstva za upravljanje s stanovanjskimi hišami in stanovanji, ki so potrebna za delovanje hišnih svetov zborov stanovalcev, samoupravnih stanovanjskih skupnosti in njihovih temeljnih skupnosti ali enot ter za strokovna opravila pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami in funkcionalne stroške hiše kot npr. zavarovalne premije, provizije, bančne storitve itd.

Ekonomske stanarine in postopen prehod na ekonomske stanarine bodo delovni ljudje in občani določili s samoupravnimi sporazumi upoštevaje družbeno sprejeta stališča do enotne politike uveljavljanja ekonomskih stanarin v SR Sloveniji. Osnova za uveljavitev ekonomske stanarine je očiščena cena stanovanj na podlagi Družbenega dogovora o oblikovanju cen stanovanjske graditve v SR Sloveniji in samoupravnih sporazumov v občinah ter plani vzdrževanja in upravljanja stanovanjskih hiš in stanovanj v posamezni občini.

O uporabi stanarine odločajo delovni ljudje in občani na osnovi samoupravnih sprejetih planov, upoštevaje načelo dobrega gospodarjenja, in sicer:

— o sredstvih amortizacije v skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti;

— o sredstvih za vzdrževanje in upravljanje ter o združevanju dela teh sredstev v zboru stanovalcev stanovanjske hiše, v zboru stanovalcev krajevne skupnosti, v zboru uporabnikov samoupravne stanovanjske skupnosti in v zboru uporabnikov temeljne skupnosti oziroma enote.

Da bi življenjski standard občanov z nizkimi družinskimi dohodki ne bil preveč prizadet, bodo delovni ljudje in družine v samoupravnih sporazumih o določitvi ekonomske stanarine in o prehodu na ekonomske stanarine in v drugih aktih samoupravnih stanovanjskih skupnosti opredelili kriterije za delno nadomeščanje stanarin.

Pravico do subvencije ima vsak občan, ki je imetnik stanovanjske pravice na družbenem ali zasebnem stanovanju, če izpolnjuje dogovorjene kriterije. Vsak imetnik stanovanjske pravice je dolžan, ne glede na družinski dohodek, prispevati vsaj del stanarine, subvencijo pa lahko prejema le za standardno stanovanje oziroma stanovanjsko površino. S samoupravnim sporazumom določijo podpisniki tudi druge kriterije za pridobitev subvencije.

O pravici do subvencije bo odločal skupni organ občinske samoupravne stanovanjske skupnosti in skupnosti socialnega varstva v sodelovanju s pristojnim organom krajevne skupnosti. Postopek za uveljavitev pravice subvencije naj bo čimbolj enostaven.

5. Za uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov na stanovanjskem področju je bistvenega pomena, da dograjujemo samoupravno stanovanjsko skupnost tako, da bo postala mesto dogovarjanja in usklajevanja interesov delavcev združenega dela ter delovnih ljudi in občanov uporabnikov in izvajalcev tako na področju graditve novih stanovanj in upravljanja z obstoječimi družbenimi stanovanji.

Delegatski sistem za zbor uporabnikov bo potrebno izpeljati tako, da bodo v odločanje vključeni delavci temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, stanovalci v družbenih stanovanjih, varčevalci in pričakovalci stanovanj, člani stanovanjskih združenj ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih. Praviloma naj bi povsod oblikovali posebne delegacije. V konferenčni delegaciji bo potrebno mnogo bolj opredeljevati stališča posameznih delegacij in jih medsebojno usklajevati.

Zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati s področja graditve stanovanj od urbanistov, projektantov, gradbenikov in drugih ter delegati s področja vzdrževanja stanovanj se mora uveljaviti kot sestavni del samoupravne stanovanjske skupnosti, ki je skupaj z zborom uporabnikov odgovoren za oblikovanje in izvajanje politike na tem področju. Zbor izvajalcev mora postati odprt za vse tiste izvajalce, ki so pripravljeni sodelovati kot izvajalci del na osnovi planov samoupravnih stanovanjskih skupnosti.

Za uresničevanje specifičnih potreb ustanovijo delovni ljudje in občani v samoupravni stanovanjski skupnosti s samoupravnimi sporazumi enote oziroma temeljne skupnosti ter v ta namen združujejo tudi potrebna sredstva. Praviloma pa ustanovi enota ali temeljna skupnost v primeru izgradnje novih stanovanjskih sosesk, pri graditvi novih stanovanj v obstoječih soseskah ali krajevnih skupnostih ali za vzdrževanje, prenovu ali obnovo stanovanjskih hiš in stanovanj, za urejanje okolice, za urejanje pogojev bivanja ali za reševanje drugih skupnih vprašanj.

Zbori stanovalcev in hišni sveti v družbenih stanovanjskih hišah so ne glede na lastništvo posameznih stanovanj obvezna oblika organiziranja stanovalcev. V zborih stanovalcev se uresničujejo neposredni interesi stanovalcev tako pri urejanju medsebojnih odnosov v hiši kot tudi pri gospodarjenju in upravljanju s stanovanjsko hišo in stanovanji.

Strokovne službe samoupravne stanovanjske skupnosti in organizacije združenega dela, ki opravljajo strokovna dela pri upravljanju in gospodarjenju s stanovanjskimi hišami so za svoje delo neposredno odgovorne samoupravni stanovanjski skupnosti, enoti ali temeljni skupnosti in hišnemu svetu — odvisno od tega, za kateri nivo opravljajo posamezna opravila. Praviloma se morajo oblikovati sredstva za plačilo teh storitev na podlagi srednjeročnih in letnih programov del in v odvisnosti od obsega, kvalitete in ažurnosti poslovanja teh služb in organizacij, to je v pogojih svobodne menjave dela.

6. Družbeno usmerjena stanovanjska gradnja naj v bodoče omogoči, da bodo pri oblikovanju in gradnji stanovanj v stanovanjskih soseskah sodelovali vsi zainteresirani dejavniki in da bodo neposredno vplivali na programsko in prostorsko zasnovane soseske, na raven in vrsto komunalne opreme ter na strukturo, kvaliteto in ceno stanovanjskih in spremljajočih objektov. Družbeno usmerjena stanovanjska gradnja naj omogoči tudi racionalno stanovanjsko gradnjo in nenehno izboljšanje tehnologije graditve ter urejanja industrijskega načina gradnje stanovanj ter istočasno tudi ustvarjati pogoje za zdravo konkurenco med izvajalci del. Povsod kjer obstajajo pogoji, naj se za območje stanovanjske soseske oblikujejo enote ali temeljne skupnosti v okviru samoupravnih stanovanjskih skupnosti, v katerih sodelujejo bodoči in sedanji stanovalci, zainteresirane temeljne organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in izvajalci.

Preseči moramo sedanje ozke in kratkoročne poslovne in druge interese nekaterih izvajalcev del pri stanovanjski graditvi in njihov odpor do uveljavljanja družbeno usmerjene stanovanjske graditve kot prevladujoče oblike stanovanjske graditve. V organizacijah združenega dela, ki sodelujejo v izgradnji stanovanja in sosesk, je potrebno hitreje uveljaviti standardizacijo in industrijski način gradnje stanovanj in drugih objektov v soseski ter razvijati dohodkovne odnose med vsemi organizacijami, ki sodelujejo od načrtovanja do izgradnje kot izvajalci.

V okviru usmerjene stanovanjske graditve mora dobiti ustrezno mesto tudi združena stanovanjska gradnja. Stanovanjska združba mora postati oblika združevanja občanov, v kateri po načelu vzajemnosti in enakopravnosti združujejo svoja sredstva in delo z namenom, da na organiziran način rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje tako pri graditvi oziroma nakupu kakor tudi pri gospodarjenju z objekti in stanovanji. Zato morajo biti delegati stanovanjske zadruge zastopani iz enote ali temeljne stanovanjske skupnosti. Da bi zadruge lahko uveljavljale svojo vlogo je potrebno, da v planih in programih samoupravnih stanovanjskih skupnosti ter v urbanističnih dokumentih dobijo ustrezno mesto. Zadruga pa se morajo samoupravno organizirati in vključiti v samoupravni sistem samoupravnih stanovanjskih skupnosti.

7. Ob urejanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu bo prihajalo tudi do neskladnosti med dejavniki, ki sodelujejo pri stanovanjski graditvi in gospodarjenju s stanovanjskimi hišami, kakor tudi pri drugih samoupravnih odnosih med organizacijami združenega dela. Spore, ki nastajajo iz teh odnosov bo potrebno reševati z usklajevanjem in arbitražo oziroma v posebnih sodiščih združenega dela.

8. Vzoredno z uveljavljanjem samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu je potrebno pospešiti njihovo uveljavljanje tudi na področju komunalnega gospodarstva in zemljiške politike. Dosledno se morajo vzpostaviti samoupravni odnosi v komunalnih skupnostih in stavbno zemljiških skupnostih oziroma enotah samoupravnih komunalnih skupnosti. Dograti pa je potrebno tudi sistem financiranja pridobivanja urejanja in komunalnega opremljanja stanovanjskih zemljišč in zagotoviti pravočasno pripravo na teh zemljiščih za stanovanjsko gradnjo in izgradnjo sosesk.

Na stanovanjsko gradnjo in na gradnjo sosesk pomembno vplivata tudi prostorsko in urbanistično planiranje. V bodoče bodo morali tudi prostorski plani nastajati z neposrednim usklajevanjem s plani temeljnih organizacij združenega dela samoupravnih stanovanjskih skupnosti, krajevnih skupnosti in občin in v odvisnosti od gospodarskih in drugih vidikov družbene reprodukcije. Zato bodo morale skupščine občin nujno zagotoviti pravočasno sprejemanje prostorskih in urbanističnih planov ter na tej podlagi za posamezne soseske pripravljati tudi konkretne zazidalne načrte.

Z namenom da bi usmerila aktivnost za hitreje uveljavljanje novih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva je Skupščina SR Slovenije sprejela naslednje

sklepe

1. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije naj na osnovi sprejetih stališč:
 - pripravi predlog sprememb in dopolnitev vseh zakonov s področja stanovanjskega gospodarstva in jih uskladi s temi stališči;
 - pripravi predlog za spremembo davčne in kreditne politike (davčne olajšave na področju stanovanjske gradnje, vlaganj lastnih sredstev občanov, kreditiranje stanovanjske gradnje in nakupa stanovanj in do anuitet);
 - pripravi predlog sprememb in dopolnitev zakona o graditvi objektov (financiranje v družbeno usmerjeni gradnji stanovanj in sosesk);
 - v predlog dopolnitev zakona o samoupravnih stanovanjskih skupnosti in drugih zakonov s področja stanovanjskega gospodarstva, vključno določbe, ki bodo omogočale ustanavljanje sodišč združenega dela za reševanje sporov na stanovanjskem področju;
 - pripravi sistemske rešitve na področju financiranja stanovanjske gradnje;
 - pripravi urbanistične standarde, komunalne standarde in standarde za industrializacijo stanovanjske graditve ter tehnično regulativo;
 - prouči možnost znižanja dajatev organizacijam združenega dela in zasebnim obrtnikom, ki se pretežno ukvarjajo z vzdrževanjem stanovanj;
 - prouči možnost, da zavod za statistiko SR Slovenije v sodelovanju z Republiškim komitejem za družbeno planiranje in informacijski sistem pripravi enoten sistem zbiranja in spremljanja evidence individualne stanovanjske graditve v SR Sloveniji.

in priporočila:

2. Skupščinam občin, Skupščini mesta Ljubljane in Skupščini obalne skupnosti Koper:
 - da skrbijo za izdelavo in sprejemanje urbanistične dokumentacije v skladu s planom družbenega razvoja občine;
 - da z ukrepi pospešijo sklenitev samoupravnih sporazumov o racionalizaciji stanovanjske graditve v občinah;
 - da pristopijo k pripravi samoupravnih sporazumov o uveljavljanju ekonomske stanarine in o prehodu na ekonomske stanarine;
 - da sodelujejo v družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji in prevzemajo svoj del nalog in odgovornosti v uresničevanju stanovanjske gradnje ter v tej zvezi uveljavljajo take ukrepe, da bo pridobivanje, urejanje in komunalno opremljanje stavbnih zemljišč usklajeno s plani stanovanjske graditve in izgradnje sosesk;
 - da s politiko in ukrepi podpirajo družbeno usmerjeno zadržno stanovanjsko gradnjo;
 - da zagotavljajo pogoje za razvoj obrtne in servisne dejavnosti v občinah;
 - da pospešeno pripravljajo vse potrebne predpise za izvajanje sprejete stanovanjske politike v občinah;
 - da poskrbijo za organizacijo ustrezne službe za pomoč občanom pri pridobivanju dokumentacije za gradnjo.
3. Samoupravni stanovanjski skupnostim:
 - da pospešijo preobrazbo samoupravne stanovanjske skupnosti s tem da v zboru uporabnikov dobijo možnost odločanja poleg delavcev temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti ter delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti tudi stanovalci v zborih stanovanjske hiše in zborih stanovalcev v krajevni skupnosti, pričakovalci stanovanj, varčevalci pri stanovanjskih in poslovnih bankah in člani stanovanjskih združenj ter v zborih izvajalcev, vsi tisti izvajalci, ki izvajajo dela na tem področju in ki so dejansko zainteresirani in pripravljeni, da bodo taka dela izvajali (zazidalni načrti, načrti za objekte, izgradnja stanovanj, vzdrževanje itd);
 - da v pripravah za sprejem srednjeročnih planov za obdobje 1981–1985 zagotavljajo pogoje, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela ter delovni ljudje in občani postali odločujoč dejavnik pri načrtovanju, razreševanju stanovanjskih vprašanj in urejanja sosesk ter da bodo plani samoupravne stanovanjske skupnosti nastajali na osnovi samoupravnih sporazumov o temeljnih planov stanovanjske skupnosti;
 - da v sodelovanju z vsemi dejavniki v občini skrbijo za sklepanje samoupravnih sporazumov o družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji in gradnji sosesk ter v ta namen usmerjajo združena sredstva temeljnih organizacij združenega dela, bančna sredstva in sredstva varčevalcev;
 - da na podlagi stališč za enotno politiko prehoda na ekonomske stanarine pravočasno pripravijo potrebne ukrepe za prehod na ekonomske stanarine (potrebni računi, izdelan kriterij za subvencije, pripravljeni programi del iz sredstev amortizacije in vzdrževanja, zagotovljeni izvajalci del za predvideni program in drugo);

– da pripravijo ukrepe za realizacijo dogovora o premiranju namenskega stanovanjskega varčevanja in v ta namen v svojih planih zagotovijo ustrezna sredstva;

– da pospešijo preobrazbo strokovnih služb samoupravne stanovanjske skupnosti in organizacij za vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj v skladu z zakonom o združenem delu;

– da pospešijo sprejem dogovorov in ukrepov, s katerimi bodo v občinah uveljavili lastno udeležbo delavcev za pridobitev družbenega stanovanja;

– da s posebnimi delovnimi programi pospešujejo uresničevanje nalog, ki izhajajo iz Družbenega dogovora o oblikovanju cen stanovanj v SR Sloveniji in Družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske graditve.

4. Krajevnim skupnostim

– da se aktivno vključijo v življenje zborov stanovalcev in oblikovanje hišnih svetov v hišah ter zborov stanovalcev v soseskah in v krajevni skupnosti;

– da sodelujejo pri oblikovanju planov gospodarjenja s stanovanjskimi hišami in planov graditve novih stanovanjskih sosesk in pristopajo k samoupravnemu sporazumu o temeljih planov krajevnih skupnosti in samoupravne stanovanjske skupnosti;

– da sodelujejo pri uveljavljanju ekonomskih stanarin in subvencioniranju stanarin in sprejmejo samoupravni sporazum o prehodu na ekonomske stanarine.

5. Temeljnim organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim

– da sprejmejo programe razreševanja stanovanjskih vprašanj delavcev temeljnih organizacij združenega dela in programe izgradnje sosesk in zagotavljajo njihovo uresničitev s samoupravnimi sporazumi o temeljih planov samoupravnih stanovanjskih skupnosti;

– da že v tem delu pričnejo uveljavljati nov sistem financiranja stanovanjske graditve temelječ na zagotavljanju sredstev iz čistega dohodka;

– da sprejmejo samoupravni sporazum o oblikovanju ekonomskih stanarin in o prehodu na ekonomske stanarine.

6. Zvezi stanovanjskih skupnosti Slovenije

– da se ustrezno organizira in usposobi za prevzem tistih nalog, ki so v interesu vseh samoupravnih stanovanjskih skupnosti in ki terjajo strokovno delo pri razreševanju dolgoročnih in kratkoročnih nalog na področju stanovanjskega gospodarstva;

– da sodelujejo pri pripravi in usklajevanju srednjeročnega plana za področje stanovanjske graditve v SR Sloveniji v sodelovanju s samoupravnimi stanovanjskimi skupnostmi občin skrbijo za spremljanje izvajanja srednjeročnih in letnih planov stanovanjske graditve ter za to izdelajo predlog analitičnih osnov in evidenc;

– da v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami v republiki in občinah pospešujejo konstituiranje in vsebinsko delo nje samoupravnih stanovanjskih skupnosti, da bodo postale mesto usklajevanja interesov uporabnikov in izvajalcev;

– da v sodelovanju s samoupravnimi stanovanjskimi skupnostmi in skupnostmi socialnega varstva ter njihovo republiško skupnostjo pripravljajo osnove in kriterije za delon nadomeščanje stanarin;

– da pripravijo in v okviru odbora podpisnikov družbenega dogovora o oblikovanju cen stanovanj v SR Sloveniji sprejme enotno metodologijo za ugotavljanje cen in razlik v cenah stanovanj;

– da v zvezi z izvajanjem zakona o sistemu družbenega planiranja in zakona o urbanističnem planiranju v sodelovanju z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi in njihovimi zvezami, pripravi metodologijo planiranja družbeno usmerjene stanovanjske gradnje in izgradnje stanovanjskih sosesk in druge akte za družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo;

– da v sodelovanju z Gradbenim centrom Slovenije organizira stalno razstavo in izbor najuspešnejših projektov stanovanjskih objektov v SR Sloveniji;

– da v sodelovanju z Zvezo komunalnih skupnosti Slovenije daje strokovno pomoč pri izvajanju družbenega dogovora o oblikovanju cen stanovanj v SR Sloveniji in družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske graditve.

7. Samoupravnim interesnim skupnostim, ki sodelujejo pri izgradnji stanovanjskih sosesk ter njihovim republiškim zvezam

– da v skladu z družbenimi plani dolgoročno načrtujejo in usklajujejo politiko kompleksne stanovanjske graditve z upoštevanjem pravočasne pridobitve, urejanja in komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč;

– da sodelujejo pri snovanju in realizaciji družbeno usmerjene stanovanjske graditve in izgradnje sosesk;

– da se vključijo v pospešeno sklepanje samoupravnih sporazumov o oblikovanju cen stanovanjske graditve in o racionalizaciji stanovanjske graditve ter pristopijo k samoupravnemu sporazumu za izgradnjo zaključnih stanovanjskih sosesk;

8. Drugim skupnostim in organizacijam

– da združenje bank SR Slovenije poskrbi za enotno ustanavljanje in delovanje enot posebnih temeljnih bank za stanovanjsko gospodarstvo oziroma posebnih stanovanjskih bank;

– da Raziskovalna skupnost Slovenije skrbijo za uresničevanje samoupravnega dogovorjenega programa razvojnega raziskovalnega dela in razvoja inventivne dejavnosti na stanovanjskem področju;

– da skupnosti socialnega varstva sodelujejo pri uveljavljanju ekonomskih stanarin ter uveljavljajo tak sistem družbene pomoči, ki bo zagotavljal socialno in ekonomsko varnost človeka.

9. Gospodarski zbornici Slovenije

– da vpliva na planiranje zadostnih izvajalskih in materialnih kapacitet za planirano stanovanjsko gradnjo;

– da pospeši integracijske procese med izvajalci stanovanjske graditve vključno z izvajalci zaključnih del in pospeši dohodkovno povezanost vseh v stanovanjski gradnji sodelujočih izvajalcev;

– da predlaga ukrepe za pospešen razvoj kapacitet temeljnih organizacij združenega dela in drobnega gospodarstva za opravljanje vzdrževalnih in obnovitvenih del na stanovanjskih hišah;

– da skupaj z birojem gradbeništva pripravi merila in pogoje za ustanavljanje in registracijo projektantskih organizacij združenega dela;

– da predlaga in pospeši vključitev vseh izvajalcev stanovanjske graditve v samoupravno sporazumevanje o usmerjeni stanovanjski graditvi;

– da krepí inventivno dejavnost in razvojno raziskovalno delo na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva;

– da skrbijo za izvajanje družbenega dogovora o racionalizaciji stanovanjske gradnje in akcijskega programa racionalizacijskih del.

OBRAZLOŽITEV

k osnutku stališč, sklepov in priporočil
Skupščine SR Slovenije za nadaljnji razvoj
samoupravnih družbenoekonomskih odnosov
v stanovanjskem gospodarstvu

Bolj odločno in bolj dosledno uveljavljanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva je nujnost, ki jo narekuje uresničevanje ustave, zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov, prav tako pa je to naloga, ki izhaja iz sklepov nedavnih kongresov ZKS in ZKJ ter kongresov Zveze sindikatov Slovenije in Jugoslavije.

Sedanjí rezultati kažejo, da se družbenoekonomski odnosi v stanovanjskem gospodarstvu le počasi uveljavljajo. Tako stanje ugotavljamo tako na področju družbene reprodukcije, kajti stanarine ne zagotavljajo normalne amortizacije stanovanjskega sklada in tudi ne zadoščajo za vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj, kot tudi na področju graditve, kjer se še vedno vzpostavljajo odnosi na starih osnovah tako v pogledu sredstev za stanovanjsko graditev kot tudi na področju graditve, kjer se še vedno vzpostavljajo odnosi na starih osnovah tako v pogledu sredstev za stanovanjsko graditev kot tudi pri gradnji stanovanj, kjer še vedno prevladuje gradnja za trg. Tudi samoupravno organiziranje in povezovanje vseh zainteresiranih delovnih ljudi in občanov ter samoupravnih organizacij in skupnosti še ne zagotavlja, da bi bili želovni ljudje in občani že nosilci vseh odločitev na tem področju.

Z namenom, da bi se ti in drugi problemi v stanovanjskem gospodarstvu hitreje in uspešneje razreševali so se družbenopolitične organizacije, samoupravne organizacije in skupnosti, strokovni in upravni organi v občinah in republiki organizirali, da bodo na temelju sklepov in stališč oblikovanih v zvezi komunistov, in na osnovi predlogov novih rešitev vspodbudili aktivnost v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v hišnih svetih in zborskih stanovalcev, v samoupravnih interesnih skupnostih in

občinah za hitrejšo preobrazbo odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva. Predložena Stališča, sklepi in priporočila naj po koncu široke javne razprave postanejo osnova za oblikovanje nove zakonodaje in osnova za preobrazbo odnosov v stanovanjskem gospodarstvu.

Družbenoekonomski donosi, ki jih uveljavljamo na področju graditve stanovanj temeljijo na naslednjem:

– da so temeljni nosilci vseh odločitev o sredstvih za stanovanjsko graditev in njihovem združevanju in uporabi delovni ljudje in občani, delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in občani v zborskih stanovalcev, soseskah, krajevnih skupnostih ter v samoupravnih stanovanjskih skupnostih;

– da se mora v celoti uveljaviti vpliv delovnih ljudi in občanov na določanje stanovanjske politike v občini;

– da temeljni nosilci financiranja stanovanjske graditve združujejo sredstva za graditev stanovanj v samoupravnih stanovanjskih skupnostih in v njih določajo politiko in program graditve stanovanj ter skupaj upravljajo stanovanjske hiše in stanovanja, ki so družbeno lastnina;

– da se uveljavi načelo, da je vsak po svojih zmožnostih dolžan prispevati lastno udeležbo za pridobitev družbenega ali zasebnega stanovanja;

– da bo temelj novih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu realno družbeno planiranje in programiranje stanovanjskih potreb v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih stanovanjskih skupnostih in občinah. Vsi plani stanovanjskih potreb morajo biti odraz konkretno opredeljenih interesov delovnih ljudi in občanov, izhajati pa morajo iz realnih materialnih možnosti združenega dela.

Upoštevanje zgornjega načela se bodo v novem sistemu financiranja stanovanjske graditve za te namene uporabljala naslednja sredstva: del sklada

skupne porabe, razporejen iz čistega dohodka temeljnih organizacij združenega dela, sredstva iz pokojnin, lastna sredstva občanov, bančna sredstva, amortizacija stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini in v manjšem obsegu tudi sredstva za solidarnostno gradnjo stanovanj, oblikovan iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela.

Vsa sredstva za stanovanjsko graditev se bodo združevala v samoupravnih stanovanjskih skupnostih na podlagi samoupravnega sporazuma o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti. S temi sporazumi bo določena višina združenih sredstev in kriteriji, po katerih bodo delavci temeljnih organizacij združenega dela pridobivali družbena ali zasebna stanovanja. Od višine združenih sredstev za stanovanjsko graditev bo odvisno uresničevanje samoupravno sprejetih planov stanovanjske graditve v občini. Plani in programi stanovanjske gradnje bodo osnova za izračun potrebne višine in dinamike združevanja sredstev, ob upoštevanju še drugih virov financiranja, ki bodo namenjena za zadovoljevanje potreb po stanovanjih (sredstva družbene pomoči, amortizacija stanovanj, lastna sredstva občanov, bančni krediti). S samoupravnimi sporazumi bo potrebno določiti minimalne obveznosti in višino združenih sredstev tistih temeljnih organizacij združenega dela, ki stanovanjskih potreb nimajo ali pa se te potrebe pojavljajo le občasno. Pri tem bo potrebno uveljavljati načelo vzajemnosti, s čimer se bo zagotavljalo načelo, da je vsaka temeljna organizacija združenega dela, ne glede na to ali stanovanja trenutno potrebujejo ali ne, dolžna oblikovati in združevati del sredstev za stanovanjsko graditev.

Da bi tiste temeljne organizacije združenega dela, ki v določenem trenutku ne bodo imele potreb po stanovanjih, obdržale realno vrednost svojih združenih sredstev, bo potrebno ta sredstva za vsako leto združevanja evidenčno preračunati v vrednost stanovanjske površine, ki bi jo lahko z njimi pridobili v tem letu.

Temeljne organizacije združenega dela bodo združevale vsa za stanovanjsko graditev namenjena sredstva, praviloma kot mesečne ali trimesečne akontacije v samoupravnih stanovanjskih skupnostih, v katerih bodo delavci uresničevali svoje potrebe in interese na način, za katerega se bodo dogovorili s samoupravnimi sporazumi.

NAMENSKO ZDRUŽEVANJE SREDSTEV

Namensko združevanje sredstev za stanovanjsko graditev in zadovoljevanje potreb delavcev in občanov po stanovanjskih enotah je namenjeno financiranju gradnje družbeno najemnih stanovanj, kreditiranju nakupa etažnih stanovanj, kreditiranju individualne stanovanjske gradnje, prenovi obstoječega stanovanjskega fonda in premiranju namenskega varčevanja.

Poleg financiranja gradnje družbenih najemnih stanovanj in kreditiranja nakupa etažnih stanovanj in individualne gradnje bo del združenih sredstev namenjen vzajemnosti – odvisno od potreb in možnosti v posamezni občini.

Za uveljavitev novega sistema financiranja stanovanjske graditve je bistvenega pomena programiranje in planiranje dejanskih stanovanjskih potreb delovnih ljudi in občanov. Programi reševanja stanovanjskih potreb morajo postati sestavni del planov temeljnih sporazumov o temeljnih planov delovne organizacije, krajevne skupnosti in samoupravnih stanovanjskih skupnosti ter dogovora o temeljnih plana občine.

Za uresničevanje zasnovane bodočih sosesk bo nujno v temeljnih organizacijah uveljaviti planiranje vseh potreb delavcev in s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti zagotavljati tudi sredstva za izgradnjo vseh tistih objektov in naprav, ki so potrebni delovnim ljudem in občanom v stanovanjski soseski.

Planiranje v stanovanjskem gospodarstvu mora postati dolgoročno, zavzemati se bomo za 10 letno planiranje. Praviloma naj bi vsak delavec vedel, kdaj bo rešil svoj stanovanjski problem odvisno od tega, koliko bo sposoben sam in njegova temeljna organizacija združenega dela združiti sredstva za razrešitev stanovanjskega vprašanja upoštevanje tudi bančna in druga sredstva, s katerimi upravljajo delovni ljudje in občani v samoupravnih stanovanjskih skupnostih in v primerih, ko bo potrebna solidarnost in vzajemnost pri sredstvih, ki e bodo oblikovala s samoupravnimi sporazumi za ta namen graditve stanovanj.

V bodoče bo v zakonu predpisana samo obveznost zagotavljanja sredstev za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu in določen način zagotavljanja sredstev iz čistega dohodka temeljnih organizacij združenega dela v primerih, ko posamezne temeljne organizacije združenega dela ne bi sprejele samoupravnega sporazuma o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti in bi s tem ogrozile izvajanje plana te skupnosti. Višina sredstev bodo v obeh primerih določale skupščine občin na osnovi plana samoupravne stanovanjske skupnosti.

LASTNA SREDSTVA DELAVCEV IN OBČANOV

Z novim sistemom financiranja stanovanjske gradnje uvajamo kot po-memben vir financiranja tudi lastna sredstva delavcev in občanov. Lastna udeležba bo obvezna (določena z zakonom) pri pridobitvi pravice uporabe družbenega stanovanja, pri prenovi (revitalizaciji) obstoječega stanovanja in pri nakupu etažnega stanovanja ter pri individualni gradnji. Vzporedno bomo dogradili tudi obstoječ sistem stanovanjskega varčevanja in ga razširil praktično na vse delovne ljudi in občane vključno tudi otroke.

Z uvedbo obvezne lastne udeležbe delavcev in občanov za pridobitev stanovanja in z razširitvijo stanovanjskega varčevanja ter z uveljavljanjem ekonomske stanarine se bodo postopoma izenačili pogoji pri uporabi stanovanja. Bodoča usmeritev pri gradnji stanovanj bo skozi politiko lastne udeležbe dajala prednost gradnji in pridobivanju družbenih stanovanj in v gradnji individualnih stanovanjskih hiš prednost združni in usmerjeni gradnji stanovanjskih hiš.

Višina lastne udeležbe bo odvisna od ekonomskega in socialnega položaja občana in njegove družine ter od politike in potreb združenega dela. Osnove

in merila za določanje višine lastne udeležbe kot pogoja za pridobitev družbenega stanovanja naj temeljijo na naslednjih minimalnih skupno dogovorjenih kriterijih:

- višina lastne udeležbe znaša 5-20 % od vrednosti stanovanja, razen pri pridobitvi pravice do uporabe solidarnostnega stanovanja, za katero bo znašala lastna udeležba 1-4 % od vrednosti stanovanja. Tako določena višina lastne udeležbe bi znašala v strukturi združenih sredstev za pridobitev družbenih stanovanj povprečno 10 %. Pri solidarnostnih stanovanjih bo lastna udeležba le simbolična. Minimalno višino lastne udeležbe bo potrebno določiti z zakonom;

- osnova za obračun višine lastne udeležbe je vrednost stanovanja (izražena v m² stanovanjske površine, pomnožene s ceno);

- višina lastne udeležbe (izražena v odstotku) bo odvisna od doseženega dohodka na družinskega člana, izračunanega iz skupnega dohodka občanov in njegove primerjave s povprečnim mesečnim dohodkom na zaposlenega v SR Sloveniji v letu pred pridobitvijo družbenega stanovanja. Za določitev lastne udeležbe bo potrebno izdelati ustrezne lestvice izračunov z vsemi elementi;

- za lastno udeležbo se smatrajo privarčevana zasebna sredstva in na privarčevana sredstva pridobljeno posojilo iz bančnih sredstev;

- lastna udeležba je obvezna pri vsaki vselitvi v družbeno najemno stanovanje. V primeru selitve v drugo družbeno najemno stanovanje pred določenim rokom za vračilo lastne udeležbe se opravi poračun, pri čemer je osnovna razlika in površini in kvalitete stanovanj, pri starem stanovanju pa njegova revalorizirana vrednost;

- dobo vračanja enotno predelimo na 10 let s 3 % obrestno mero. Ocenjujemo, da je taka opredelitev v sedanjih razmerah objektivno zasnovana (upoštevano je povprečje);

- po desetih bo dobil občan sredstva vrnjena v enkratnem znesku ali s petletnim maratorijem t. j. v petih letnih obrokih (od šestega do sedmega leta). Če se bo izselil iz stanovanja pred pretekem desetih let, mu bodo sredstva v celoti vrnjena;

- za vrnitev lastne udeležbe bodo rabila združena sredstva pri stanovanjski skupnosti;

- vsakdo, ki bo želel pridobiti pravico na družbenem najemnem stanovanju, bo moral predložiti dokazilo, da varčuje ali da ima privarčevana sredstva oziroma mora biti varčevalec najmanj eno leto pred pridobitvijo pravice uporabe na družbenem stanovanju oziroma privarčevati (ali kako drugače pridobiti) potrebna sredstva po teh kriterijih.

Za mlade družine bodo veljali še naslednji kriteriji:

- mlada družina bo pridobila stanovanjsko pravico le, če bo namensko varčevala za lastno udeležbo, ki jo bo v vsakem primeru morala prispevati najkasneje v petih letih (kar bo odvisno od materialnega položaja družine);
- varčevanje mora biti zagotovljeno z administrativno prepovedjo na osebni dohodek;

- ob nastanku obveznosti za plačilo lastne udeležbe to je po petih letih od pridobitve stanovanja, se ponovno preveri višina udeležbe glede na dohodek na družinskega člana in glede na valorizirano vrednost stanovanja ob nespremenjenih kriterijih;

- ob pridobitvi pravice na družbenem stanovanju starost nobenega od zakoncev ne sme biti več kot 30 let in da nobeden nima več kot 5 let delovne dobe;

- lastna udeležba je obvezna tudi pri pridobitvi pravice do uporabe kadrovskega stanovanj.

EKONOMSKE STANARINE

S prehodom na ekonomske stanarine bo vprašanje tekočega prilagajanja anuitet splošni ravni cen potrebno ponovno urediti, in sicer s posebnim zakonom, ki bo reguliral nekatere pogoje stanovanjskega kreditiranja in v tem okviru tudi višino anuitet v odnosu do splošnih gospodarskih gibanj (upoštevati bi moral biti odnos stanarina – anuiteta, osebni dohodek – anuiteta in podobno). V bodoče bo potrebno prilagajanje anuitet enotno urediti za vse kredite, ki jih pridobivajo delovni ljudje in občani namensko za nakup ali gradnjo stanovanj.

Davčna politika bo morala vspodbujati občane k angažiranju lastnih sredstev pri reševanju stanovanjskih vprašanj, zato pa bo potrebno davčne predpise na stanovanjskem področju prilagoditi družbenoekonomskim ciljem. V tem smislu je bilo v zadnjih letih sicer nekaj narejenega vendar ne dovolj (desetletna oprostitve davka od novih hiš oziroma stanovanj, oprostitve plačila dodatnega davka na dohodek pri prodaji stanovanja, če se sredstva vlagajo v novo stanovanje za lastno družino).

Nadaljnja proučevanja bi morala iti v to smer, da bi anuitete za stanovanjska posojila, kakor tudi mesečno namensko stanovanjsko varčevanje občanov upoštevali kot odbitno postavko pri ugotavljanju davčne osnove, od katere se plačuje davek na skupni dohodek občanov. Nadalje bi pri obdavčevanju dohodka od prodaje stanovanja oziroma stanovanjske hiše morali davčnemu zavezancu priznavati kot vložena sredstva v novo stanovanje tudi plačilo komunalnih stroškov in prispevkov in vse druge z gradnjo povezane izdatke, seveda na podlagi ustreznih dokazil in za določeno obdobje.

Proučiti bomo morali morebitno zmanjšanje prometnega davka na gradbeni material – tako republiškega kot občinskih, ter zmanjšanje ali deloma tudi odpravo dajatev in taks, ki jih občani plačujejo v postopku za pridobivanje gradbeno-tehnične dokumentacije, overovanju kupoprodajnih, kreditnih in drugih pogodb, raznih knjižbah itd., ter ukinitve takse za tehnični prevzem stanovanjske hiše.

Za nadaljnji razvoj stanovanjskega gospodarstva in uveljavitev družbeno-ekonomskih odnosov na tem področju je treba zagotoviti, da bodo temeljni nosilci vseh odločitev v stanovanjskem gospodarstvu delovni ljudje v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in stanovniki v zborih stanovalcev v hiši, soseski in krajevni skupnosti ter v samoupravnih stanovanjskih skupnostih.

Temeljni pogoji za oblikovanje ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu tako na področju graditve kot pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami in družbeni lastniki je uvedba ekonomskih stanarin. Ekonomsko stanarino opredeljuje kot družbeno priznana cena za uporabo stanovanja, ki jo določijo vsi prizadeti dejavniki upoštevajo splošno raven cen ter konkretne potrebe za enostavno reprodukcijo. Tako opredeljena stanarina omogoča vzdrževanje in obnavljanje stanovanjskih hiš in stanovanj ter na ta način ohranja njihovo stalno realno vrednost. Ekonomska stanarina bo zagotavljala večjo materialno osnovo za samoupravljanje in odločanje stanovalec pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami, s tem pa zagotavlja gospodarno vzdrževanje stanovanj.

Tako usmeritev v naslednjem obdobju narekuje tudi „Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976–1980 in letu 1979“.

Ekonomska stanarina mora zagotavljati minimalno amortizacijo, ki ne more znašati manj kot 1 % valorizirane vrednosti stanovanja. V letih 1979–1980 velja izjema, ki je dovoljevana z zakonom o revalorizaciji in amortizaciji stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnici (Uradni list SRS, št. 22/78), ko se lahko določi nižja stopnja amortizacije. Z amortizacijo gospodarijo delovni ljudje in občani v samoupravni stanovanjski skupnosti v skladu s programi in plani skupnosti.

Ekonomska stanarina pa mora zagotavljati tudi vzdrževanje stanovanjskih hiš in stanovanj v skladu s sprejetimi normativi in standardi in na osnovi programa vzdrževalnih del hiše oziroma sklada stanovanjskih hiš v občini. Iz stanarine se oblikujejo tudi sredstva za upravljanje, iz teh sredstev pa se financirajo predvsem opravila, ki so vezana na delovanje samoupravnih organov delegatskega sistema ter strokovna opravila, ki jih opravljajo strokovne službe stanovanjskih skupnosti ali specializirane organizacije združenega dela.

Višino sredstev za vzdrževanje in upravljanje bodo delovni ljudje in občani ugotavljali na podlagi normativov in na osnovi dejanskih potreb in možnosti. Za prehod na ekonomske stanarine bo potrebno pripraviti v vseh občinah izračune bodoče stanarine. Izračuni pa bodo morali temeljiti na izdelanih programih za amortizacijo in vzdrževanje ter upravljanje. V občinah bi bilo potrebno pregledati obstoječe odloke o tehničnih normativih za trajanje posameznih elementov, delov in naprav v stanovanjih in stanovanjskih hišah in eventualno sprejeti dopolnitve oziroma spremembe.

Ekonomska stanarina in prehod na ekonomsko stanarino bodo določili delovni ljudje in občani s samoupravnimi sporazumi za območje posamezne občine. Samoupravne sporazume bodo sprejemali delavci temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, stanovalci v družbenih stanovanjskih hišah in skupščina občine.

Stanarina posameznega stanovanja bo ugotavljala samoupravna stanovanjska skupnost oziroma ustrezen organ skupnosti v odvisnosti od vrednosti stanovanja in v skladu z zakonom, tehničnimi normativi in standardi in v skladu s samoupravnim sporazumom o določitvi ekonomske stanarine in o prehodu na ekonomske stanarine.

Prehod na ekonomske stanarine v SR Sloveniji naj bi temeljil na enotnih izhodiščih, upoštevati pa bo potrebno specifične pogoje v vsaki občini. Skupna izhodišča so predvsem naslednja:

- stanarina mora pokrivati najmanj amortizacijo v višini 1 % od revalorizirane vrednosti stanovanja ter upravljanje;
 - osnova za izračun ekonomske stanarine je revalorizirana vrednost stanovanja na dan 31. 12. 1978 in srednjeročni plan vzdrževanja in upravljanja;
 - prehod na ekonomske stanarine se določi v samoupravnem sporazumu s tem, da je postopen in da bodo najkasneje 1985 v vseh občinah prešli na ekonomske stanarine;
 - v letih prehoda na ekonomske stanarine se k izračunanemu in samoupravno dogovorjenemu deležu stanarine priračunava tudi povečanje stanarine zaradi revalorizacije stanovanjskih hiš in stanovanj (v skladu z zakonom o revalorizaciji in amortizaciji stanovanjskih hiš in stanovanj – Uradni list SRS, št. 22/78) in zaradi višjih cen za vzdrževanje in upravljanje.
- V dosedanjih razpravah se je izoblikovalo mnenje, da uveljavimo sistem enakomernega povečevanja stanarine, to pa pomeni, da bo v času prehoda na ekonomske stanarine stanarina za konkretno stanovanje odvisna predvsem od vrednosti t. j. od velikosti in kvalitete stanovanja in bodo praviloma vsi stanovalci za enako stanovanje plačevali enako stanarino (z izjemo tistih, ki bodo prejeli subvencijo).

Na področju stanovanjskega gospodarstva smo že dosedaj izoblikovali sistem solidarnosti, ki ga bo potrebno v bodoče še dograjevati. S prehodom na ekonomsko stanarino bo znatno večja potreba, da dogradimo sistem subvencioniranja stanarine. Že dosednji sistem je uveljavil nekatere kriterije, ki bodo sprejemljivi tudi v prihodnje in se zanje zavzema tudi Skupnost socialnega varstva Slovenije. Sedanji in tudi bodoči sistem izhaja predvsem iz naslednjih izhodišč:

- da ima pravico do subvencije vsak imetnik stanovanjske pravice na družbenem ali zasebnem stanovanju, če izpolnjuje dogovorjene kriterije;
- da je ne glede na višino dohodkov vsak imetnik stanovanjske pravice dolžan prispevati del stanarine;
- da je višina subvencije odvisna od dohodka družine, od števila družinskih članov in od velikosti stanovanja;
- da do subvencije ni upravičen imetnik stanovanjske pravice, če oddaja stanovanja ali del stanovanja podnajemnikom ali opravlja v njem obrtno ali poslovno dejavnost in če je družina lastnik drugega vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vikenda. V občinah se lahko predpišejo tudi drugi kriteriji, ki omejujejo pravico do subvencije, če to narekujejo potrebe in pogoji v občini in če je to smotno.

O subvenciji naj bi odločal skupni organ samoupravne stanovanjske skupnosti in skupnosti socialnega varstva ob sodelovanju ustreznega organa za področje socialnega varstva (odbora komisije ali sveta) v krajevni skupnosti. Postopek za uveljavljanje pravice do subvencije mora biti čim bolj enostaven in usklajen s postopki za uveljavljanje drugih socialnih pravic.

Za prehod na ekonomske stanarine je potrebno vzporedno spremeniti oziroma dopolniti tudi nekatere zakonske predpise, ki določajo urejanje področja stanarine in njene uporabe ter družbeno pomoč, prav tako pa bo potrebno spremeniti oziroma dopolniti nekatere odloke občinskih skupščin.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST STANOVANJSKEGA GOSPODARSTVA

Nadalnje dograjevanje samoupravne organiziranosti stanovanjskega gospodarstva in celovite stanovanjske politike v novih družbenoekonomskih odnosih moramo razvijati tako, da bosta delavec in občan v položaju, da svoje stanovanjske probleme rešujeta skladno s svojimi potrebami in interesi ter da ohranjata sedanjost vrednost stanovanjskega sklada ne glede na lastništvo.

Sedanji način organiziranosti samoupravnih stanovanjskih skupnosti temelji na dopolnjenem in spremenjenem zakonu o samoupravni stanovanjski skupnosti ter na zakonu o volitvah in delegiranju v skupščine samoupravnih skupnosti.

Analiza delovanja in pregled organiziranosti samoupravnih stanovanjskih skupnosti kaže na nekatere pomanjkljivosti, ki jih moramo po temeljitih razpravah o uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na stanovanjskem področju postopoma odpraviti. Pomanjkljivosti izhajajo iz premajhne aktivne vloge delegacij in delegatov in pomanjkljivo opredeljene vloge zborov izvajalcev v skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti ter neizpeljane organiziranosti stanovanjske samouprave (enote oziroma samoupravne skupnosti) v krajevni skupnosti. Prav tako so še vedno premalo aktivni, ponekod pa tudi neorganizirani hišni sveti in zbori stanovalec v krajevni skupnosti. Dosedanja praksa, ko smo pri sestavi delegacij v krajevnih skupnostih obšli zbere stanovalec ima za posledico, da so se zbori stanovalec v veliki meri pasivizirali v svojem delu in pri delu samoupravnih stanovanjskih skupnosti.

Dogovarjanje med zboroma v skupščini samoupravne stanovanjske skupnosti in usklajevanje interesov si šele utirata pot. V bodoče bo potrebno zboru izvajalcev dati več možnosti v dogovarjanju in usklajevanju stališč, saj bodo le tako izvajalci prevzeli obveze na vseh področjih izvajanja stanovanjske gradnje in vzdrževanja.

Iz dosedanjega delovanja zborov uporabnikov zaključujemo lahko, da so v osnovi dobro oblikovani. Opaža pa se, da je še vedno odsoten vpliv tistih delavcev in občanov, ki si šele rešujejo svoj stanovanjski problem. Glede delegiranja zborov uporabnikov velja poudariti, da bo potrebno pri naslednjih volitvah dosledneje oblikovati posebne delegacije, saj združene ali celo splošne delegacije ne omogočajo dovolj kvalitetnega dela. To velja zlasti za večje krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela. Posebno zavoro pri kakovostnem delu delegacij in delegatov predstavlja neizdelanost delovanja konference delegacij. Zato je potrebno posvečati posebno pozornost in vtrajati, da se bo sleherna delegacija opredeljevala posebej in usklajevala stališča v konferenci delegacij.

Zbor uporabnikov samoupravne stanovanjske skupnosti mora biti zgrajen iz delegacije v krajevni skupnosti in delegacije v temeljni organizaciji združenega dela. Delegacijo v krajevni skupnosti naj bi sestavljali predvsem delovni ljudje in občani iz zborov stanovalec v krajevni skupnosti ter varčevalci in pričakovanci stanovanj.

Zbori stanovalec stanovanjskih hiš se povezujejo v konference delegatov zborov stanovalec v stanovanjski soseski in krajevni skupnosti. Stanovalci se lahko dogovorijo, da za posebne potrebe na področju vzdrževanja stanovanjskih hiš združujejo del sredstev v stanovanjski soseski in krajevni skupnosti.

Preseči moramo stanje, da se izvajalci ne čutijo kot del samoupravne stanovanjske skupnosti, jo kritizirajo, oziroma od nje nekaj zahtevajo. Postati morajo njen dejanski sestavni del, sooblikovati politiko njenega delovanja in biti soodgovorni za vsa dogajanja in rezultate v samoupravni stanovanjski skupnosti. Zbori izvajalcev morajo postati tudi dejansko, ne le formalno, odprti. Sedaj je preveč zapiranja v občinske ali medobčinske meje ter ustvarjanja monopolnega položaja, kar seveda vpliva tudi na neupravičene podražitve izgradnje stanovanj. V zbor izvajalcev samoupravne stanovanjske skupnosti se lahko vključijo vsi izvajalci, ki že opravljajo izvajalska dela na območju samoupravne stanovanjske skupnosti ali ki za izvajanje del kaže dejanski interes. Pogoj pa je njegova pripravljenost, da pristopi k samoupravnemu sporazumu in upošteva zahteve pri izvajanju del na področju izgradnje stanovanjske soseske, tako pri urbanističnih načrtih in pripravljalnih delih kot pri izgradnji sami. Izvajalska dela se bodo tudi prihodnje pridobivala z natečji v svobodni konkurenci.

Specifične potrebe ugotovijo občani in delavci v združenem delu in krajevni skupnosti ter jih opredelijo s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi enote oziroma temeljne skupnosti v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti. Za tako opredeljene potrebe predvidijo tudi potrebna sredstva. Izhajati moramo namreč iz načela, da ne more biti samoupravnega subjekta, ki ne bi imel svojega plana in programa ter potrebnih sredstev za uresničitev postavljenih ciljev. Take specifične potrebe na stanovanjskem področju bi lahko bile: izgradnja stanovanjskih sosesk ali dodatnih stanovanj, večji obseg vzdrževanja stanovanj, prenova ali obnova, urejanje okolice, pogoji bivanja, zagotovitev stanovanj za hišnike ali vzdrževalce itd. K samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi enote oziroma temeljne skupnosti da soglasje samoupravna stanovanjska skupnost. Soglasje je potrebno, da ne bi prihajalo do podvajanja dela oziroma prepletanja pristojnosti, pa tudi zato, ker se samoupravna stanovanjska skupnost in enota lahko dogovorita, da enota prevzame v izvajanje določen del programa samoupravne stanovanjske skupnosti. Pri tem se je potrebno držati načela, da se enota ne ustanavlja zato, da bi prvenstveno opravljala del programa samoupravne stanovanjske skupnosti, temveč zato, če so se na določenem območju delovni ljudje in občani dogovorili, da bodo konkretno opredeljevali specifične potrebe in interese ter jih urejali neposredno. V takih primerih pa lahko samoupravna stanovanjska skupnost, v sporazumu z enoto, prenese tisti del svojega programa, ki ga enota lahko bolj uspešno opravi, ker je bliže interesu in potrebam delovnih ljudi in občanov.

Enota oziroma temeljna skupnost je praviloma dvodomna, odvisno od opredeljene vsebine dela, vendar se v vsakem primeru napaja iz obstoječe delegacije za samoupravno stanovanjsko skupnost – torej nima svoje lastne delegatske baze, temveč skupno s samoupravno stanovanjsko skupnostjo. Iz tega razloga tudi enota ne more biti delegacija za samoupravno stanovanjsko skupnost. Iz tega nadalje sledi, da enote oziroma temeljne skupnosti niso sestavni del samoupravne stanovanjske skupnosti, čeprav so vanjo vključene in tvorijo ob delegacijah in zborih stanovalcev in hišnih svetih celovit sistem samoupravnega in neposrednega uveljavljanja interesov občanov in delavcev v združenem delu v clovitnem sklopu stanovanjske dejavnosti.

Enota, oziroma temeljna skupnost, ima lahko svojo delovno skupnost za izvedbo njenega programa ali pa svoja strokovna opravila poveri delovni skupnosti pri samoupravni stanovanjski skupnosti. V tem primeru prevzame tudi kritje stroškov samoupravnega dela. Praviloma pa bo bolj racionalno, da bodo enote vsa strokovna opravila realizirale v delovni skupnosti samoupravnih stanovanjske skupnosti.

Enota, oziroma temeljna skupnost se ustanovi s samoupravnim sporazumom na osnovi spoznanih potreb in interesov zaokrožene soseske ali krajevne skupnosti. V tem samoupravnem sporazumu se tudi opredelijo ostala razmerja glede medsebojnih finančnih odnosov in opravljanja strokovnih opravil.

Možne so tudi druge oblike organiziranosti enot oziroma temeljnih skupnosti in variantne rešitve zlasti zato, ker bo namen ustanovitve enot in vsebina njihovega dela lahko zelo različna. Povsem drugače bo lahko organizirana enota za izgradnjo soseske kot pa enota, ki bo skrbela za vzdrževanje stanovanj ali za urejanje okolice. Zlasti v primeru izgradnje je primerno predvideti posebne delegacije, kjer bodo prišli bolj do izraza pričakovalci stanovanj in uporabniki drugih objektov nove stanovanjske soseske.

Za realizacijo vseh samoupravnih odnosov in za izvajanje planov samoupravne stanovanjske skupnosti (in enot) ustanovi samoupravna stanovanjska skupnost delovno skupnost, ki realizira svoj dohodek na osnovi samoupravnega sporazuma in programa dela. Delovna skupnost opravlja predvsem opravila v zvezi z informiranjem delegatov in izvrševanjem njihovih sklepov. Prav tako vodi vse potrebne evidence in analitsko planska dela. Delovna skupnost realizira svoj dohodek v svobodni menjavi dela na osnovi sprejetega programa dela. V samoupravnem sporazumu je treba predvideti tudi način kontrole izvajanja del, odgovornost ter sankcije za neizpolnjevanje programa.

Praviloma ustanovi samoupravna stanovanjska skupnost svojo delovno skupnost, lahko pa se ustanovi delovna skupnost za več samoupravnih interesnih skupnosti, ki so po svoji dejavnosti sorodne ali se celo dopolnjujejo. Zlasti v manjših občinah bi bilo primerno ustanavljati delovno skupnost za SIS s področja stanovanjske, komunalne in stavbno zemljiške dejavnosti. Za opravljanje strokovnih opravil samoupravne stanovanjske

skupnosti, temeljne skupnosti ali enote in hišnega sveta se lahko ustanovi posebna organizacija združenega dela ali pa ta dela prevzame obstoječa organizacija usposobljena za opravljanje teh opravil /

DRUŽBENO USMERJENA STANOVANJSKA GRADNJA

Družbeno usmerjena stanovanjska gradnja naj bo zasnovana tako, da bodo pri oblikovanju politike in graditve sodelovali vsi zainteresirani dejavniki, da bodo neposredno vplivali na programsko in prostorsko zasnovo zazidalnega načrta, na raven in vrsto komunalne opreme, na strukturo in kvaliteto stanovanjskih objektov, kakor tudi na opremljenost stanovanjske soseske s spremljajočimi objekti.

Pod družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo pojmuje tisto gradnjo, pri kateri ima družba kot celota oziroma družbenopolitična skupnost osrednji interes in ki ga uresničuje z družbenim dogovarjanjem in samoupravnim sporazumevanjem v vseh fazah načrtovanja in graditve. Pogoj zanjo pa je, da se realizira v skladu s sprejetimi prostorskimi in urbanističnimi dokumenti in samoupravno sprejetimi plani stanovanjske graditve v občini.

Družbeno usmerjena stanovanjska graditev je pogoj za izgradnjo in uresničevanje zasnove celovite stanovanjske soseske, ki omogoča delovnemu človeku v kraju bivanja zadovoljevanje vseh njegovih potreb za življenje in zdrav razvoj. Temu primerno naj bi za območje stanovanjskih sosesk oblikovali samoupravne enote, v katerih bodo sodelovali vsi bodoči in sedanji stanovalci, kakor tudi zainteresirane temeljne organizacije združenega dela, interesne skupnosti in krajevne skupnosti.

Na teh načelih zasnovana usmerjena stanovanjska gradnja bo omogočila kontinuirano in racionalno vključevanje vseh proizvajalcev v proces gradnje, hitrejša vnašanje sodobne tehnologije in boljšo organizacijo graditve, odpravo tržnega sistema graditve in uvajanje dohodkovnih odnosov na to področje s tem pa tudi relativno pocenitev gradnje stanovanj.

Nekateri veljavni predpisi dajejo prednost gradnji za trg pred družbeno usmerjeno gradnjo, zato jih bo treba spremeniti tako, da bodo zagotovljeni osnovni pogoji za uveljavitev družbeno usmerjene stanovanjske gradnje. Predvsem bo treba spremeniti nekatera določila zakona o graditvi objektov ter zakona o zagotavljanju plačil med uporabniki družbenih sredstev tako, da bo samoupravna stanovanjska skupnost dokazila o zagotovljenih sredstvih na podlagi samoupravnega sporazuma oziroma predvidenega priliva združenih sredstev do zaključne gradnje.